

Expediční kniha **roverské expedice 1993**

Expediční kniha **roverské expedice 1993**

www.skauti.cz
www.oldskauti.cz
www.dobrepisne.cz

(Dazul) Inspirací k uspořádání roverské expedice za Polární kruh bylo povídání skautské legendy Miloše Zapletala - Zeta na lesním kursu FONS v srpnu 1992. Tehdy nám v Krkonoších líčil jak za hluboké totality dostali s oddílem nápad vyrazit na sever. Celý rok si kluci snažili na svoji expedici vlastníma rukama vydělat - korunku ke korunce. Učili se Švédská slovíčka, sháněli potřebné informace o místech, která chtěli navštívit. Realita socialistického Československa byla ale taková, že kluci nedostali devizový příslib a nejeli nikam. Ale ty přípravy a snahy prý opravdu stály za to.

No to by byla úplně perfektní akce pro naše rovery, blesklo mi hlavou. Už jen to, že by si na expedici sami vydělali je úžasně motivující a zasloužené. Pak na to budou vzpomínat celý život.

S přípravami se začalo brzy. V říjnu 1992 - v prvním čísle střediskového časopisu „STOUPA HLÁSÍ“ vyšlo oznámení, že podle ankety mezi vsetínskými rs „73% z nich by mělo zájem se zúčastnit Roverské expedice do Skandinávie“.

Nebylo proto náhodou, že když bylo jasné, že sami celý čtyřicetimístný autobus nenaplníme, nabídli jsme místa i jiným roverským partám - právě přes lidi se kterými jsem na kursu byl - Ještěrka (Brno), Ali a Sámó (Roudnice), ... Bude to takový velký experiment, kdy spolu budou cestovat tři týdny rs z celé republiky. No, není to výzva?

(Ali) Osudové bylo setkání na Beníškách. Tehdy jsem poznal Dazula a Zeta. Je pravda, že já i Dazul jsme dost střelení, a proto jsme podlehl krásné myšlence, o které nám vyprávěl Zet. Slovo dalo slovo a začlo se s přípravama.

V prosinci na mikulášském semináři myšlenky začaly dostávat konkrétnější podobu. Všichni seděli v aule na přednáškách a já s Dazulem jsme byli jediní na dlouhatánské chodbě. Klečíme tam na zemi a máme roztaženy ohromné mapy severských států. Začínali jsme plánovat konkrétní podobu trasy.

Další etapa pak probíhala už na Vsetíně. Studoval jsem v Brně a místo domů jsem jeden víkend zavítal za vsetíňákama. Sešli jsme se ve třech. Já, Dazul a Hanýsek. Byli jsme ve staré Dazulově kanceláři. Pamatuji si dobře starý stůl polepený samolepící tapetou se vzorem mramoru a na něm veškeré podklady k expedici. Začínáme vytvářet první informační leták....

Po 15 letech :-)

(Zdenny) Z celé expedice mi zůstaly akorát útržkové vzpomínky na lyžování v srpnu, komáry v přilbě a kožichu, nekonečné trajdání nekonečným dnem, neplesnivějící plesnivej chleba, či Dickovy námluvy ... Byla to fajn výprava, trochu dál než obvykle a trochu dýl jak obvykle, ale exotičtější než sobi a domorodci pro mě byli valaši.

Moje severská expedice pak pár let ještě pokračovala na trase Brno - Vsetín.

(Pad) Vždy, když si vzpomenu na expedici Polar Flare 93 připomene se mi fajn parta mladých lidí ze Vsetína kolem Dazula, co měli nadšení a strhli pro nápad vyjet na sever další rovery z Brna, Letovic, Roudnice, Prahy....

Nepamatuji si již přezdívký všech, se kterými jsem toto putování podnikl, ale živě slyším zpívání, které nás provázelo „zabili, zabili chlapa z Koločavy“ podbarvené housličkami lvy nebo „svět je jako hodinový hotel“ s hlasy Koliho a Honzíka.

Nevybaví se mi názvy všech míst, kde jsme byli, ale nikdy nezapomenu na několikadenní putování bez mapy krajinou za polárním kruhem v podmáčené půdě s hejny komárů podvečer, které jsme se marně snažili zahnat, na zmatenost mladších kamarádů, když slunce nezašlo a nikomu se za šera letní polární noci nechtělo spát a ráno pak na úžasné výhledy bez konce plné modravých jezer.

Nezapomenu taky, jak mě jako zdravotníka-nezkušeného studenta medicíny, vydělala Sally svou mokvající ránou na břicho po operaci slepého střeva, a jak jsem pak místo prohlídky krásného Trondheimu běhal po doktorech v tamní nemocnici, aby Sally ošetřili.

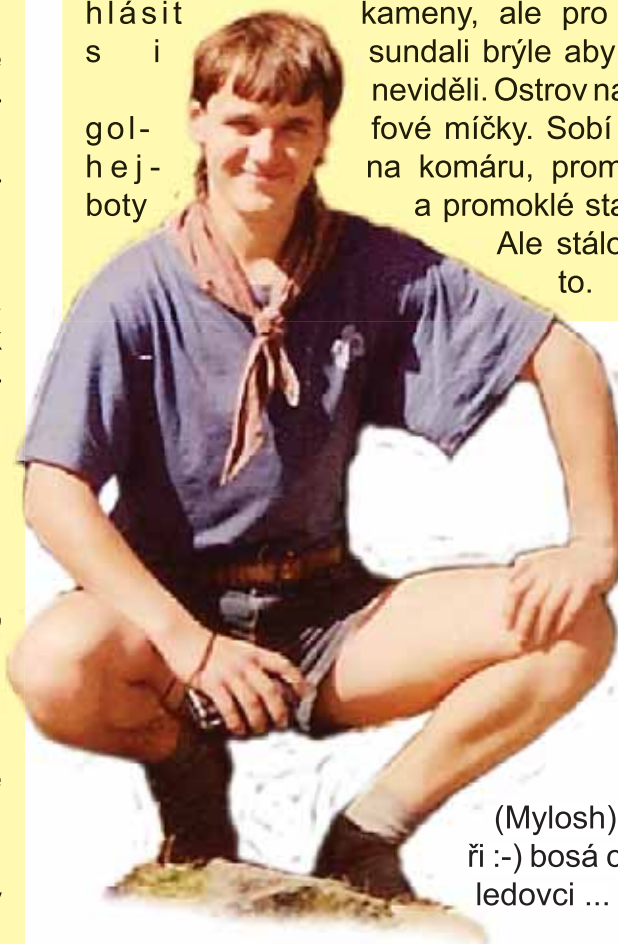
Stále mě také vrtá hlavou, co to bylo za jasnou zář na obzoru večer, když jsme se uhníždili na ostrově „přátelství“ ke konci putování. Asi nějaký meteorologický jev, ale tehdy mě to přišlo jako nevysvětlitelný zázrak.

Díky hezkým zážitkům na této expedici a krásné severské přírodě jsem pak v dalších letech začal objevovat další severské země - párkrát dokonce opět jako doktor expedice, tentokrát s Vsetínskými Tomíky (Island, Skotsko), ale nikdy to už nebylo s tak různorodou partou lidí – skautů ze všech koutů naší republiky.

Cestovatelské zážitky z dalších cest po světě postupně překrývají ty předešlé, ale vzpomínky na první severské putování jsou pořád živé a rád se k nim vracím.

(Sirka) ... světlé noci za polárním kruhem, houby, co nikdo nesbírá, přátelství a nezapomenutelná přírodní panorámata :-)

(Ali) Když se řekne Polar flare , tak se mě vybaví spousta „živých“ zážitků. Sjíždění na matyldě a vepředu sedí kluci, co mají hlásit kameny, ale pro jistotu sundali brýle aby na ně neviděli. Ostrov naděje a fové míčky. Sobi stáda, na komáru, promáčené a promoklé stany :-). Ale stálo to za to.

(Mylosh)...komáři :-) bosá chůze po ledovci ...

(Uzlíček) Z této skvělé akce mi zůstalo spoustu úžasných zážitků a několik tzv. „POPRVÉ“. Je těžko uvěřitelné, že mi něco zůstane tak v živé paměti, jako je bláznivé přeskakování bílé čáry u cedule „Polar Circle“ za hlasitého vykřikování věty z „Cimrmana“ JDU NA SEVER, JDU NA JIH:o) Jako tehdy 15letá holčička jsem sice moc nevnímala např. krásy univerzitního městečka Uppsala, ale ty mé „poprvé“ jsem vnímala všemi smysly a na celý život, např. svou první plavbu trajektem, první „letní“ koulování, jízdu na raftu, stádo sobů přebíhající silnici. Prvně jsem také jedla houby (pravda, z donucení, protože už nic jiného nebylo), ale od té doby je miluji. To nejdůležitější ale na celé téhle akci byli lidé. Přátelství, která jsem zde navázala, se nadále prohlubovala a udržovala při dalších akcích (ať už s Mosteckými, Roudnickými či Vsetínskými), a to až do dob, kdy už jsme dávno „aktivními skauty“ nebyli. V srdíčku mi zůstala vzpomínka na mou první lásku, která se díky Polar Flare zrodila a přítel na celý život z druhého konce republiky, který mi je i přes 500 km stále nablízku.

(Fantík) Dodnes nevím, co jsme z toho Severu tenkrát vlastně viděli. Jména pohoří, řek, vesniček i měst jsem zapoměla krátce poté, co jsem se je dozvěděla, jména všech spolucestujících už bych taky nedokázala lehce vysypat z rukávu, fotky se poztrácely a vybledly a cancák už po sobě nemůžu přečíst ... jedno ale vím, bylo to tenkrát úžasné. Dodnes se mi vybavují místa, na kterých jsme spali (na parkovišti u hlavní cesty i v pustině národního parku), velikost prostoru na nohy v autobuse a řidiči, pro které byl autobus téměř posvátný, dojem z úžasné přírody, déšť, obrovské hříby všude kolem, promočené boty, hádky o tom, co dnes budeme vařit a kdo pak umyje nádobí, zima ve stanu, nádherná příroda a spousta do té doby neokusených zážitků. Sluníčko, které občas prosvítlo přes skandinávské mraky, mne dokáže zahřát ještě teď.

Zřetelně si vybavuji atmosféru těch dní, tváře kamarádů, které jsem od té doby neviděla, kopec srandy, loučení. V patnácti letech to pro mne bylo úžasné dobrodružství. Taky jsem nezapoměla, že akce měla i své mouchy, ale přiznám se, vidím je teď docela nevýrazně a p ř i -

padají mi nepodstatné. Všechny letní akce, na kterých jsem byla později, byly prostě jiné. Tahle byla první a nezapomenutelná, svým způsobem jedinečná. Dodnes se k ní vracím ve vzpomínkách a dodnes obdivuji ty, kteří ji pro nás tehdy měli odvahu uskutečnit.

(Bob) Já mám na expedici spíš pocitové vzpomínky. Často se mi nečekaně připomene v běžném životě. Nejvíc mě v paměti utkvěla Enya, kterou pouštěl Hanýsek v autobuse na cestě Trollů, když ji slyším, vybavují se mi obrazy krajiny a krásný pocit klidu a souznění. Každý den večer věším prstýnek na nos Trola a ráno si ho nasazuji na prst a expedice je pořád tu :-). Moc ráda vzpomínám na velkou vanu zmrzliny, kterou jsme si dali s Pípou, Irčou a Dazulem, mňam, to byla dobrota.

Vzpomínám na dlouhé pláň, které končily na obzoru, na hluboké lesy, na úžasné řeky, na vrcholky, které jsme vylezli. Na noci, které ani nezačaly a už skončily, na města, které mě uváděly v úžas svou architekturou.

Ale hlavně vzpomínám na kamarádství, které nás tam provázelo. Byla jsem s partou lidí, které jsem měla a mám moc ráda, na které se dalo spolehnout a byli mi velmi blízcí. Vzpomínky jsou provázené láskou a láska mi přivolává vzpomínky.

(Ygor) Bezkonkurenčně nejvíc mi utkvěla v paměti hudba od Griega - Peer Gynt, především ta úvodní suita Morning (teda tuším, že se to tak jmenuje :) Jinak sobi a vodopády.

(Jelen) Na tu naši expedici mám pořád živé vzpomínky a v nich i moje promáčené boty. Rád vzpomínám i na Fantomase, nedávno jsem našel nějaké dopisy, které mi psala potom na vojnu.

(Píšťalka) Když si dneska vzpomenu na Polar Flare, tak se mi vybaví:

Peer Gynt, trollové, sobi (nebo losi?) na silnici, spousta komárů; to, že mi nebylo špatně v autobuse, přestože jsme v něm trávili spoustu času; banánové krabice; ranní honička, abychom stihli včas sbalit; chození po ledovci přivázaní k lanu; nevím, jak to napsat, ale možná slovo „majestátní“ malinko vystihuje můj pocit z tamější přírody; polární kruh, koupání v ledovcovém jezírku, vaření na malém lihovém vařiči...

Vybavuje se mi i několik dalších věcí nebo situací, které nebyly příjemné nebo za které se dodnes stydím, ale pozitiva drtivě převažují :-)

Jela bych znova, ale s celou rodinou. Bez nich už ne :-)

(Pípa) Z dnešního pohledu se mi nechce ani věřit, kam až jsme se v té době dostali. Myslím, že přijít s nápadem jet za polární kruh bylo bláznivé a realizovat tuto myšlenku naprosto šílené. Nyní můžu prohlásit, že jsem hrdý na to, že jsem byl účastníkem této expedice.

Když pátrám na fotkách po vybavení, tak je jasné že to byly zemní doby - žádný Goratex, Gelanots, Polartec, Pertex, stany jednoplášťové, ale nadšení pro expedici bylo mnohem větší, než trochu nepohodlí a vlhka.

Nemám rád hřbitovy - působí na mě velmi ponuře a vždycky se celý zježím, ale v Norsku to bylo jiné - tam bych si klidně lehl :-)).

Co jsme tenkrát zažili se už nikdy nebude opakovat a to hlavně proto, že jsme vyrazili naprosto nedotčení jakýmikoliv zkušenostmi ze zahraničí a dobou, kdy jsme mohli svobodně vycestovat kam jsme chtěli a jak jsme chtěli.

(Dazul) Tahle monstrózní roverská expedice byla pro mne osobně experimentem, který se tak úplně nevydařil podle mých představ. Byla ale plavba RA I. úspěchem nebo prohrou?

„Expedice“ podnikám i nadále každým rokem a už dávno mi nejde o to, abych „vyhrál“ :-)

(Sally) Když teď, s odstupem tolika let, slyším Expedice Skandinávie 93, vzpomenu si na super lidi, které jsem poznala. Na můj první pohled na moře, do té doby neznámé písničky od Enyi, kterou jsme slyšeli večer v buse na spaní. Na mojí, poněkud netradiční návštěvu Trodheimu a místní nemocnice s prasklou jizvou po slepáku. Na nádherné písničky od „moraváků“: Je toho dost a dost a právě teď se mi vrací víc a víc vzpomínek, a přijde mi to, jak nedávno, co se akce uskutečnila.... A poučení z expedice? Mít k jídlu něco jiného než jen suché vločky a suchary, mít kvalitní stan, do kterého neteče a hlavně jet s lidmi, na které je spoleh a kteří vás nenechají ve štýchu.

(Faust) Mimo to, že se mně asi jako první vybaví těžkej bágl, mračna komárů, stále nás pěrující řidiči, sranda v autobuse, nekonečné zpívání Mňágy a vaření několika chodů večere na obrovské plynové bombě a dvouplotýnkovém vařiči nošeném na Jelenových zádech, tak to byl pro mě především IMPULS. Impuls do něčeho nového, co, jak jsem zjistil, mě velmi baví a stupňuje se to dodnes.

V roce 1996 jsme spolu s Joem uspořádali skautskou expedici podobného ražení do Rumunska, pak následovalo o dva roky později Maroko a konečně v roce 2000 jsme se opět vrátili do Skandinávie.

Tentokrát přes Pobaltí a Rusko. Pak jsem zjistil, že už mi zcela nevyhovuje takhle cestovat, protože si více užívám dobré partie a starostí s organizací takové akce, než krás a poznání navštívené oblasti. Od té doby několikrát ročně vyrážím sám, s manželkou či přáteli na cesty po všech koutech zeměkoule a to mě doopravdy činí nekonečně šťastným a zcela mě to naplňuje.

Každopádně nebýt objevené pozvánky na expedici do Skandinávie v jakémisi skautském věštníku, který se mně dostal do rukou na rádcovském kurzu, tak kdo ví, jak by se můj život dál vyvíjel. Doufám, že to nezní jako nějaké nadnesené filozofování, já to tak skutečně cítím. Některé relikvie jako kousky usušeného lišejníku, sobí parohy, černé triko PF a modrou výšivku s expedičním logem mám uschované dodnes.

(Iva) Polar Flare - láska ke Skandinávii na celý život. Polar Flare - fantastické týdny strávené s fajn lidma. Polar Flare - vykloubený kotník, který se po devítihodinovém pochodu nafoukl to neuvěřitelných rozměrů. Potom jsem kvůli jeho dlouhému léčení prošvihla taneční :-). Polar flare - tlumočení lékaři v Trondheimu, který při našem rozhovoru čistil Saly stehy po operaci slepáku a já měla co dělat, abych rozdýchala tu zelenou vodičku, kterou jí to potíral. Nakonec jsem odtamtud vystřelila kotník nekotník a raději jsem se nechala ošetřovat jen od Pada. Polar Flare - no prostě: bylo mi šestnáct, to byla doba :-)

(Sámo) Píše se rok 1992 a Dazul, kterého jsem poznal na roverském lesním kurzu v Beníškách přišel na tu dobu aspoň pro nás roudničáky s velkou věcí, uspořádat expedici do Skandinávie. Myslím, že i když již bylo dva roky po revoluci a hranice se otevřely, přeci jen to byl dost troufalý plán. Rodiče tomu ani nechtěli uvěřit, že bychom mohli vyrazit takhle daleko na sever za polární kruh. Myslím, že kdo nezažil dobu před revolucí, asi nedovede pochopit význam těchto slov, ale k věci. Slovo dalo slovo, plány se staly skutečností. Myslím, že nemusím psát o zážitcích, které jsme zažili, protože každý z nás si odtamtud odvezl něco svého a pro hodně z nás to byla velká životní zkušenost. Pro mě to byla výzva pokračovat v něčem podobném, nečekat až někdo pro nás zase něco připraví, zkusit zvládnout něco podobného a zúročit získané zkušenosti. Když jsem pořádal jednu ze svých prvních expedic mimo jiné v roce 1997 také do Skandinávie, nechal jsem si od Dazula přeposlat kopii jeho zápisků z Polar Flare. Nejen, že jsem v nich našel potřebné informace, ale bylo zajímavé přečíst si postřehy od jednoho z hlavních organizátorů. Zaujala mě poznámka související s roudničákama, pokusím se citovat „ty roudničáci jsou úplní greenhorni“. Myslím, že se to vázalo k výpravě jedné naší dvojice bez zásob a další výbavy, ale to je nepodstatné, podstatné bylo, že jsme byli všichni naprostí greenhorni, ačkoliv jsme měli nějaké zkušenosti z našich vandrů apod, toto bylo pro nás zcela něco nového. Vybavení naprosto nevyhovující již tak dost deštivým podmínkám, které jsme tam zažili (igelity měly cenu zlata). Leckdo si vzpo-

mane na spaní ve stanu, který místo, aby nás chránil před deštěm, tak se naopak stal nádrží sbírající vodu z celé plochy stanu, a naše spacáky? Dnes už si asi nedovedeme představit, vyrazit na podobnou akci s vybavením, které jsme měli před 15-ti lety. Nesmím zapomenout na pražené vločky od Jelena, které se od té doby staly standardní součástí našeho jídelníčku na všech našich toukách. Také nesmím opomenout možnost nahlédnutí do skautské kroniky vsetíňáků jejíž obsah se stal inspirací pro akce v Roudnici n.L., ať už se jednalo o „Černé čepičky“ či „Zvedni oči“. No a o sjíždění divoké řeky Otta na Pálavě s Petrem, to byl adrenalinový zážitek číslo jedna.

Pro mě osobně znamenala tato expedice vel-

ti

mi důležitý bod v mém životě, bylo to jako kdybych vylezl na skálu a mohl se rozhlédnout do širokého okolí a viděl jsem ty nekonečné možnosti a spousty cest, jen si vybrat, kterou se dát. Myslím, že nás to prověřilo v mnoha směrech a právě proto málokdo z nás zapomene na chvíle strávené za polárním kruhem s lidmi, které jsme do té doby pořádně neznali, ale které spojila aspoň na těch 21 dnů společná cesta.

Závěrem bych chtěl poděkovat nejen Dazulovi a dalším organizátorům za uskutečnění tohoto pro nás prvního kroku do velkého světa, protože ačkoliv úkoly s přípravou expedice byly rozděleny podle měst, tak skutečnými organizátory bylo pár jednotlivců....

(Linda) Autentické zážitky z cesty už nemám — popravdě jsem si tenkrát představovala, že budeme čtrnáct dní vandrovat po norských kopcích, a tak jsem byla průběhem cesty trochu zklamaná.

Na druhou stranu jsem byla nadšená z lidí, které jsem díky expedici poznala, a nebyla jsem sama. V roudnickém hnízdě někteří ještě po roce začínali každou druhou větu „Tož děcka“. A také jsme obdivovali moravskou hudební produkci. Často jsme vzpomínali, jak jsme na tom trajektu hráli a zpívali i pro mezinárodní publikum...

Jinak nejkrásnější a nejsilnější zážitky mám z cesty na Saulo, díky níž jsem i úspěšně odmaturovala z českého jazyka. Měli jsme skvělé zadání: úvahu na téma „Jsou v životě chvíle, kdy se jen těžko obejdeme bez přátel“. „Tož děcka, toho by se chytil každý, že...“

(Hašlerka) Pár postřehů, vzpomínek, které se mi vybaví po přečtení mých zápisků v cancáku: Fajnová expedice, můj první výlet do „velkého“ světa, nádherná příroda, všude čisto, hlavně ve městech, ochotní lidé, stále usměvavý Pad, remtající osazenstvo autobusu, nestále mokré věci, hlavně boty, nedostatek vody na vaření, speciálně upravený chleba dle Michálkova receptu, připálený pudink, vločky a zase vločky, borůvky, hřiby, spousta hřibů, Dazulovo hraní na kytaru, ranní popěvek „Ej, už ráno, už je den...“, Ivina viola, klouzání se na sněhu 2. srpna, noční přesuny autobusem, stavění stanu na nejnemožnějších místech, koupání se v zelené a studené vodě tekoucí z ledovce, Trollové, slaná voda v hlubokých fjordech, početná sobí stáda, sjíždění řeky na raftu, skokanské můstky v Lillehameru, katedrála v Trondhaimu, ale hlavně fajnová parta lidí.

(Koli) Co se mi vybaví, když se řekne POLAR FLARE? Že jsem o 15 let starší a o 30 kg těžší. Pokud to tak půjde dál, tak nechci ani počítat kolik budu vážit po dalších 15 letech. Rok 1993 byl pro mě v mnoha směrech převratný. Končila doba mého oddílového života a začínalo úplně nové období. POLAR FLARE byla vlastně moje poslední skautská akce. Možná i proto má v mém srdci zvláštní místo a vzpomínám na ni s určitou nostalgií.

Musím se přiznat, že i když už dávno nebloudím s báglem po lesích a nespávám pod širákem, tak vzpomínka na tuto akci mě vždycky přemlouvá k tomu, abych se k tomu batohu alespoň na chvíli vrátil. Za 8 let oddílového života jsem prožil spoustu akcí, výprav a táborů. Po mnohých z nich zůstala v paměti jen neurčitá šmouha. Když ale vzpomínám na POLAR FLARE, tak se mi vybaví zcela konkrétní vzpomínky, chuť a vůně. Chleba, který jsme doma pečlivě natírali jakýmsi sajrajtem aby nesplesnivěl a potom ho jedli se zavřenýma očima. Jako blázní jsme si namlouvali, že máme štěstí, protože zrovna tenhle opravdu není plesnivý. Největší borůvky jaké jsem kdy viděl. Ležím u těch keříků s pocitem, že jsem se dostal přímo do ráje. Ruce plné hřibů a vítězný úsměv kamaráda, který sehnal pár vajíček. Duha nad vodopádem, která dělala ten výhled dokonalým. Překvapený pohled na hodinky po probdělé noci. Vůbec se nesetmelo...tak proč jít spát? Bláznivá jízda po Galdopingenu. Ani po ní mi nedošlo, že kanady opravdu nejsou tou nejvhodnější obuví na ledovec. Jednodenní výlet, který se protáhl přes celou noc ...a nepublikovatelný výrok mého staršího bratra, který mě dostal od rodičů na starosti. Nápad, že bych si mohl umýt vlasy v ledovcové říčce. Ta moje pubertácká hlava mi tehdy opravdu málem upadla. Pražené ovesné vločky, které mi před odjezdem tak chutnaly, ale po příjezdu už míň. Toto a ještě mnohem víc se mi vybaví, když se řekne POLAR FLARE.

Byla to prostě akce na kterou se nezapomíná. Někdy by stálo za to něco podobného zopakovat.

(Novinář) Polar Flare byla bezva akce a jsem rád, že jsem tam byl. Vzpomínám si jak jsem jel s Honzíkem a snad s Kolim ke Káči do Prahy dělat expediční trička a nějak se to protáhlo, takže jsme málem nestihli odjezd autobusu z Roudnice. Myslím, že jsi se docela zlobil. Pamatuju na naše řidiče, kteří se zdáli být fajn, ale jak šel čas tak to bylo s nimi horší a horší. Nemůžu zapomenout na svůj první dotyk s ledovcem někde na severu a výstup na horu Galdopingen. A také vzpomínám jak zaplesalo srdíčko českého houbaře při spatření tolika hřibů, které rosty všude a které nikdo z místních (z nepochopitelného důvodu) nesbíral. Vzpomínám i na poslední noc uprostřed jezera, které bylo plné golfových míčků (kde se tam vzali?). A je toho ještě spousta, ale chci dát prostor i dalším.....

(Irča) Začala jsem si psát „cancák“ hned, jak jsem začala chodit na výpravy. Otravovala jsem všechny kolem sebe se zápisy, kam i a myslím, že spoustu lidí mě tomu asi nemělo rádo. Dnes však, si v nich listuju, vracejí se vzpomínko kterých jsem ani nevěděla, je mám. Lidská paměť je velice zvláštní. Myslíme si, že jsme spoustu věcí, vzpomínek, chutí a vůní zapoměli, ale stačí malé připomenutí, zmínka a najednou si vše vybavuje zcela zřetelně.

Podobně tomu bylo i při návštěvě Aliho u nás doma. Vzpomínali jsme na společnou expedici, najednou se mi vybavily tváře, situace, zážitky... Našla jsem cancák 15 let starý a zalistovala v něm.

Byla jsem už rok na mateřské a měla to být „naše“ první (nepočítám-li svatební cestu) společná dovolená. Na expedici jsem se hrozně těšila i proto, že Dazul většinu volného času věnoval oddílu a rozjezdu RS na Vsetíně a nebýval moc doma. Těšila jsem se, že budeme společně objevovat krásy severu, že to bude cesta, která nás sblíží.

Krásy to opravdu byly. Země jezer mě naprosto uchvátila. Později jsme se do ní ještě vrátili, ale tolik míst a kilometrů jsme už na žádné akci neabsolvovali.

Komáři, sjíždění divokých peřejí, srpnové lyžování na ledovci, několikadenní putování k bájně hoře,

nikdy nekončící den, výstup na nejvyšší horu, blouzdění...

Taky se až poměrně často v mých zápiscích objevují negativní zápisky. Většinou to bylo kvůli neshodám s řidiči. Stěžovali si na nepořádek v autobuse. Nejdřív jsme si mysleli, že jsou přecitlivělí na „svůj“ autobus. Vždyť určitý druh nepořádku k takové expedici patří (jehličí, listí...), s tím museli počítat, nejsme přece zájezd důchodců chodících po památkách. Když ale stížností neubývalo, musel to někdo řešit. (Hádejte, kdo si to vždycky schytl a pak svou „supr“ náladu přenášel na mě?) Takže místo krásné, romantické prohlídky Vigelandova parku Dazul řešil s řidiči vyhocenou situaci a já tam chodila sama se slzami v očích)

Jedno je však je jisté. Autobus jsme jim při nakládání a vykládání věcí podřel. Nepořádek tam byl. Styděla jsem se, když mě řidiči vzali dozadu, abych se podívala, že si nevymýšlí. V „kapsičce“ sedadla byla načatá, napůl nedojezená paštika, která v teple začala téct a utvořila mastný flek na potahu, když mi ukazovali sedadlo opatlané od čokolády, papírky naházené pod sedadlem, rozjezenou svačinu mezi sedadly ...(a to všechno po vyhlášeném zákazu jídla v autobuse). Musela jsem jim dát dát za pravdu!

Vím, že jsme měli objednanou Karosu, kde by asi tyto „problémy“ nebyly tak vidět, ale to, že se RS, skauti, budou takto chovat...

Poměrně hodně mi to tuto expedici kazilo, taky proto, že si to většinou od řidičů slízla „smetánka“. A přitom stačilo tak málo...

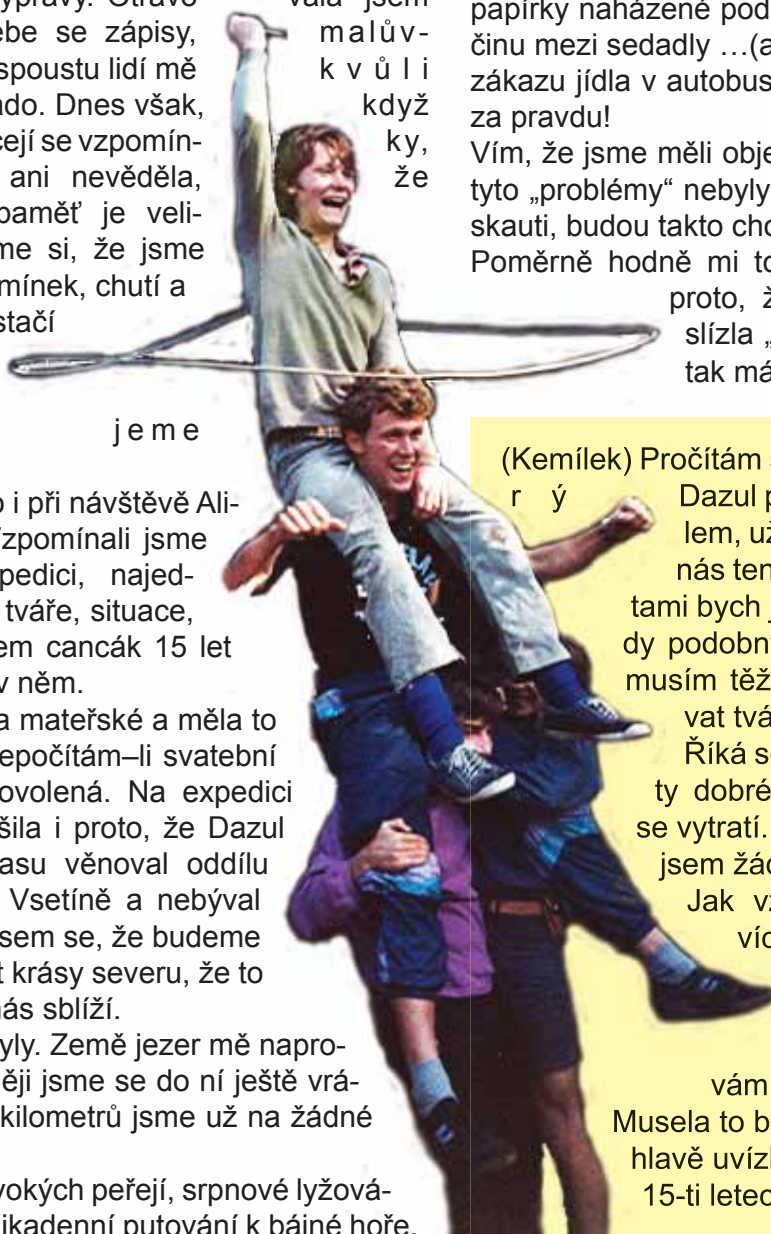
(Kemílek) Pročítám si seznam účastníků, kterým

Dazul před chvílí rozeslal e-mailem, už jsem zapomněl, jak moc nás tenkrát bylo. Před pěti minutami bych jen těžko dával dohromady podobný seznam zpaměti. I teď musím těžce z hloubi paměti dolovat tváře některých účastníků.

Říká se, že časem zůstanou jen ty dobré vzpomínky a ty špatné se vytratí. Buď je to pravda, a nebo jsem žádné špatné vůbec neměl.

Jak vzpomínám, vybavuje se víc a víc zážitků a s nimi i lidé, kteří v nich vystupují. Po chvíli už zase (skoro) všechny poznávám.

Musela to být dobrá akce, když mi v hlavě uvízlo tolik vzpomínek a po 15-ti letech jsou stále tam...

(Hanýsek) Zajímavý úkol, napsat co se vybaví při slovech Polar Flare ... Je to už přece jen pár let, vítr spoustu z nás za tu dobu zavál do různých koutů a mnohé z vás jsem od té doby neviděl. Setkání se členy této výpravy proto bude určitě moc prima a moc se na něj těším.

Expedice do Skandinávie byla mojí první cestou do takové dálky a doslova do mě vryla zážitky, když jsme se za polárním kruhem prodírali hejny komárů a ledovcovými říčkami za horou Saulo, která nás doslova přitahovala svým tajemným tvarem a vrcholem ukrývajícím se v mracích. A jaké bylo naše překvapení: Přišlo krásné jasné ráno a my jsme zjistili, že tam žádný vrchol není, že je hora nahoře taková splácnutá. Na kráse a zajímavosti jí to ovšem vůbec neubralo! Skvělý je polární den, kdy nemůže padnout tma, a ty putuješ, dokud máš síly a chuť jít. Divoké vlny řeky Oty ve mně také zanechaly hluboký dojem. A dodnes občas slyším Dazula a Fantíka jak se smějí, když si vzpomenou, jak jsem jim na vlně vypadl z Matyldy a jak Fantík křičí: „Zastavte, zastavte, ztratili jsme Hanýska!“ Autobus plný směřících se spřízněných duší, občas nějaký spor o to, co podnikneme zítra, mračící se řidiči, když všude, kde se dá sušíme trička, chleba, který je nutné už po deseti dnech nejdříve okrájet a teprve potom sníst. A určitě se nedá zapomenout na pohodu posledních dní na malém ostrůvku uprostřed nádherného severského jezera, kde slovo přátelství, po té dlouhé cestě, získalo nový rozměr.

(Lubor) Co se mi vybaví? Zvláštní (v dobrém slova smyslu) setkání skupin lidí z různých koutů republiky, kteří se dali dohromady a vyrazili na sever. Pohoda. A hlavně nádherná severská příroda, strohá architektura, občas komár, trochu deště i vodorovného, mech pod nohama, spoustu hřibů. Aneb: „Zas mě to táhne na sever ...“

(Joe) Vzhledem k tomu, že expedice Polar Flare pro mne byla první dálkovou akcí absolvovanou v autobuse, s prvním splavováním divokých řek, s prvním přechodem ledovce, s prvním překročením polárního kruhu, s prvním setkáním s komáry o velikosti menšího vrabce, s prvním tábořením na (skoro) pustém ostrově nebo v bažině nebo za deště ve 2 hodiny v noci, s první dobrovolnou koupelí v ledovcové řece, ... , tak musím konstatovat, že se pro mne (jako celek) stala zcela nezapomenutelnou.

(Michálek) Dazule loudí vzpomínky a já abych si s tím lámal hlavu. To má jeden za to že nezůstal raději doma...

Ono je stejně zajímavé, kam se všechny ty životní chvíle a chvílky ukládají, jakpak je asi ten náš harddisk vytvořen že to všechno pojme a ještě umožní dát to zpět na světlo Boží... Tak totiž vidím ležet na zemi mezi skalami pomačkaný plátěný klobouček, takový ten s mimikry. Fouká, ale já si jej narážím na hlavu a ještě přidávám vtípek že jej asi vítr sebral nějakému japonskému turistovi. Co by dělal takový chlapík tady – v severní Evropě kousek od národního parku Padjelanta ?

Mohu zašátrat dál a už v prostoru i času stojím s některým z báječných členů výpravy za hranice všedních dnů na palubě mořského trajektu, v jehož gigantických útrobách se chvěje jeden trochu fajnový „expediční“ autobus. Jedeme tam, nebo se už vracíme? Ale to je přeci jedno, vzpomínky má každý své. Teď už jsou někde daleko za obzorem, černobílé, matné, rozmazané obrysy vytěsnané barevnějšími, příjemnými i těmi horšími posledních dnů i let. Možná tam tak někde schválně nenápadně čekají, aby jednou jakoby z ničeho nic opět podivuhodně zazářili a přitáhly pozornost k širým obzorům v nás.

Apropo - věřte nebo ne, ale ten klobouček, nyní už notně vybledlý a sepraný tak, že i mě jej vítr občas vezme z hlavy, tak ten kousek textilu mám pořád. Už patnáct let.

(Honzí k) ...poznámenal jsem a nechal jsem se poznámenat.

(Jura - Dick) Výprava Polar Flare je pro mne synonymem „malin nezralých“. Doby, kdy

a s i mnozí od této akce očekávali víc, než mohla nabídnout. Dobře exponované pro mne zůstalo jistě políčko v mé paměti pojící se k mnoha tvůrčím večerům s Hanýskem při stříhání a dabování dokumentu o této expedici .

(Zbyňa) ... byla to výborná akce...

(Dazul) Tato „Expediční kniha“ byla plánována, že vyjde v roce 1994. Ale v oné hektické době prostě chybělo pár stovek volných hodin k tomu aby „vznikla“. A protože nyní se ty „volné“ hodiny našly, je starý dluh splacen :-)

„Expediční kniha“ je na dalších stránkách poskládána z toho, co už bylo před cca 15 lety napsáno - v denících, kronikách a časopisech. Tím je relativně „autentická“ - tedy v rámci toho, co se podařilo dohledat a co byli ochotni autoři po těch letech „uvolnit“.

Někteří z autorů dohledaných článků už na ně dávno zapoměli a nyní mají možnost si v paměti oprášit svá zákoutí zanesená prachem. Třeba to bude hezké vzpomínání i pro ty ostatní :-) Ono vzpomínání nechtě je přizíváno třemi DVD, které se mi podařilo dát dohromady z dochovaného, nesestříhaného, téměř čtyřhodinového videozáznamu, finálního sestříhaného filmu, velkého fotoshow z fotografií a diapositivů, které jste mi poslali (a které se nevezly do této knihy) i něco bonusů na kterých se podíleli vsetinští účastníci akce :-)

Významná historická data ŠVÉDSKA

800-1050 Vikingská doba

1350 Zemský zákon krále Magnuse Eriks-sona sjednocuje zemi

1397 Kalmarská unie mezi Dánskem, Norskem a Švédskem

1523 Gustav Vasa korunován králem, Švédsko se osamostatnilo

1611-1718 Velmocenská doba

1630-1648 Účast ve třicetileté válce na straně protestantů za Gustava II. Adolfa

1721 Porážka ve velké severské válce, země dostává dnešní podobu a její součástí je i Finsko

1809 Ztráta Finska ve prospěch Ruska

1814-1905 Unie s Norskem

1818 Francouzský maršálek Jean Baptiste Bernadotte korunován švédským králem pod jménem Karl XIV. Johan

1986 Zavražděn předseda vlády Olaf Palme

Významná historická data NORSKA

872-930 vládne

Harald I. Krásnovlasý (narozen asi 850 – zemřel asi 933) norský král, který sjednotil Norsko.

1315 ztráta samostatnosti

1380 na více než 400 let vstup do unie s Dánskem

12

1397 vstup do Kalmarské unie. Po zániku Kalmarské unie zůstalo Norsko spojeno s Dánskem. Později Dánsko o Norsko přišlo, protože bojovalo po boku Napoleona proti koalici, ve které bylo Švédsko, a to požadovalo území Norska.

1536 dánskou kolonií

1814 postoupeno Norsko Švédsku jako součást mírové smlouvy z Kielu, Norsko navrhlo dodnes platnou ústavu, Švédsko na oplátku požadovalo uznání unie pod švédským králem 1905 vznik moderního Norska

1940 bylo Norsko přepadeno Německem a přes odpor (o významný přístav Narvik na severu bojovali po boku Norů i Britové) bylo obsazeno. Země byla okupována až do roku 1945.

1945 strana práce získala většinu a vytvořila vládu – do r. 1961 ve většině

1949 vstup do NATO

1957 korunovace Olava V.

1963 první občanská vláda po válce

1970 na pobřeží objeveny zásoby ropy a zemního plynu

1971 odsouhlasení lidu o přistoupení do Evropské společnosti

1973-1981 menšinová vláda strany práce, první ženský ministerský předseda

1981 moc převzala konzervativní strana

1991 zemřel Olav V., nastoupil Harald V. na trůn

1992 podepsána dohoda o evropském hospodářském prostoru a zajištěn přístup k vnitřnímu trhu Evropské unie

co akci předcházelo

(Dazul) Dobrá příprava je polovic úspěchu - a tak jsme v nejužším organizačním týmu této akce vedli mnohahodinové debaty a vyměnili si spousty dopisů a zpráv.

Výsledným produktem byly mimo jiné i jakési mini-zpravodaje pro účastníky expedice - dva z nich si můžeš prohlédnout na následujících stranách (jeden se nepodařilo zachovat).

Expedici předcházelo společné setkání účastníků.

Vyhodnotili jsme jej jako nezbytné, protože většína účastníků expedice se do té doby neznala a neviděla.

T o t o setkání

bylo pojata jako velká porada, kde se mimo jiné vybral veledůležitý znak pro expedici - bude na expedičních tričkách (vyhrál Honzíkův návrh), barva expedičních triček, že sebou povezeme skautský kroj i když není zrovna nejpraktičtější pro akce tohoto typu. Dohodla se spousta organizačních záležitostí, kdo zajistí vyšití expedičních znaků, probírala se výstroj a výzbroj ... Koneckonců - podrobný plánovaný program akce je na staně 17.

Vézte, Vy, Vy všichni,
kdož se potulujete po laponské zemi,
bílí sokolové, potulní pěvci a čarodějnice,
huňatí medvědi, vici a ostatní příslušníci
kožešinaté čeledi,
a též Vy, zpravující labuté,
že pan Ten a Ten dnes překročil polární kruh
v oblasti Rovaniemi,
a tím vstoupil do Vaší země,
kde letní noci jsou dny a zimní dny noci,
do říše půlnocního slunce,
kde holé skály ukrywají poklady
daleko od míst navštěvovaných lidmi.
Vy všichni pamatujte na to,
abyste poutníka z jihu
přivítali s veškerou zdvořilostí a přátelstvím,
jak nyní, tak i později,
potom, až čarovné kouzlo laponské země

EXPEDICE 93 - K POLÁRNÍMU KRUHU

Ne není to žádná fantasmagorie, ale prázdniny 93 se nezadržitelně blíží a je potřeba se zamyslet, co se bude mimo obvyklých táborů podnikat. Mým velkým snem mimo Himaláji a Aljašky je Skandinávie. Původně jsem se chtěl do Finska, Norska a Švédska podívat letos, ale rodinné povinnosti mi v tomto zabránily. Příští rok jsme se s Irčou rozhodli, že se "nahoru" podíváme stůj co stůj. Takováto akce se nedá plánovat hodinu před odjezdem. Je zbytečné o ni mluvit rok dopředu, kdyby ...

A tady se dostávám k tomu, proč začínám tak brzy. Při uskutečňování Expedic (záměrně tuto akci nenazývám zájezdem) existuje vždy několik variant jakým způsobem ji uskutečnit. Velkou roli hrají finanční záležitosti - možnosti účastníků expedice. Nejlevnější varianta v tomto případě je cestování autobusem. Při současných cenách nafty, trajektů a dálničních poplatků v severní Evropě, by takováto akce přišla při 40 lidech a 7000 km asi na 3000 Kčs. Suma jistě ne malá, ale při srovnání se zájezdy cestovních kanceláří nepoměrně menší.

Další varianta je osobní automobil, kde by doprava přišla přesně jenom o pár tisíc draž. Existuje i varianta vlak - bohužel představa, že bych měl vlakem táhnout nafukovací člun, lyže i mačky mne odrazuje. Já jsem se vlastně ještě nezmiňoval, co bych na takovéto expedici chtěl podnikat! Tak tedy velice zkráceně - podívat se za polární kruh, plavit se po skandinávských jezerech, vyšlápnout si na ledovec a taky pročundrovat trochu opuštěné pohoří. Konkrétní místa jsou otázkou domluvy těch, kteří na akci budou chtít jet.

Pokud se mi do konce tohoto roku podaří sehnat dohromady dostatečný počet zájemců (roverů, činovníků) začnu naplno organizovat autobusovou variantu dopravy, pokud nebude zájem žádný, budu volit varianty jiné.

Jedna z možností této akce je takováto: společná doprava autobusem na dohodnuté místo, rozchod na několik dnů, přesun na jiné místo atd.

Chtl bych tímto vyzvat zájemce z okruhu RLŠ, kteří by měli o tuto akci zájem, aby se do konce roku 92 ozvali na moji adresu.

(Dazul - Pavel Drábek, Štěpánská 1887, 75501 Vsetín).

Navržená termín konání akce je: 24. července až 8. srpna 1993.

Pokud by byly největší překážkou peníze, nevidím důvod proč by si je roveři nemohli během roku vydělat - proto taky tuto akci avizují v dostatečném předstihu. Podařilo by-li se uspořádat takovouto expedičku jako skautskou, věřím, že by šlo přilepšit i nějakou dotací z Ústředí.

Dazul

Pro mnohé začalo všechno článkem v časopise OSMRK (občasník smržovského kursu - později kursu FONS). OSMRK se později přejmenoval na FONS (několik let byl občasníkem pro účastníky kursů FONS i rovery) a ještě později se přeměnil na ROVERSKÝ KMEN (časopis pro rovery).

POLAR CIRCLE 93

RS-EXPEDICE DO SKANDINÁVIE

26.července - 15.srpna

(pondělí - neděle) (21 dnů)

CENA expedice je aktualizována na momentální podmínky. Nešlo ji skutečně srazit níž. Budeme otevření - nejsou zde započítány ani ceny za dálniční poplatky, parkovné či případné poplatky za campy (i když těm se budeme snažit vyhýbat). Pokud však vyjde doprava přesně podle slibů CK TRANSHILL (Most), která nám bude zajišťovat autobus, částka by mohla být dostačující (ve chvíli, kdy jde do tisku tenhle leták, není objednávka doposud potvrzená). Protože jsme však realisté znalí Murphyho zákonů, raději Vás na toto upozorňujeme. Dotace o kterou jsme měli zažádanou na příslušném ministerstvu nebyla kladně vyřízena. Počítejte tedy s tím, že den nebo dva na expedici věnujeme nějaké výdělečné činnosti (jsme skauti, tak se snad dokážeme o sebe postarat i za hranicema). V případě, že bychom nebyli schopni si vydělat dostatek peněz, operativně zkrátíme trasu.

60 DM - vybereme zřejmě až v autobuse (připravte si přesně)

2100 Kč - pošlete nejpozději do 15.června na účet: Nadace FONS 504306-724/0600, AGB a.s. jednatelství Vsetín (peníze lze podat na kterékoliv pobočce Agrobanky). Zároveň s tímto pošlete na korespondáku zprávu, že jste peníze poukázali (kdo, kde, jak, datum).

Část peněz jsme nuceni vybrat ve valutách proto, že si budeme sami platit trajekty, dálniční poplatky, parkovné,..... a není možno, aby se celková částka vyměnila na jednu osobu. Takovýmto způsobem nás to vyjde nejlevněji.

V případě, že už nyní víte, že se nemůžete k vůli vyšší ceně expedice zúčastnit, sdělte to nejpozději do konce dubna na Dazulovu adresu! Pokud si v takovémto případě neseženete za sebe náhradu, záloha po prošlé lhůtě propadá ve prospěch expedice.

POJIŠTĚNÍ je nutno, aby si každý zařídil sám. Pojištění pro turistické cesty po Evropě - sazba 45, dělá na 20 dnů pro jednoho 23 DM. Pozor - expedice trvá 21 dnů, je proto nutno (pokud nechcete platit vyšší sazbu) riskovat 1 den bez pojištění (doporučujeme 1 den cesty). Platí se u České pojišťovny v Kč dle platného kursu. Pojištění se vztahuje pouze na náhradu nemocničních výdajů (nelze z něj platit dopravu do nemocnice)

PASY Jistě jste už zamenali v našich sdělovacích prostředcích zprávu o změnách pasů. Nebudeme to zde rozpitvávat, pro nás je důležité, že pasy platí do 1.srpna - a to už budeme za hranicema (nazpět nás musí pustit). Každopádně, pokud máte dostatek trpělivosti, vyřiďte si potřebné formality, pro klid duše, dopředu.

NÁVRHY emblém expedice, jednotné trička (s emblémem),

PROSBA * Protože naše finanční prostředky jsou omezené, bylo by vítaným přínosem i zpestřením, kdybychom měli možnost jednorázového výdělků přímo na expedici (sklizeň ovoce, zpívání a hraní ve městech,.....). Zapojte své mozkové buňky a hlavně kontakty !!!!

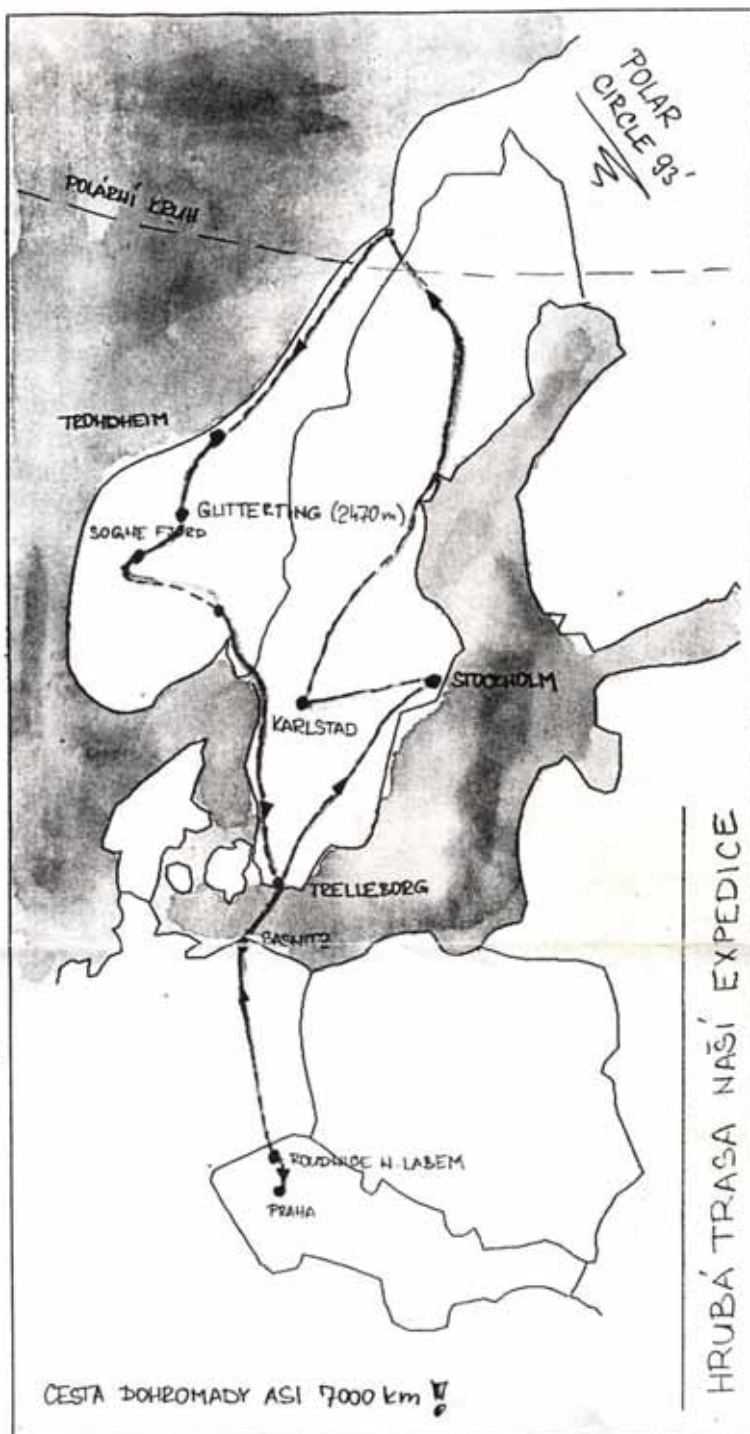
* Bylo by skvělé, kdyby jste našli i malé sponzory naší expedice (Líná huba - hotové neštěstí).

TRASA Roudnice - Sasnitz /SNR/ -
Trelleborg /Švédsko/ - Karlsborg -
Stockholm - Polární kruh (národní park
Padjelanta z Norské strany) - Trondheim
/Nórsko/ - Oslo - Trellebork - Praha /ČR/

V programu, který je koncipován velmi
volně (možno jej během cesty přizpůsobit)
je uvažováno s : návštěvou skautského
Jamboree ve Švédsku, volným programem
v městech, kterými budeme projíždět,
několikadenní pobyt v národním parku za
Polárním kruhem, plavba na nafukovacích
člunech, možnost lyžování na ledovci,
výstup na nejvyšší horu Skandinávie
Galdhopiggen (2468), zajištění k největšímu
fjordu Norska

HRUBÝ ITINERÁŘ CESTY

- 25.7. - příjezd skupinek do Roudnice, přenocování
- 26.7. pondělí odjezd z Roudnice n.L., večer nebo
přes noc trajekt Sasnitz /SNR/ - Trelleborg /Švédsko/
- 27.7. úterý Stockholm (bivak někde v okolí)
- 28.7. středa prohlídka Stockholmu -vydělávání
penízků na trajekty - * večer odjezd do Karlsborg
(skautské Jamboree) - příjezd po půlnoci *
- 29.7. čtvrtek Návštěva Jamboree (trvá do 7.8.)
- 30.7. pátek Odjezd k Polárnímu kruhu (čistá cesta
cca 19 hodin) cestou plavba na vyhlédnutém jezeře či
řece
- 31.7. sobota Cesta k Polárnímu kruhu Plavba na
člunech na některém jezeře - ostrovy. Klídek, túry,...
- 1.8. neděle Národní park (Padjelanta nebo jiný)
- 2.8. pondělí Národní park
- 3.8. úterý Národní park
- 4.8. středa Národní park
- 5.8. čtvrtek Národní park
- 6.8. pátek Odjezd na Trondheim (cca 11 hodin)
- 7.8. sobota Prohlídka okolí, túry,..... Cesta k hoře Glitterting (2470 m.n.m.) (cca 6 hodin)
- 8.8. neděle Výstup na horu Odjezd k Sognefjordu (cca 2 hodiny)
- 9.8. pondělí Sognefjord
- 10.8. úterý Odjezd Cestou plavba na řece nebo jezeru
- 11.8. středa - 12.8. čtvrtek REZERVA
- 13.8. pátek Prohlídka Oslo - (eventuelně) vydělávání penízků na trajekty -
- 14.8. sobota Odjezd domů (večer trajekt)
- 15.8. neděle Příjezd domů (autobus pojedou do Prahy na nádraží ČSD)

SPOLEČNÁ AKCE ÚČASTNÍKŮ

12.-13.ČERVNA Vydáváme se na cestu, kdy spolu budeme nuceni strávit stovku hodin v omezeném autobusovém prostoru, kdy se budeme nuceni jednadvacet dnů snášet a dobře spolu vycházet. Při nesčetných debatách bylo dohodnuto, že bude nezbytné, abychom se všichni poznali ještě před expedicí. Měly by zde být projednány i návrhy na další program expedice atd.

Jsme z různých koutů naší republiky a tudíž je cesta k běžnému setkávání trochu obtížnější. Proto si rezervujte víkend 12.-13.6.93 na setkání všech účastníků naší expedice. Mělo by se uskutečnit na neutrálním místě (vhodná by byla Českomoravská vrchovina).

* Prosíme všechny vedoucí nebo zástupce jednotlivých skupinek RS, aby přijeli na akci vsetínského RS-KRUHU "Všechno špatně, zpátky na stromy" 16.-18.4.1993. Zde bychom si našli chvíli, abychom v užším kruhu zmonitorovali problémy, dohodli se na všech potřebnostech, dohodli místo společného setkání všech účastníků

ÚKOLY - Sedíme tu už devátou hodinu. Hanýsek blouzní, Alimu je nevolno a já mám problémy se strefit do správné klávesy počítače. Nejsme schopni vyplodit nic kloudného, proto jsme se rozhodli, že se nebudete flákat a zapojíte se do organizace expedice.

Každá skupinka zpracuje jedno téma.

Zpracujte je na svých družinovkách a pošlete organizačnímu štábu expedice do konce dubna. Vaše podklady budou sloužit jako doporučené informace pro ostatní (vyhrazujeme si možnost úpravy). Zde jsou jen některá témata :

Autobus (organizace ukládání bagáže,...) (RS - Most) Potraviny pro čtveřičku (RS - Roudnice)

Výzbroj jednotlivce (RS - Brno)

Společná výzbroj (RS - Vsetín)

Program v autobuse (RS - každá skupina)

Návrh místa a program setkání 12.-13.6. (všichni)

Výběr repertoáru, secvičení a organizace "ZPĚVU" (bude-li nutno takto vydělávat, když dojdou penízky)

- (RS - Modřice)

Pokud Vás napadnou jakékoliv další věci, které je nutno dopředu promyslet a organizovat, dejte nám vědět. Nejsme neomylní ani vševědoucí. Máme jenom chuť zorganizovat skvělou akci s bezva lidmi, kteří nebudou čekat až jim někdo řekne, ale sami se dokáží do přípravy zapojit.

KORESPONDENCE není nijak dotována, prosíme Vás proto, abyste ve svých dopisech posílali 3 Kč známku.

SEZNAM PŘIHLÁŠENÝCH (jméno, rodné číslo, č.pasu, ulice, město, psč)

Pad Ronald Marek		
Staňkova 8B	Brno	602 00
Ještěrka Dita	Nehasilová	
M.Majerové 13	Brno	638 00
Ygor Martin Voslář		
Botanická 31	Brno	602 00
Eda Eduard Špalek		
Babičková 24	Brno	613 00
Zdeny Zdeněk Kudrna		
Třískalova 4	Brno	638 00
Jouza Josef Novotný		
Černopolní 10	Brno	613 00
Petr Holzer		
Poděbradova 574	Modřice	664 42
Joe Pavel Heger		
Jevíčská 54	Letovice	679 61
Jelen Marcel Minář		
Pražská 52	Letovice	679 61
Faust Patrik Minář		
Pražská 52	Letovice	679 61
Plesk Tomáš Loukota		
Boční 45	Letovice	679 61
Uzlíček Lada Šmídová		
Nezvala 229/2542	Most	434 01
Bobřík Miloslav Studnička		
Javorová 3107/525	Most	434 01
Mylosh Miloš Jirák		
Vrbenského 727	Most	434 01
Sirka Alena Sládková		
Pod vinicí 1	Most	434 01
Pišťalka Jitka Haiflerová		
Nad parkem 379	Meziboří	435 13
Káča Michala Rocmanová		
Terronská 5	Praha 6	160 00
Ali Aleš Zeman		
V sídlišti 274	Horní Beřk.	411 85
Sally Jana Kovačiková		
SNP 395	Kynšperk	357 51

- Linda Jana Kaloušová [redacted]
Fugnerova 587 Libochovice 411 17
- Pepek Josef Dytrych [redacted]
Vrchlického 1747 Roudnice 413 01
- Bída Aleš Kutnohorský [redacted]
Bořivojova 1764 Roudnice 413 01
- Vřady Jana Burdová [redacted]
Bořivojova 1776 Roudnice 413 01
- Zmrzlina Petra Fialová [redacted]
Hornická 1746 Roudnice 413 01
- Sámó Pavel Chaloupka [redacted] 7
Přemyslova 837 Roudnice 413 01
- Mlůvka Markéta Dvořáková [redacted]
Bořivojova 1771 Roudnice 413 01
- Honzík Jan Plšek [redacted]
Ohrada 1840 Vsetín 755 01
- Pípa Ivo Uhřík [redacted]
4.května 1220 Vsetín 755 01
- Zbyňa Zbyněk Olšák [redacted]
Ohrada *** Vsetín 755 01
- Dazul Pavel Drábek [redacted]
Dolní Jásenka 744 Vsetín 755 01
- Míla Milan Půček [redacted]
Štěpánská 1888 Vsetín
- Milošek Miloš Kretík [redacted]
Smetarova 1061/8 Vsetín 755 01
- Irča Irena Drábková [redacted] B
Dolní Jásenka 744 Vsetín 755 01
- Věra Půčková [redacted]
Štěpánská 1888 Vsetín
- Hanýsek Petr Hanák [redacted]
U Bečvy 1842 Vsetín 755 01
- Michálek Michal Janiš [redacted]
Ohrada 1841/23 Vsetín 755 01
- Brabčák Michal Brabec [redacted]
Ohrada 1856/9 Vsetín 755 01

- Hašlerka Eva Hanáčková [redacted]
Konečná 1177 Vsetín 755 01
- Bob Ilona Vejpustková [redacted]
Hrbová 1566 Vsetín 755 01
- Fantomas Lenka Křupalová [redacted]
Benátky 1590 Vsetín 755 01
- Koli Jiří Hanák [redacted]
U Bečvy 1842 Vsetín 755 01
- Kemílek David Hlaváč [redacted]
Dukelská 1819 Vsetín 755 01

Nejsme sice byrokraté, ale ti, kteří v dotazníku neuvédlí údaje v příslušných pasážích nám způsobují zbytečné problémy (chtěli jsme mít vyřešeno vše jedním listem). Proto prosíme všechny, kterým chybí některé údaje ve výše uvedené tabulce, aby nám je zaslali (potřebujeme je pro seznamy na hranicích, trajektech,.....).

Pokud jste nevyplňovali ZCELA JASNĚ A SROZUMITELNĚ údaje týkající se aktivit, bereme to tak, že o ně nemáte zájem a podle toho se bude brát společná výzbroj. Pokud si nejste jisti, raději napište znovu a zcela jasně o co všechno máte přesně zájem!

Pro Vaši širší informaci: podle dotazníku je zájem o tyto aktivity :

- * sjíždění některé z řek či jezer - 28
- * lyžování na ledovci - 26
- * náročnějšího turistického programu - 18

Připravili :
ALI, HANÝSEK a DAZUL

INFORMAČNÍ LETÁK V RÁMCI SVÉ ČINNOSTI VYDALA REDAKCE "STOUPY HLÁSÍ" ZA POMOCI DM-FINANZKONTOR VSETÍN s.r.o. A NADACE FONS.

Nazdar všichni,

tak jsem tady s dalším slíbeným informátorem k naší plánované expedici do Skandinávie. A půjdu přímo k věci.

* **12.-13.června 93** se všichni účastníci setkáme u srubu Ochránců přírody VATRA Boskovice v Jeseníkách (detailně popsáno níže). To bude naše první a taky poslední setkání před expedicí - nebude ani žádný další hromadný dopis. Je tedy ve vlastním zájmu každého, aby přijel. **Sraz v sobotu 10.00 u srubu!**

* K dnešnímu dni došlo na konto expedice 5.000,- Kč od zatím jediného reálného sponzora PS-ART z Brna a 3x po 2.100Kč od účastníků expedice (nezapomínejte na korespondáky).

* Protože do dnešního dne mi nepřišlo potvrzení od CK TRANSHILL u které dopravu zajišťujeme, nevím jakou částku budeme platit v Kč a jakou v zahraniční měně. Je možné, že se bude vybírat místo 60DM česká měna. Ale to až na místě srazu, kdy budeme vědět od Bobříka, který autobus zprostředkovává, více.

PROGRAM SETKÁNÍ ČI SPÍŠE JEDNÁNÍ :

Příjezd si každá skupinka přizpůsobí dle svého (možno dorazit v pátek večer, nebo v sobotu v ranních hodinách)

10.00 každý odevzdá na papírku svůj návrh na název expedice (popřípadě znak expedice)

10.30 připomínky k programu (návrhy a připomínky k tomu co je nutno mimo zde uvedené projednat)

11.00 Jednání dle dohodnutého programu a pořádku (zde pouhý nástin, který je nutno doplnit) :

- počet účastníků expedice (změny, kontrola č.pasů a ostatních potřebných dat) - Dazul
- zajištění dopravy, vlek, organizace skladování věcí, řád nakládání a vykládání, kolik zavazadel může každý mít, ... - Bobřík (Pišťalka)
- zpráva pokladníka - stav pokladny (kdo co zaplatil) - Hanýsek
- sponzoři - Ali, Michálek, Pad,.....
- podařilo se někomu navázat kontakt na nějakou práci ve Švédsku či Norsku ?
- jiné zdroje jak vydělat peníze (prodat povolené množství alkoholu ?)
- název expedice (POLAR CIRCLE, EXPEDICE SKANDINAVIA, EXPEDICE VIKING, ... vyhodnocení návrhů, schválení názvu a znaku expedice
- expediční trička (ano či ne, co by stály, jak by měly vypadat, kdo zajistí nastříkání,...) - ZDENNY
- kdo bude fotit pro expedici?
- kolik hudebních nástrojů sebou vezmeme (není možné a ani praktické, tahat sebou 10 kytar)
- jednotné oblečení účastníků expedice (kroje ano-ne)

!!! - nášivky CZEK REPUBLIC a vlajka na větrovky ? (kdo má zájem přivezte na ně rovnou 42 Kč) - JELEN

- zpráva zdravotníka - PAD
- zpráva o trase, program expedice - ALI
- odevzdání konkrétních návrhů na program v autobuse
- připomínky k navrženým potravinám
- zpráva o společném vybavení (čluny, ...) - ? připomínky k navržené společné výstroji
- připomínky v výstroji a výzbroji: jednotlivce
- uděláme společný nákup potravin ve velkoobchodě (levnější potraviny, snadná doprava na místo odjezdu autobusu, ušetří se místo v autobuse,...), ano či ne, znamenalo by to omezení pro všechny ? ,kdo by nákup zajistil ?
- jak se budeme stravovat - rozdělení do skupinek po 4 (?) lidech - už konkrétně (každá skupinka 1 plynový vařič - zajistí si sama)
- organizace odjezdu (sraz večer před odjezdem (?) nebo pojedeme přes noc (?), místo odjezdu a přesný čas, nakládání,...

Jak je vidět nebude toho málo, co musíme domluvit a hlavně udělat. Prosím proto každého, aby se nad jednotlivými body zamyslel a poznamenal si doplňující věci, které zde byly opomenuty a hlavně promyslel své konkrétní názory k jednotlivým bodům.

Pokud by Vás mátl, že jsem následující příspěvky, které měly vypracovat jednotlivé skupinky, ponechal v původní, neupravené podobě, tak vězte, že je to jenom proto, aby jste si z nich mohli udělat stejný obraz jako já. Měly by sloužit jako výchozí materiál pro každého (balit si totiž bude každý skutečně sám !) účastníka a především pro Mostečáky, kteří by měli na srazu říct konkrétně kdo si může vzít kolik zavazadel (a jakých) do autobusu.

Toť z mé strany vše, těším se na naše společné setkání za čtrnáct dnů.
(dopsáno 30.5.1993, těsně před půlnocí).

Dazul

JÍDLO PRO 4 LIDI NA 21 DNŮ. (RS z Roudnice)**PODNĚTNÝ DOPIS - VÝCHODISKO PRO TY, KTEŘÍ JEŠTE NEZKUSILI SHÁNĚT SPONZORY.**

Vážení přátelé !

Obracím se na Vás s prosbou o sponzorství naší expedice do Skandinávie, kterou pořádá ve dnech 26.července až 15.srpna 1993 organizace Junáka pro skauty ve věku od 15 do 18 let /rovery a rangers/ ze všech koutů České republiky. Akce vznikla spontánně v loňském roce na podzim, kdy ji začali společně se svými vedoucími plánovat mladí lidé, převážně studenti středních škol, kteří oplývají nápady a touží po poznání.

Expedice s pracovním názvem "POLAR CIRCLE 93" projede Polskem, Německem a Norskem, nejsevernějším místem bude národní park Padjelanta. Nebude to obyčejný zájezd, na programu se aktivně podílejí všichni účastníci. V plánu je sjíždění řek na raftigových člunech, výstupy a lyžování na ledovci.

Světový skauting, ke kterému jsme se znovu v roce 1990 přihlásili, existuje již 80 let. Historie neustále ukazuje, že lidé, kteří skautskou výchovou prošli, patří mezi nejúspěšnější ve všech lidských činnostech. Například všichni američtí prezidenti počínaje T.Rooseveltem, senátoři a největší průmyslníci byli nebo jsou aktivními členy skautského hnutí. Jejimi členy je také 103 ze 172 amerických kosmonautů.

Nabízíme Vám propagaci Vaší firmy ve formě umístění plakátů na autobusu, fotodokumentaci, videozáznamy apod. Naše expedice je svým způsobem jedinečná a první svého druhu v naší organizaci a bude o ní referováno v časopise Skauting, který vychází celostátně v nákladu asi 10.000 výtisků a má široký okruh dospělých čtenářů, převážně aktivních vůdců oddílů a také v magazínu Skaut-junák, určeném pro mladé.

Prosíme Vás o poskytnutí jakékoliv finanční podpory na účet: Nadace FONS 504306-724/0600 ,AGB a.s jednatelství Vsetín / variabilní symbol Vaše IČO /, na který směřují všechny platby účastníků.

V případě, že se rozhodnete přispět/finančně či materiálně/na naši expedici, sdělte to prosím na adresu: Ronald Marek, Staňkova 8/b, BRNO 602 00

Za brněnské účastníky expedice:

bramb. klouzáky 6 bal.
bramb. knedlíky 8 bal.
bramb. placky 6 bal.
obilné kaše 6 bal.
sušené mléko 8 bal.
puding 20 bal.
rýže 3 kg
mas. konzervy 8 kg
vločky 6 kg
těstoviny 4 bal.
paštiky 8 ks.
polívky 10 bal.
sójové maso 6 ks.
krupic.kaše 4 bal.
škrubanky 6 bal.
cukr 4 kg
sůl 1 kg
kakao 2 bal.
melta 4 bal.
čaj 4 bal.
kečup 1 ks.
sýr /cihla/ 1/2 kg
velké čokolády 12 ks.
chleba normální 2 ks.
chleba celozrný
omáčky 6 ks.
zelenina
ovoce
koření
vitacit (nebo něco jiného k pití) 8 bal.

CENY POTRAVIN z r.1991 :**ŠVÉDSKO**

1ks chleba 8 - 20 SEK
10 ks vajec 16 SEK
500g sýra 28 SEK
1l mléka 5 SEK
jogurt 6 - 10 SEK
1l limonáda 10 SEK
hamburger od 20 SEK
pizy od 30 SEK
nanuk 4 - 13 SEK

Je dobré nakupovat den starý chleba, je dobrý a o polovinu levnější. Vhodné je též nakupovat ve velkém a velkých střediscích.

Je dovoleno dovézt jídlo do celkové váhy 15 kg, ale nesmí se dovážet čerstvé, zmražené ani uzené maso.

NORSKO

1ks chleba 8 - 12 NOK
10 ks vajec 10 NOK
1l mléka 7 NOK
jogurt 7 - 10 NOK
1l limonáda 11 NOK
hamburger 22 NOK
párek v rohl. 14 NOK
šálek kávy 20 NOK

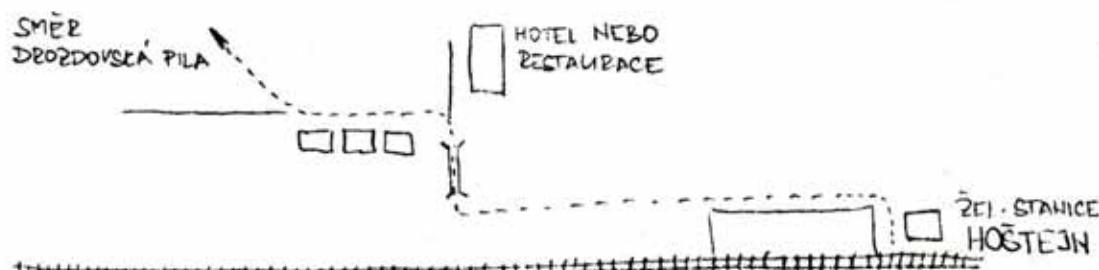
V Norsku roste hojně hub, které se tam málo sbírají.

Nakupovat vhodné v superstřediscích (nejlepší a nejlevnější jsou IRMA, BONUS a RIMI), levněji na předměstí než v centru.

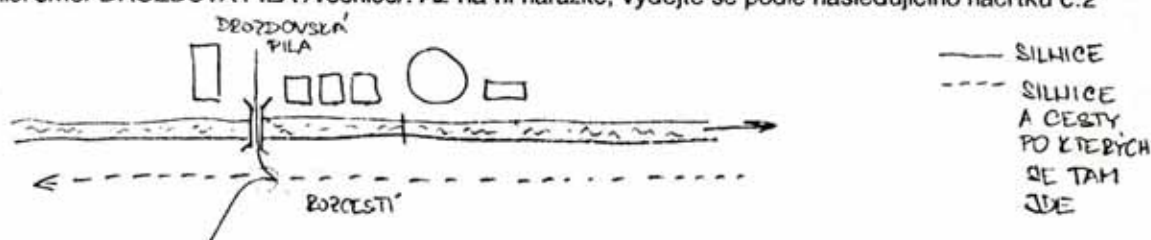
KDE SE 12.ČERVNA SETKÁME (Jelen, Letovice)

Pro snadnější orientaci se pokusím zajistit spojku na cestě, nebo na nádraží. Nejlepší by bylo, kdyby ostatní skupiny sdělily čas příjezdu /není podmínkou/ na moji adresu (Letovice, Purkyňova 4).

Myslím, že po shlédnutí mapy a našeho zmateného popisu to musí najít každý. Tak tedy základní informace: Žel.stanice: HOŠTEJN /mezi Č.TŘEBOVOU a ZÁBŘEHEM/ Vystoupit z vlaku a vydat se dle následujícího náčrtku.

Stále po silnici směr DROZDOVÁ PILA /vesnice/. Až na ní narazíte, vydejte se podle následujícího náčrtku č.2

Na rozcestí budete pokračovat rovně po polní/nebo lesní?/cestě. Na místě srazu počítáme s tím, že vařit si budou všichni samostatně /je tu možnost použít táborovou kuchyň s kamny/. Pitná voda je ve vesnici. Možná nějakou dovezeme. Spát mohou na kouce, nebo v lese ve vlastních stanech, nebo pod širákem. V případě špatného počasí v zastřešené kuchyni /prostorná/, nebo ve srubci ochrannářů. Jsou tam také kamna na případné usušení oděvu. Ale doufejme, že počasí bude přát!

Ještě malá informace pro toho, kdo by se dopravil jinak než vlakem, nebo bloudil: z DROZDOVSKÉ PÍLY stále proti proudu řeky. Musí na to narazit!

SEZNAM VĚCÍ (Petr, Modřice)• **OBLEČENÍ**

Seznam je vytvořen jednou osobou jako návrh a to se všemi možnými nedostatky a možná i trochu jednostraností. Při balení se do něj, ale občas mrkni, protože jsou uvedeny předměty, které se občas zapominají. Možná v něm však nejdeš věci, které se Ti zdají zbytečné. Než je, ale vyřadíš, pořádně se zamysli!

VĚTROVKA + KALHOTY Ideální je celý šusť. komplet, nutná je větrovka.

SPODNÍ PRÁDLO Dle individuálních potřeb. POZOR! Lze předpokládat chladno a deštivo!

ČEPICI Pletenou-do větší zimy.

PONOŽKY / PODKOLENKY Pamatuj na dostatek rezervních!

KOŠILE 2* Výborně hřeje flanelová, doporučuji 1. flanelovou a 1. normální.

KRÁTKÉ KALHOTY, TRENKY ATD. Doufejme, že bude i slunce svítit.

TRIKA S KRÁTKÝM RUKÁVEM Dle chuti i více ks - do města i ven.

SLUŠNÉ KALHOTY-RIFLE Pojedeme i přes větší města, kde

PLÁTĚNÁKY bychom měli vypadat trochu k světu!

SVETR Pokud možno ne teplákovou bundu. Ta při promočení nasaje vlhkost a suší se podstatně déle než svetr. Navíc je těžší než svetr.

PEVNOU TURISTICKOU OBUV Toto je nejdůležitější část! Je nutné si vzít opravdu dobré boty, protože bez nich se asi neobejdeš. Pokud máš v plánu si brát maratony, tenisky, nebo nějaké kozačky, tak na to raději zapomeň! Tady je skutečně nutná pevná bota, sahající alespoň nad kotníky, (ale ne zase po kolena. Kanady nejsou ideální) která zabraňuje většímu vy- vracení kotníku do stran a má alespoň trochu hrubší vzorek.

I.EHKÉ TENISKY, SLAMÁKY Do města. NEBO LETNÍ BOTY

RUKAVICE Alespoň pletené.

ŠÁTEK NA KRK

OBLEČENÍ NA SPANÍ Dle spacáku a také zvyku. Každý je zvyklý spát v něčem jiném.

PLAVKY

KROJ

• SEZNAM OSOBNÍCH VĚCÍ

Tento seznam je seznamem věcí obecně užitečných. Pochopitelně si jej můžeš rozšířit o věci, které se Ti zdají potřebné či nutné.

SPACÁK Bližší informace viz. roverský občasník FONS č. 1

KARIMATKA STAN Jedná se pouze o stan kvalitní. Nutno předem dohodnout.

BATOH Výborní (i cenově) jsou tzv. kletry. Úzký, vyšší batoh, většinou zelené barvy (jsou k mání v obchodech), nebo krosny (ty už méně). Kdo má možnost vzít si batoh typu GEMMA, ALP, ALKA (horolezecké, nebo alpinistické) je to nejideálnější.

TOALETNÍ POTŘEBY Kartáček + pasta (2x), mýdlo, hřeben, krém na pleť (např. NIVEA), toal. papír, opal. krém-faktor min. 10

KAPESNÍKY Dle indiv. potřeby. Věc, která se často zapomíná.

BATERKU + NÁHR. BATERIE Každý by měl mít nějaké svítidlo. Aby sám mohl vidět i po tmě. (kromě svíčky)

DENÍK, ZÁPISNÍK, TUŽKU, ATD. Jistě bude stát za to vést si o takové velké cestě "PALUBNÍ DENÍK", ale jak kdo chce.

PAS Věc která se taky zapomíná! On se totiž občas taky hodí.

UZLOVÁK, KPZ, NUŽ, SVÍČKY, Věci které se Ti na vandrech osvědčily

OTVÍRÁK NA KONZERVY, ATD. jako praktické a potřebné.

LŽIČKU + EŠUS + HRNEK Myslím, že stačí jen velký ešus (vnitřek většinou nebývá tak potřebný). Co se hrnku týká, občas mívá někdo rád svůj "ranní čaj" z oblíbeného hrnku.

VAŘIČ + DOST. REZERVU NÁPLNĚ Lihový (na pevný či tekutý lih) bývá nejlepší. Pokud máš možnost vzít horolezecký na malou plynovou + bombičku, využij ji. Bylo by asi nejvhodnější domluvit se více lidí. Ať nemusí každý táhnout svůj vařič.

LÁHEV NA PITÍ Přes den bývá žížeň.

KABELU NA JÍDLO Než se naložíme do autobusu a vyřešíme v něm rozložení potravin, měl bys mít jídlo v nějakém kompaktním zavazadle.

FOTOAPARÁT Kdo chce a může. Fotky jsou vždycky hezkou vzpomínkou.

• VYBAVENÍ PRO JEDNOTLIVCE ZAMĚŘENÉHO NA LYŽOVÁNÍ

Jedná se o menší skupinu lidí (budeme brát asi jen 5 párů lyží a tedy i bot), proto se vybavení týká skutečně pouze

VÝSTROJ

Co se výstroje týče, myslím, že by mohla stačit již dříve uvedená. Snad jen jedny rukavice, to kvůli promočení.

VÝZBROJ

LYŽE Asi by bylo vhodné se domluvit a brát všech 5 párů takové optimální a co nejuniversálnější délky, aby je mohlo použít co nejširší spektrum lidí.

jednotlivců-zájemců. Opět není seznam příliš závazný, má spíše snahu radit a je závislý na vzájemné domluvě oněch zájemců.

LYŽ. BOTY Stejně jako u lyží.

LYŽ. HULKY Pokud má někdo možnost si vzít hůlky teleskopické (s možností nastavení délky a složení na asi 40-50cm) jsou ideální, protože je možné je použít i při turistických výstupech a pak se dají složit a připevnit na batoh.

LYŽ. BRÝLE Možná, že ani potřeba nebudou.

• VYBAVENÍ PRO JEDNOTLIVCE ZAMĚŘENÉHO NA NÁROČNĚJŠÍ TURISTIKU, TREKKING, NEBO HOROLEZECTVÍ

Tento seznam by měl opět sloužit spíše jako pomocník a to té skupině lidí, která se rozhodla pro více či méně náročné přechody hřebenů, výstupy na ledovce, nebo místní kratší a lehčí skalní lezení. Je více specializován a proto nemá smysl, aby se podle něj vybavovali všichni bez ohledu na zájem o tu či onu aktivitu. Navíc zde existuje možnost vzájemného půjčení vybavení a tak prostřídání se. To, ale záleží na každém z nás. Tato skupina by se měla také vzájemně seznámit. Měli by o sobě vědět.

VÝSTROJ

VYSOKO HOROLEZ.OBUV Tato aktivita vyžaduje skutečně dobrou obuv turistického rázu.Ať už koženou, GORETEXovou či z jiné více či méně nepromokavé látky.

NÁVLEKY NA OBUV Proti sněhu a částečně i proti dešti. **VHODNÉ OBLEČENÍ** V podstatě by mělo stačit to, které je uvedeno v předchozím seznamu oblečení

VÝZBROJ

SEDACÍ ÚVAZ Dle možnosti a chuti možno i prsní úvaz.

LANO Opět bude asi zbytečné aby bral každý.

MAČKY Opět domluva.budou-li vůbec potřeba.

KARABINY ASI 5ks

SLAŇOVACÍ OSMA

SMYČKY ASI 3ks

BOTY PRO SKALNÍ LEZENÍ-LEZEČKY

KRÉM NA BOTY Týká se to vesměs vlastníků kožené obuvi. Je vhodné boty občas natřít krémem proti vlhkosti,atd.

CESTOVÁNÍ VE SKANDINÁVII - CO S SEBOU A NA SEBE (Ještěř, Brno)

Na severu jsem byl dvakrát. Poprvé autobusem, podobně jako pojedete vy a podruhé stopem. Pokuším se Vám poradit co si vzít s sebou.

CESTOVÁNÍ AUTOBUSEM - uvědomte si, že v autobuse strávíte převážnou část celé expedice a podříďte se tomu. Je důležité si rozvrhnout, kde budete mít uložené věci a hlavně kdy budou přístupné. Není možné na každé zastávce vyskládat celý zavazadlový prostor autobusu.

PŘÍRUČNÍ ZAVAZADLO - má dvojice uloženo pod sedadlem, které má před sebou. Nepřilíš velká podlouhlá taška s oblečením, jídelm na den. Nedoporučuji zavazadlo pevných tvarů, zavazelo by nohám. Na jízdu autobusem doporučuji přezutí do autobusu: např. sandály a teplé ponožky, menší deku s možností sepnutí do pytle na zabalení se alespoň do výšky pasu až prsou (oceníte zejména při spánku během nočních jízd) a velmi příjemný je i malý polštářek (většinou si ho budete dávat pod zadek).

ZAVAZADLO NA SPANÍ - stan, spacák, kerimetka, ostatní oblečení: doporučuji sbalit do jednoho lodního pytle (prostor zadních sedadel, nebo vleku) pro obyvatele jednoho stanu-tak, aby jeden z této skupinky mohl stavět stan a nebyl závislý na ostatních, kteří dělají něco jiného. Toto zavazadlo se vytahuje jen při rozbití tábora. Počítejte však i s nutností balit mokry stan. Pokud si ostatní oblečení nebudete balit do svého osobního zavazadla, oddělte jej do nějakého plátěného vaku. Pro ukládání do autobusu je nejméně vhodná Gemma s bederním pásem.

POTRAVINY, VAŘENÍ - doporučuji balit zvlášť nezávisle na zavazadle na spaní. Rozbaluje se zpravidla ve stejnou dobu, ale toto nemusí být podmínkou. Doporučuji lepenkový kufr nebo podobné zavazadlo s potravinami na vaření (v případě, že jsou uloženy v zavazadlovém prostoru autobusu) pro skupinu 1 až 3 stanů. Předpokládám, že budete vařit na PB vařičích (2 kg bomby) - vařiče se skladují buďto v původních kufrech (dost objemné) nebo zvlášť bomby-např. v přepravce nebo v jiné vhodné bedně a vršek vařiče ukládáte do kufru s potravinami. Na vaření doporučuji 2 až 4 litrové hrnce s pokličkou, které jdou vložit do sebe, podle počtu krků ne jeden vařič. Při větším počtu lidí nelsou ešusi vhodné, protože jsou malé. Při větším počtu krků na jeden vařič nemusí stačit bomba na celé 3. týdny, doporučuji několik rezervních (společně), případně náhradní benziňáky apod. Při výběru potravin vycházejte z předpokladu, že vody je všude nadbytek a téměř vždy je pitná bez následků. Chleba - menší bochník pořídíte od 6 NOK (když bude včerejší), ale taky za 15 NOK. Na nákup čehokoliv jiného, snad kromě banánů, raději zapomeňte předem (1/2 litru jogurtu za 20 NOK patří mezi nejlevnější, co lze pořídit), pohlednice stojí od 3.50 NOK.

CO NA SEBE - uvědomte si, že Norsko patří mezi země, které jsou označovány jako přírodní divy světa a zároveň je to nejdražší země v Evropě. Budete se zde potkávat s turisty spíše z bohatších zemí převážně Japonsko, USA, VB, Německo a pod. Ať se Vám to líbí nebo ne, tito se na vás budou dívat jako na reprezenty České republiky. Naprosto cizí jsou jim jakékoliv součásti armádní výstroje, bohužel velmi často považují naši krojovou košili za armádní výstroj. Co se týče kroje - bohužel existuje více typů košil, ale pokuste se ujednotit co nejvíce, doporučuji stejné označení státu (vlaječka nad pravou kapsou-možno nakoupit centrálně pro všechny stejnou) a mezinárodní lilku-náš krojový předpis ji umísťuje na pravý rukáv, ve světě se spíše nosí na pravé kapse, kde je zřetelnější, což může být užitečné např. při stopování.

Obrovskou neznámou je počasí, které se mění strešně rychle. Je možné, že za celou dobu nekápne, ale spíše je pravděpodobné, že se deštivé dny budou střídát se slunečnými - čím blíže k západnímu pobřeží, tím více. Doporučuji dobrou pláštěnku (pončo) a oblečení, které jde snadno usušit-šusťákovinu. Sušení je v autobuse max. problém a

závisí na lbovůli řidiče. V horách může být dost chladno - nezapomeňte na spodky, čepici a rukavice, šátek na krk, větrovku a šušťákové kalhoty proti větru, tmavé brýle s UV filtrem a teplé oblečení.

BOTY - jsou ze všeho jedůležitější, pokud se chcete někam vydat. Téměř všude je mokro, nebo skály a volně ostré kameny, případně sníh, nebo ledovec. Dost často se budete pohybovat v terénu, který se houpe pod nohama, ale naboří se nijak hluboko, ovšem vaše stopa se okamžitě zalévá vodou. Chce to skutečně dobré pohory nebo jiné kožené boty a tyto perfektně impregnovat (včelím voskem nebo něčím podobným). Často se setkáte s porostem nízkých keříků asi tak po kolena, které dokáží dokonale promáččet, jsou-li mokré. Doporučuji návleky. Před promočením bot Vás sice neochrání, ale přeci jen zabraňují přivalům další vody do bot. Na chození ve městech a při kempování doporučuji pohodlné botasky.

HYGIENA - kromě řek je k dispozici hromada kempů, které mají umývárky se sprchou na automat 2-5NOK. (1-2min. teče teplá voda) Studená je zadarmo, ale špatně vyhájí vlky. Když nepůjete všichni naráz, dají se tyto zařízení u většiny kempů použít, i když nebudete ubytováni.

PENÍZE - výměna jakéhokoliv množství peněz stála ve Švédsku 18 SEK, takže je-li nutné směňujte raději větší částky více lidí dohromady a nechte si vyplatit drobné mince (buz problém, umíte-li anglicky). Nejlepší je ovšem mít vyměněno již u nás.

JAZYK - pokud potkáte někoho, kdo uvládá slušnou angličtinu, je to spíše výjimka a bude to nejspíš někdo starší. Občas Vám nabídnou jako další jazyk němčinu. Doporučuji naučit se pár slovíček z politiky Loni v létě mi to silně chybělo. Vysvětlit dělení republiky a proč nebyl po volbách Havel zvolen prezidentem federace bylo naprosto mimo chápání Norů. Havel je zde velmi populární.

DÁRKY - občas padne otázka, lze-li něco vyvézt a zpeněžit. Pokud se setkáte s místními skauty, lze očekávat zájem o naše kovové odznaky (spíše smaltované barevné než kovové) se skautskou tematikou, šátek atd. Na severu je prohibice a dovoz alkoholu dospělým je limitován (asi 1/2l tvrdého na osobu). Tento a pivo se zde dá občas prodat (místní trajekty), ale jeho vlastní nabízení může být velmi ošemetné a spíše bych ho neradil. Norové jsou velcí antičkáři co se týče dodržování vlastních zákonů. Přibližný prodejní kurs : cena u nás v Kč, prodej v NOK. Ovšem pozorňují, seznámí se s provozními předpisy, pohledka je nepravděpodobná, ale může být nepřijemná.

BYCH SI VZAL SEBOU

DO AUTOBUSU : menší deku s našitými kousky suchého zipu na zabalení se během jízdy, polštářek, sandály, teplé ponožky, pohodlné plátěné kalhoty, pohodlné spodní prádlo, teplé (teplákové) triko přes hlavu

NA SPANÍ : péřák, karimatku, stan (2-3 osoby), kus silnějšího igelitu, vložku do spacáku

VAŘENÍ : PB vařič se 2 plotýnkama, 2 kempingové hrnce kol. 3l (4-6 osob), lžičku, nůž, otvírák, utěrku, sirky

POTRAVINY : 2-3 bochníky chleba, domácí sádlo (doporučuji nalit do láhve od destilky se špuntem a šroubovacím uzávěrem, zabalit do utěrky a igelitáku), špek, sušený trvanlivý salám, sušené mléko, sušené vejce, sáčkové polévky, bujony, vločky, sušenou bramborovou kaši, těstoviny, česnek a cibuli, harisu nebo něco podobného ostřejšího, pár konzerv hotového jídla na rychlovky, pražené vločky s medem, hrozinkama a pod. na přímou konzumaci, čoko-tyčinky, paštikové pomazánky, prášky do vody (nebo šumivé vitaminové tablety s minerály a cukr - důležité, voda obsahuje tak málo minerálů, až je nezdravá!), cukr, čaj, plácačku silné domácí slivovice

NA SEBE : bavlněné ponožky, silné ponožky, prádlo, panské punčocháče teplé, botasky a pohory, kalhoty slušné - městské (viz do autobusu), kalhoty do hor - pevné plátno (např 3/4), triko nebo košile s krátkým rukávem, kraťasy, košile flanel, košile krojová, šátek - krojový, šátek nebo čelenka, čepice, větrovka s kapucí, šušťákové kalhoty, návleky, rukavice, pláštěnka (typ USarmy pončo), svetr, brýle (v tomto výčtu předpokládám pouze běžnou vysokohorskou turistiku).

NÁVRH NA SPOLEČNOU VÝZBROJ (RS - Vsetín)

10x nafukovací člun PÁLAVA + pádla, 20x plovací vesty, 20x přílby

5x lyže pro sjezd, 5x boty č.9, 5x tyčky

5x horolezecké lana, 3x horolezecký sedák a hruďák, 12x karabiny, 3x osmy, 6x spelety, 3x mačky

Neopreny na vodu by byly ideální, ale po zralé úvaze (těžko se půjčují) nebyly do společné výzbroje zařazeny.

-1.den 24.července 1993 sobota

(Dazul) Poslední schůzka. Odnášíme matyldu a ostatní věci na nádraží, abychom je poslali do Roudnice. Doma celý den balíme a já ještě dodělávám seznamy a další speciality pro expedici. Nerad bych něco podcenil.

Irča už pár dní (po čtrnácti měsících) přestala kojit Pavlíka, který bude po dobu expedice u babičky v Jasenicách. Víím, že nám po něm bude smutno, ale Irča to bude snášet hůř než já. Upozorňuju ji, že nebudeme moci k vůli smutku akci ukončit předčasně a tři tisíce kilometrů jet zpátky domů.

Před třemi dny mi umřel dědeček. Měl 78 let a do poslední chvíle byl úžasně čilý. Říkával „tělo mosí jít do hrobu zedříté“. Pohřeb bude ve čtvrtek 29.7.93 - v době, kdy máme být někde u Stockholmu. Řeším obrovské dilema zda na expedici nejít, abych se mohl zúčastnit pohřbu. V podstatě jsou jen dvě možnosti - jet nebo nejít. Varianty s přeložením, tím, že bych dorazil později atd nepřipadají v úvahu. Kdybych to celé neměl na hrubě a byl řadový účastník, nešel bych. Takhle zvítězila odpovědnost nad citem. Dědu jsem měl moc rád, možná taky proto, že byl můj jediný. Toho z tatínkovy strany jsem nepoznal, protože umřel pár roků po návratu z koncentráku a já se narodil moc roků po jeho smrti. Ale lidsky mi byl děda strašně moc blízký - doufám, že jsem po něm nějaké geny zdědil.

Za pár hodin budeme vyrážet. Padá na mne taková ta klasická předcestovní nervozita. Ale tahle je přece jen trochu jiná. Takovýto typ akce jsem ještě neorganizoval a jsem si dobře vědom rizikových faktorů. To není jako Pamir před třemi roky, kdy jsme vyrazili sami s Irčou. Bylo to dál, výš, do opuštěnějších krajín, určitě rizikovější, ale byli jsme na to sami dva a věděli, co můžeme jeden od druhého očekávat. Paradoxně mi zítřejší „mastnácká“ akce nahání větší obavy. Zítřka nás bude dalších 40, navíc z 5 různých skupin, které mají každá jiné zvyklosti, kázeň i míru zkušeností. Navíc může být problém s autobusem, protože namísto sta-

ré karosy pojedeme jakými luxusním korábem, takže nevím, jestli s námi budou ochotni jezdit po cestách, které staré karosy moc nevdají. A taky, abychom se vlezli do rozpočtu a nepřeshvihli kilometry, aby se do autobusu vlezla celá výstroj ... Napadá mne ještě dalších 20 možných problémů, navíc se to pořád mísí s výčitkami, že nebudu na dědečkově pohřbu ...

12.6.1993 jsme se sice prvně potkali, ale stejně toho o sobě moc nevíme

U propagačních schránek s mapami a reklamními letáky: „Co z toho budeš mít, vždyť to ani nepřečteš ..“ „No, není to česky, ale je to zadarmo“

U dálnice E55 s lehkými ženštinami: „A mohla by jste mi to napsat na paragon?“.

Zpívám jenom v sebeobraně!

Bordel je jediná konstantní veličina v tomto autobuse.

Není čas na hrdinství - kdo zemře je simulant!

1.den

25.července 1993 neděle

(Ještěrka - Brno) Po velkém balení byl sraz u klubovny v 10:00. Nastalo přemísťování věcí z klubovny na vozík za autem mého taťky. Tato akce byla skončena v cca 10:30 a bylo možné vyjet směrem do Roudnice. (Zdeny, po tom co mě ráno vzbudil telefonem, se vydal o něco dříve autobusem směrem na Prahu pomoci Káče stříkat expediční trička).

Tedy v autě byla sestava: můj táta - driver, máma, Ygor, Eda a já. S přetíženým vozíkem (velmi) jsme vykličkovali z Brna a dostali se na dálnici D1 na Prahu. Tam jsme byli s malou přestávkou na jídlo za cca 3 hodiny - tj.kolem 13:30. Prahu jsme úspěšně projeli, prohlídli si vodácký kanál na Labi a zámek s parkem ve Veltrusích.

Kolem 16:00 jsme dorazili do Roudnice. Po zjištění, že v tomto městečku je pět nádraží a že bedny zažívají první zatěžkávací zkoušku, protože nezaprší a nezaprší, nám nebylo úplně do smíchu. Tedy přestává pršet a nacházíme to pravé nádraží dokonce napoprvé.

Už z dálky je vidět obrovská halda věcí - Vsetíňáci jsou už zde, postupně se trousí Roudničáci, v 19:00 přijíždí autobusem Mostečáci. Nastává mírné rozčarování - slibovaná karosa s vlekem se proměnila v naleštěnou Oázu s koberečkama.

My překládáme věci přímo z vozíku, ostatní nakládají věci do autobusu. Kolem 19:45 je všechno hotovo, autobusek praská ve švech a po pokynech nutných k dalšímu soužití čekáme na Káču, Zdenyho a kluky ze Vsetína, kteří v

Praze stříkali trička (se kterými byl od začátku malý zádrhel - počty, barva, ...). Po osmé přijíždějí rychlíkem z Prahy a my můžeme vyrazit. Je tedy 20:15 a vyrážíme z Roudnice nad Labem směrem na sever.

Ještě cestou vysedá Bobřík a Káča, kteří nemohou jet a my si to hrnem k proslavené silnici E55 na hraniční přechod Cínovec, kam jsme dorazili ve 22:00. Platíme 300 DM za přejezd Německem a pokračujeme po bývalé východoněmecké dálnici. Chvilku před půlnocí míváme drážďanský Zwinger, který je osvětlený a míříme na Berlín.

(Dazul - Vsetín) V 6:30 je sraz na vsetínském vlakovém nádraží. Všichni jsou tu kupodivu včas. Těch beden a dalších krámů, které s sebou vezeme je spousta. Akce nakládání probíhá bez nejmenších problémů - přišli pomoci Pajtáš, Tan a někteří z odprovázejících rodičů. Ve vlaku jsme si s Ivou dobře zahráli. Housle jsou housle a ta holka na ně fakt umí.

V Praze si s Irčou odskakujeme ke Špuntovce a Pimovi, abychom jim dali klíče od našeho bytu, ale nejsou doma a tak si jdeme prohlédnout Václavák.

V Roudnici už je spousta lidí a nepatrný zmatek. Hrajeme a zpíváme. Chvilí před 19:00 přijíždí autobus značky OASA. Začínáme nakládat a řidiči se začínají mračit. Autobus Oasa je soukromý a stál 4 miliony Kč. Pan řidič je proto patřičně háklivý.

Čekáme na Michálka, Novináře, Honzíka a Zdenyho, kteří s Káčou dělají trička s expedičním znakem.

Konečně vyrážíme. Káča s Bobříkem jedou kousek s náma. Škoda, že nemohou vyrazit taky.

Jedeme nonstop až do Sasnitzu. Řidič, snad aby nás oslnil, pouští video - naštěstí český film „S tebou mne baví svět“.

(Pad - Brno) ... Do Roudnice nad Labem jsme dorazili po 10:00 dopolední. Věci jsme si dali do úschovny a vyrazili na obhlídku města. Po procházení v odrbaných uličkách s většinou zpusťlých domů jsme skončili v místní galerii, kde měl výstavu malíř Sion. Jeho apokalypsy nás však nijak zvlášť nezaujaly (např. Kobylka, Něco v krajině, Nečekaná návštěva, atd).

Co zde stálo za to, byly obrazy Slavíčka a dva obrázky Zrzavého. Paní v galerii nám řekla, že zámek v sousedství je už nyní ve vlastnictví knížete z Lobkovic, který zde ještě dočasně trpí

vojenskou školu, která je zde od padesátých let a značně zámku uškodila (slabý výraz).

Poté jsme se šli na nádraží najíst (přitom jsme si koupili ½ litru tonicu za 13 Kč) a s adresářem účastníků expedice se vydali bloudit do trojúhelníku ulic Vrchlického, Horníkova, Bořivojova. Stále jsme zde chodili v kruhu a nemohli najít čísla popisná 1771, 1777 a tak podobně, kde měli bydlet zdejší roveři a rangers.

Nakonec jsme našli Mlůvku a zeptali se jí, kde že mají klubovnu. Řekla, že v parku u kostela nad gymnáziem (s krásným starým nápisem „obecná škola“), kterou jsme s podobnými problémy taky našli.

Když jsme se vrátili na nádraží, byli zde už vyloženi vsetíňáci, a část z nich materiál hlídala. Kemílek se skláněl v křečích a nakonec se po podání mého spasmoveryginu vyblil.

Rozbalili jsme s Petrem Gemy do bedny a vítali se s neustále příjíždějícími novými a novými rovery a rangers z Letovic, Roudnice, Vsetína a Brna.

Několik lidí bylo v Praze, kde na poslední chvíli (díky jimi nezaviněné neschopnosti pošty) stříkali expediční trička. Kolem sedmé hodiny přijel nový typ autobusu Oaza bez vleku. Zařizo-

vali ho mostečáci a byl soukromý. Do kufru jsme nakládali nakonec téměř všechno, problémy byly trochu s uspořádáním věcí pod sedadly, protože vnitřek autobusu byl bez okének, s klimatizací, která zabírala dosti prostoru na zavazadla nad sedadly, kde původně měly být spacáky a karimatky. Také místa pro prázdné batohy a boty bylo

málo. Čekali jsme na pražské stříkače triček, kteří našťastí přijeli posledním spěšňákem po sedmé hodině a kolem deváté jsme vyjžděli na naši expedici. Proti očekávání nás jelo více – 42 či 43 lidí, přičemž Káča a Bobřík nejedou.

Po cestě Zdeny prodával svoje expediční trička, jednak pro každého modré s lilkou v předu a znakem expedice vzadu. A dále v jiných kombinacích těchto dvou emblémů trička černá. Dále

potom malou ČR vlaječku na kroj a expediční nášivku na větrovku (2 trička + nášivka + vlajka vyšly na 140 Kč)

Řidič nám na noc pustil video S tebou mě baví svět a my mezi tím přešli hranice a uháněli, ne v příliš pohodlné pozici pro spaní, na Drážďany a pak po staré dálnici na Sassnitz. Po noční zastávce u pumpy jsme udělali zastávku až v 6:30 na ranní provětrání nedaleko trajektu.

2. den 26. července 1993 pondělí

(Pad) I když jsme měli trajekt zamluvený až na 15:00 hod., rozhodlo se, že se pokusíme dostat na dřívější trajekt, což se taky podařilo a mezi 8:00 - 9:00 hodinou jsme vyrazili na trajektové lodi Trelleborg směr švédsko. Ze začátku jsme si prohlíželi palubu, hráli na kytary a zpívali venku. Posléze nás vítr a déšť zahnal do podpalubí, kde jsme se rozlezli po různých koutech, přečkáváje pro většinu z nás první cestu do skandinávie.

Na celnici v Trelleborgu jsme se dostali k oddělenému okénku, kde jsme všichni dostali razítko! Někteří, pravda, zapoměli pas v autobuse, ale všechno dopadlo OK. První naše poznávací zastávka byla v historickém městě Lund, asi 10 km od Malmö. Naši hlavní pozornost láká DÓM – nejvýznamnější románská stavba severu. Kostel byl stavěn téměř 100 let, a vysvěcen roku 1145. Uvnitř jsou astronomické hodiny ze čtrnáctého století (horologium mirabile lundense) a tzv. Orloj. Potom většina vyloupila informační centrum a stačili jsme se mrknout ještě na staré domy s kříženým zdivem. Až potom nás déšť a čas srazu zahnal zpátky do autobusu.

Z Lundu, po vedlejších silnicích, jsme najeli na E4 směr Ljungby a Värnamo, u kterého jsme začali hledat nocleh. Okolím i těch nejobyčejnějších silniček bylo nad očekávání obydleno. Po

nějakém čase jsme zastavili u menšího jezera s tím, že se rozptýlíme na noc do okolních, ne moc suchých, lesů. Téměř polovina z nás přitom neustále procházela mezi nějakým stavením, čímž upoutávala pozornost jejich obyvatelů. Když se pak Iva a Lubor šli zeptat do toho stavení právě příjevšího majitele lesa, zdali zde můžeme přespat, odkázal nás rezolutně na nejbližší camp. Nakonec se to vyřešilo tak, že autobus odjel na vzdálenější odpočívadlo a část, která byla vykázána „podešla z dohledu“ do části lesa, který „možná“ již nebyl vlastnictvím onoho pána. Zádrhel byl v tom, že jsme neměli vodu a po tomto „incidentu“ se řeklo, že už nebudeme pokoušet osud. S Petrem jsme nasbírali borůvky, které jsme povečeřeli s cukrem + rohlíky s máslem.

(Dazul) Dnešní den nás zastihuje v autobuse někde mezi Drážďanama a Berlínem. Těsně do 7:00 jsme už v Sasnitzu, kde máme zajištěný trajekt až na 15:00. Jurovi se daří jej zajistit už na 8:00.

Naloďujeme se a spousta z nás zírání - takový komfort je trochu nezvyk. Chvilí se snažíme na horní palubě hrát, ale ruply mi dvě struny.

Trajekt trvá skoro 4 hodiny. Počasí je proměnlivě

*„ ... o půl třetí na náměstí
ve Valašském Meziříčí
jdu co noha nohu mine
a každéj sám sobě jsme stínem“*

vé a dost fouká, proto spousta našich lidí pospává na kobercích uvnitř lodi.

Při nastupování do autobusu v Treleborgu dostáváme od řidiče první větší seřvání (za řízek nadrobený v uličce autobusu).

První „švédskou“ zastávku děláme v Lundu, kde se jdeme podívat na katedrálu z roku 1080 (dostavěli ji v roce 1135).

Pak ve 14:00 vyrážíme směrem severním. Cestou ke Karlsborgu (tam je národní skautské jam-

boree) někde přespíme - jsme přece ve Švédsku a tady je táboření volné.

V rámci „kultury“ a zábavy si měl každý z nás připravit nějakou zajímavou kazetu, kterou při cestě autobusem pustíme do reproduktorů všem. Řada je na mně - pouštím klasiku Divadla na provázku „Baladu pro banditu“.

Najít místo na spaní pro 40 lidí a 1 autobus mimo kemp není ani ve Švédsku úplně jednoduché. Všechno je tu soukromé.

Naše čtveřička (Irča+Dazul, Bobina+Pípa) to zapíchlá asi 300 metrů od cesty...

*Nasbírali jsme borůvky, kterých je kolem na naše poměry nezvykle mnoho.
A taky hub - tady je asi vůbec nikdo nesbírá*

Při vykládání věcí z autobusu vzniká další konflikt - někdo z našich lidí podřel plynovou bombou ten slavný autobus za 4 miliony. Docela mi to pokazilo náladu - tohle jsem od roverů nečekal - na tohle jsem se psychicky nepřipravil. Navíc se ani nepřiznal, což mne deptá ještě víc. To nám tedy ta „expedice“ začíná hezky...

Při tomto prvním vykládání byly mimo podřeny autobus docela zmatky dané totální nezkušeností většiny osazenstva (banánové krabice ve vodě, ...). Trochu jsem se „zlobil“ a za chvíli se našli dobrovolníci na skládání (Mylosh, Novinář, Miško, Zbyňa, ...). Náladu mi to docela spravilo. Na noc jsme se rozptýlili. Naše čtveřička (Irča+Dazul, Bobina+Pípa) to zapíchla asi 300 metrů od cesty a zaparkovaného autobusu.

(kronika RS VLČI) Ráno se probouzíme celí rozlámaní. Projíždíme Německem a v Sassnitzu jsme v 10:00. Nastoupili jsme na trajekt o něco dříve, než jsme ho měli objednaný, ale to nevadí, spíše naopak. Okamžitě vylézáme na palubu a obdivujeme krásy moře. Pění, rachot, nekoneč-

ná spousta vody, vítr a chlad, to vše vnímáme tak maximálně první hodinu. Pak už jen sedíme na palubě nebo vevnitř na chodbě a necháváme se dobrovolně uspávat teplem a mořskými vlnami. Pár lidí se jde umýt atd.

Vlny se vzdouvaly čím dál víc a my nakonec byli rádi, když jsme zahlédli pobřeží. V Trelleborgu (švédský přístav) vystupujeme z trajektu konečně na pevnou zemi (některým popletům to bez pasu činí jisté potíže). Venku jsme nasedli do autobusu a vydali se směrem na město Lund. Projížděli jsme nádhernou krajinou. Rozsáhlé jehličnaté lesy se stojatou vodou (jezery). K večeru vysedáme na rozcestí u lesa a po skupinkách se vydáváme do lesa, abychom tam přečkali noc a utišili vlastní žaludky (z dovezených zásob, pochopitelně).

Musím (chtě nechtě) upozornit na nevlídnost obyvatelstva zdejší vesnice. No, ale nechci pomlouvat, takže pouze jedná dobrá rada. V lese v okolí Lundu se moc neukazujte, jinak můžete spát také na silnici (pokud není soukromá cha cha).

3.den 27.července 1993 úterý

(Irča) Ráno vstáváme v 8.00 a vyjíždíme na Jamboree. Prošli jsme se, pomohli, na první pohled to bylo velmi dobře zorganizováno. Hlavně jsme se ale okoupali. Normálně tam měli fén jen tak volně pověšený a kdokoliv si ho mohl půjčit.

Dnes mi to přijde normální, ale tehdy to bylo pro českého člověka asi těžko pochopitelné. U nás by ho určitě někdo ukradl.

(kronika RS VLČI) Brzy po ránu vyjíždíme do univerzitního městečka Lundu a prohlížíme si zdejší katedrálu. Patří prý mezi nejkrásnější ve Švédsku. Pak už jedeme přímo do Karlsborgu na švédské skautské Jamboree. Dorážíme tam odpoledne a je nám přidělena jedna zadní louka. Tam rozděláváme tábor na dnešní noc. Je volné odpoledne. Každý dělá, co chce. Jamboree se teprve připravuje a moc věcí tam zatím k vidění není a tak se všichni večer sejdeme na táborovém náměstí a hraje se a zpívá a tančí a blbne a všechno dohromady (i s našimi novými přáteli Italy) až do 23:00. Ali se marně snaží po celý den získat cizí skautský šátek (my tedy jako

také) ale marně. Je z toho chudák celý vedle. Jídlem a pak hraním se však rozptýlí (a my také – bez jako) Málem bych zapomněla poznamenat, že Kemilkovi bylo dnešního dne přesně 17 let. Skončil pod studenou vodou, kroucení mu nepomohlo. Vzhledem k věku si však o následky jeho organismu starosti neděláme.

(Pad) Ráno nás vzbudil Honzíkův „příjemný“ hlas. Museli jsme sebou pohnout, protože sraz u autobusu byl již v 8:00.

Do Karsborgu jsme dojeli před 12:30, zastavili jsme na parkovišti před Gota kanálem, který spojuje jezero Vattern (třetí největší v Evropě) s nějakým menším. Most, který přes něj vedl se zvedal ve 12:30 a tak jsme urychleně přešli na druhou stranu a odbočili k tábořišti asi 8 km od města, kde se mělo konat švédské národní jamboree Natura 93.

První pohled na několik větších volných prostranství (normálně sloužící jako vojenský výcvikový prostor pro parašutisty), kde jezdili nákladní a osobní auta a nestálo mnoho stanů, možná

Málem bych zapomněla poznamenat, že Kemílkovi bylo dnešního dne přesně 17 let. Skončil pod studenou vodou, kroucení mu nepomohlo....

mnohé nepříjemně překvapilo. Technika a pohodlnost lidí moderní Evropy se už nadobro usadili i mezi skauty. Po chvíli čekání nás mladý Švéd v oranžové kombinéze poslal k hlavnímu stanu, jediným stálým stavbám – typicky červeným – přízemním domům. Tam nás několik organizátorů přivítalo a po chvíli hledání nějakého dopisu z Čech (který hledali ve složce pro Afriku) nás poslali na místo, kde jsme mohli pro tuto noc zakempovat. Na louce, trochu bokem hlavního prostranství, ovšem se zařízenými záchody a pitnou vodou, jsme postavili do půlkruhu stany. Uprostřed, na trojnožce svázané z kůlů, které s námi cestovaly už z Roudnice, jsme provizorně vztyčili státní vlajku a vlajku Českého junáka. Při nástupu Kemílek, v rámci svých 17. narozenin, dostal hobla a sprchu. Času bylo dost a tak jsme se převlékli do krojů a vyrazili na obhlídku rozestavěného tábořiště. Naše chabé jazykové znalosti jsme ani nemohli pořádně využít, protože pořadatelé měli očividně jiné starosti než s námi konverzovat.

Jedním z našich es byl opět Honzík, který každého častoval svým „ahoj děcka!“ V táboře švédských pořadatelů, kterých tu bylo dohromady kolem 2000, jsme potkali Švéda Thomase Jelínka – syna českých emigrantů – který byl také na stáži v Brně a který uměl velice slušně česky.

Švédské počasí bylo nevyzpytatelné, mraky se hnaly jeden za druhým, některé i dešťové nás zaháněly do rozestavěných hangárů.

Jak už jsem řekl, s družbou to nebylo nijak slavné. Jednou jsme pomohli několika Švédům s vykládáním nákladáku, někteří se setkali a směnili odznaky s nějakým Američanem, jiní pozvali skupinku Italů k nám do tábora.

Na večeri jsme s Petrem pojedli nudle s omáčkou v konzervě a francouzskou polévku. Vedle nás si postavil stan vůdce švýcarských skautů a přijeli i němečtí skauti v menší dodávce a postavili si typický černý stan. Mezitím Dazul a jiní začali hrát na kytary, Linda s Alim přivedli Italské skauty, sedlo se do kruhu a zpívalo. Italští skauti nám předvedli a s námi zahráli několik hříček typu Arabia, Arabia. Vsetíňáci zase přinesli Dostihy a davové country tance Zuzanu ..., které měli úspěch. Občas jsme asi byli značně hluční a tak nás švýcarský vůdce přišel upozornit, že by po 11:00 hodině měl být klid. Pozdravit nás přišla i jedna z organizátorů, starší, příjemná švédka. Naši sešlost jsme ukončili Gilverským kruhem kolem naší státní vlajky a poslaným stiskem přátelství (plus zpěvem večerky). Potom ještě přišel chvíli na pokec náš známý Thomas Jelínek. Podle jeho slov zde bude asi 15-16 tisíc skautů. Hlavně Švédů a Němců. Při takové akci se veli-

ce dbá na ochranu přírody, takže účastníci z lesa nemůžou prakticky nic vzít a ani do okolí se moc nepodívají. On sám je tady dobrovolně, zadarmo a je jeden z šesti instruktorů u devadesáti lodí. Část materiálu zapůjčila asi armáda (spojovací techniku, velké množství bytelných vojenských kol...) Přišla řeč i na vojenskou službu ve Švédsku a poměry v obou našich zemích. Oproti očekávání jsme do spacáků zalezli až kolem půl dvanácté.

(Dazul) Vyrážíme podle plánu směrem na Karlborg. Program v autobuse se začíná trochu rozbíhat - roudničáci mají připravenou seznamovačku.

Skautský velkocamping nacházíme poměrně snadno. Iva se se svou skvělou angličtinou stává hlavní osobou při komunikaci.

Lágr se nachází ve velkém vojenském prostoru. Přijetí od organizátorů je velmi přátelské i když zcela evidentně přijíždíme nevhod - za dva dny se jim tady nahrne 15 000 lidí a přípravy na jejich jamboree vrcholí. To jejich má název „NATUR 93“. Náš ubytovatel se jmenuje Mike

a má náušnici v uchu. Vůbec švédští skauti vypadají velmi moderně.

Stavíme tábor - do podkovy a uprostřed stožár (iniciátorem je Michálek). Stožár se státní vlajkou je vázaný.

Do večera se couráme po campu, zkusíme někde pomoci a pokecat. Nejlepší to je u italů. Na večer je zveme k nám - hrajeme, zpíváme a tančíme. Docela sranda.

(Ještěrka) Nejdřív starší sestroušek pro mezinárodní styky nechápal a po trapné chvíli zjistila, že dopis, který nás ohlašoval (od Káči) visí na nástěnce. Tedy jsme byli „uvítání“ a posláni na nejzašší konec louky. Tam jsme postavili minitáboreček se státní i skautskou vlajkou, převlékli se do krojů, učesali a vyrazili navazovat družbu (někteří taky na hříbky). Občas jsme pomohli s vykládáním věcí nějaké výpravě - třeba australanům, prohlédli si skvělý velký „cyklopark“ a dostali pár drobných nesmyslů na památku....

... Přišel nás navštívit už zmíněný sestroušek a také jeden švéd, který uměl perfektně česky (rodiče byli Češi). No a pak hajdy do hajan.

4. den 28. července 1993 středa

(Pad) Předem domluvený budíček byl v 5:00. Ovšem, když jsem vylízl ze stanu 5:05 ještě nikdo venku nebyl. Svorně jsme s Petrem zakřičeli „vstávat“ a Dazul vylízející ze stanu přidal „ej už je ráno, už je den ...“

Na snídani jsme udělali čaj a jelikož jsme celkově měli zpoždění (nakládání mělo začít v 5:30 a odjezd v 6:00) snědli jsme každý jen jeden chleba se salámem a sýrem.

Při balení se Petrovi roztrhl obal na stan, já zase nemohl najít kapesní nůž.

Teď sedíme v autobuse, míříme na Stockholm, většina lidí dospává dnešní noc. 8:11 a já si jdu také zdřímnout.

Do Stockholmu jsme přijeli asi 11:30 k hlavnímu nádraží, kde jsme na 2 hodiny zaparkovali. Chvilí jsem se zdržel na informacích ohledně Uppsaly. Všichni mezitím odešli do města (i s mým průvodcem) a tak jsem vyrazil také. Ale jen s plánkem se švédským popiskem, s kterým se sice nedalo zabloudit, ale například jsem z něho nevyluštil, kde je ten královský palác ...

(začíná psát Píšťalka) Děkuji ti, Pade, za tu obrovskou čest, že jsi mi umožnil a dovolil vzít do ruky tužku a uvolil se diktovat mi to, co mám nyní napsat do tvého deníku.

Další zastávkou bylo krásné město Uppsala. Z jeho skvostů jsme stihli navštívit největší dóm těchto severních končin.

Pěkný byl i červený zámek se zvonící a spousty děl, která byla namířena do univerzitní zahrady francouzského stylu. Zdejší univerzita se honosí také anatomickým divadlem. Zde svého času pracoval světoznámý přírodovědec Carl Linné. Mikiho Ryvolu by potěšilo a zajímalo, že se zde v roce 1654 vzdala trůnu královna Kristina.

(kronika RS VLCI) Ráno je budíček v 5:00 hodin. Ještě v polospánku nakládáme v půl šesté autobus a ve čtvrt na sedm vyrážíme do Stockholmu. Jeli jsme něco přes tři hodiny. Všady se udělalo zle a tak řidič zastavil, aby se Všady mohla nadýchat čerstvého vzduchu. Objevila na stráni u silnice borůvky. V tu ránu bylo vidět jen modrá

Hašlerka a Fantomas pózují v Uppsale. V pozadí největší kostel ve Švédsku (stavěl se 145 let - dostavěn v roce 1435). V kostele se konaly korunovace švédských králů.

trička s nápisem Polar Flare RS expedice 93, ohýbající se na stráni. Ty borůvky dosahovaly obřích rozměrů a my (nebo aspoň já) se jich tak najedli?, že nám lezli i ušima (kdyby to bylo možné).

Ve Stockholmu jsme měli rozchod asi 2 hodiny. Byli jsme se podívat na královský palác, operu a sochy Karlů XI, XII, ... Viděli jsme střídání stráží, radnici se znakem hlavního města – třema zlatýma korunkama, taky skautku ostříhanou na punka. Byla to Švédka. Potom jsme si jeli prohlédnout jinou čtvrť, tohle bylo centrum a parkovné tu bylo příliš drahé. Byli jsme v areálu stockholmských univerzit. Teprve potom jsme pokračovali dále v cestě. Zastavili jsme se v Uppsale. Zde je v kostele pohřben Axel Oxenstierna (z 30 leté války). Kostel pochází asi z 12 století. Na noc jsme se opět rozdělili po skupinkách. Roudnice šla tentokrát spolu (I. Sally, Ali, Linda, Sámo + II. Bída, Pepek, Zmrzka, Všady a Mluvka). Měli jsme pouze jeden vaříč. Ovšem tehdy jsme ještě nevěděli, jaké to bylo štěstí, když nám potom dále fungovala pouze jedna plotýnka a pak už ani ta, takže Mluvčina nálada s řečmi na téma Jak umřu? (v postýlce, hlady) byla dost neodůvodnitelná.

(Dazul) Budíček je v 5:00. Rychle balíme a vyrážíme směr Stockholm. Cestou pouštíme videokazetu z činnosti našeho RS-Kruhu.

Ve Stocholmu stavíme u hlavního nádraží a odtud vyrážíme na královský zámek, kde pozorujeme turisticky atraktivní střídání stráží.

Vidíme několik skautů z Luxemburska - zaujala skautka, která byla střižená na punk.

Podívali jsme se také k radnici (věž s třema korunkama),

První písemná zmínka o STOCKHOLMU pochází z roku 1252, kdy byl důležitým tržním místem se železem.

Byl údajně založen Jarlem Birgerem za účelem obrany města Sigtuna na jezeře Mälaren před útoky z moře a před pleněním. První stavbou proto byla pevnost strážící cestu mezi Baltským mořem a jezerem Mälaren. V tomto místě, kde byla vybudována obranná zařízení z kmenů (švédsky stock) stromů, se nachází řada menších ostrovů (švédsky holme) – z toho pravděpodobně pochází název města Stockholm.

Od roku 1523 je Stockholm hlavním městem Švédska.

kde se předává Nobelova cena. Druhá zastávka ve Stockholmu je u univerzitního komplexu. Pak vyrážíme do historicky zajímavé Upsaly. Prohlídli jsme si Dóm a královský zámek.

Dnes nocujeme před švédským městem Gävle.

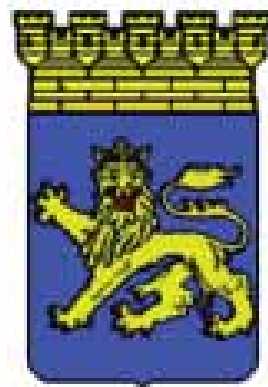
(Ještěrka) Rychle prcháme ze skautského Jamboree Natura 93 – tj. v 16:15 opouštíme Karlsborg a míříme do hlavního města Švédska, do Stockholmu, kam dorážíme 11:15 a setrváme zde do 14:45.

Stockholm – 850 tisíc obyvatel. „Město na vodě“ vybudované na 14 ostrovech v místě, kde se jezero Malaren spojuje s Baltským mořem, s 53 mosty. První zmínka pochází z roku 1252, kdy město založil Birger Jarl. V roce 1336 byl v kostele Storkiskan korunován za krále Magnáš Ericsson a roku 1436 udělila říšská rada Stockholmu městská privilegia. Dánská nadvláda, k níž došlo po uzavření Kalmarské unie, skončila v roce 1520 „krvavou koupelí“, kdy na náměstí Storget dánský král Christián nechal popravít 82 osob. O tři roky později se města zmocňuje Gustav Vasa – rozkvět města. Roku 1634 se stává hlavním městem Švédska.

Po prohlídce centra města a královského paláce (v poledne výměna stráží) jsme přešli do univerzitní části Stockholmu a obešli jsme zdejší alma mater (technika a akademie muzických umění). Před třetí hodinou jsme nastoupili do autobusu a odjeli na sever do Uppsaly – ležící 72 km od Stockholmu.

Uppsala – 106 tisíc obyvatel, má také univerzitu a je sídlem arcibiskupa. Ve 12 století byla důležitým obchodním místem při ústí řeky Firivan. Původně pevnost, postupně přeměněna v královské sídlo.

Při cestě zpět k autobusu jsme koukali na celé město. Město jsme opustili opět směrem severním a zanocovali jsme u vesničky Tierp kolem 18:30.

Uppsala leží asi 70 km severně od hlavního města Švédska, Stockholmu. Má něco kolem stotisíc obyvatel, je asi 4. největším městem v zemi.

Uppsala je sídlem arcibiskupa a Uppsalská univerzita je nejstarší severoevropskou univerzitou.

Ve městě se nachází známá katedrála, která je vysoká 118,70 metru, hlavní univerzitní budova poblíž katedrály je vystavěna v renesančním stylu, dále pak hrad, ze 16. toletí, který nechal vybudovat Gustav Vasa a také univerzitní knihovna - Carolina Rediviva, kde je vystavena tkzv. Stříbrná bible, která se poprvé do Švédska dostala z Prahy.

(Ještěrka) Odjezd v 9:45 z Tierpu přes Gävle, Soderhamn, Hudiksvall, Sundesvall. Koupání v jezeře (zřejmě soukromém) od 13:00 do 14:30 – objevování maxi hříbků a požívání borůvek. Pokračování v cestě přes Solleftea, Aselu, Lyckselu do Arridsjanu, kam jsme dorazili kolem 2:00 ráno a v okolních lesích přespali (zhruba jsme za dnešní den ujeli 850 km).

(kronika RS VLCI) Jeli jsme non stop na sever s cílem dobýt Polární kruh (dnes se to bohužel nezdařilo). Odpoledne jsme zastavili asi na hodinku u nějakého jezera, kde jsme se všichni okoupali a umyli, popř. něco málo vyprali, takže v autobuse vzadu už nebylo co kam dát (vypraných věcí pár). A zase jsme pokračovali dál v jízdě. Večer jsme opět zastavili u nějakého jezera. Tam jsme si uvařili večeři, k dokonalé spokojenosti). To už se nám pak daleko lépe jelo. Řidič nám pustil na videu Tanec s vlky. V 1:30 autobus zastavil a my museli jít bivakovat do lesa. Nic příjemného to nebylo. Ten přechod z tepla do zimy, jakožto i ranní hodina byl

psychický šok. Ještě že nálety komárů nebyly tak silné jako za dne. Ale i tak, ta noc za moc nestála, protože nám spadl stan a bolelo mě břicho, a byla zima (a nebyl mráz) a tma.

(Dazul) Sraz u autobusu až v 9:30. Nabalení trvá 20 minut. Vyrážíme na sever. Cestou použijeme video z Dynčáku, hudbu z filmu Tanec s vlky, Kameloty a Nerez.

Stavujeme se okoupat v nějakém jezeru. Protože ne každý má plavky, děvčata jdou zvlášť a kluci taky - zcela automaticky.

Zábava a program v autobuse je konečně podle mne trochu na úrovni. Hrají se „aforismy“ - špica. Pak „otázky a odpovědi“. Mimo hudby si použijeme i film „Tanec s vlky“, fotíme půlnoční západ slunka Nocujeme ve 2:30 před Arjeplogem.

(Pišťalka) Silnice nás vedla přes Gävle, Söderhamn, Hudiksvall a Sundvall. Po té jsme se začali vzdalovat pobřeží Botnického zálivu po silnici 331. Přes Lycksele a Arvitsijaur jsme se

dostali do oblasti větších jezer a za Arjeplogem jsme ve dvě v noci zastavili a Dazul nás vyhnal spát do lesa na plných šest hodin, čímž sklidil mnohé nechápané pohledy ospalců a nevybíravé poznámky na svou adresu.

6. den 30. července 1993 pátek

(Irča) Jedeme pořád na sever. Dnes bychom měli jet nějakou řeku, už se opravdu moc těším.

Utábořili jsme se asi půl kilometru od autobusu u jezírka. Je tu moc krásně, ale spoustu komárů. Bereme Matyldu a vyrážíme nahoru. Najednou slyšíme hrozný hukot, jdeme se podívat a ouha. Ono to asi moc jetelné nebude. Statečně však jdeme dál. Po minutí tři vodopádů rozbaluje a nafukujeme Matyldu a vyrážíme. Zatím jen v šesti Jura, Daloš, já, Ještěrka, Dazul a Lubor. První malé kaskádky sjíždíme, najednou žbluňk a jsme ve vodě. Já naneštěstí skončila pod Matyldou a nemůžu se dostat ven. Nakonec mě zachraňuje Lubor, když mě vytahuje ven. Dál odmítám jet, takže pokračuji v pěti. Jdu po břehu a najednou vidím, jak Dazul sedí uprostřed řeky na šutru, Ještěrka na šutru pod ním se drží pádla, Jura s Luborem na břehu a Daloš nikde. Dovídám se, že Daloš ty šílené peřeje celé proplaval. Ještěrku museli vytáhnout nakonec pomocí lana. Pak už jsme raději neriskovali a Matyldu koníkovali dolů. Na jezeře nasedáme,

už bez Ještěrky, a pádlujeme do tábora. Pak už jen večere, hříbová polévka a spát.

(Irča - Z dnešního pohledu by to mohlo vypadat jako velká nezodpovědnost, ale myslím, že bychom dnes postupovali dost podobně.)

(kronika RS VLČI) Po snídani (společná s komáry) se už konečně vydáváme na SEVER. Během jízdy se nadšeně vrháme k okýnkům, abychom si prohlédli obvyklou čtveřičku sobů. Fotoaparáty neustále cvakají a my jsme pohledem na první severská zvířata doslova nadšeni. Krátce po poledni zastavujeme na mostě uprostřed údolí. Rozhodli jsme se, že se zde na 2-3 dny zdržíme. Všichni se přesunujeme i s věcmi na společné tábořiště. Je na malém paloučku hned u řeky. Také se rozdělujeme do skupin na pěšáky (1 den túra) a vodáky. Po jednom dni jsme se měli střídát. Jakmile se ale začne zjišťovat, kdo už jel vodu, přichází krize. A to dost značná. Valná většina totiž ne (kromě Jelena, který tvrdí a počítá za vodu trajekt) a Faust dokonce neumí plavat. Nakonec se však rozdělíme a zatímco

30.7.1993, 16:00 - Dick, Irča, Daloš, Jelen, Ještěrka, Zdenny, Lubor a Dazul foukají matyldu - na prvosjezd téhle říčky s vodopádky ...

vodáci pobíhají po tábořišti a shání neopren, vesty, pádla a jiné drobnosti, pěšáci si v pohodě a klídku, s mírným úsměvem na tváři dělají oběd. Něco po 13:00 je konečně klid. Vodáci odjeli (vlastně odšlapali i s loděma na zádech) a 4 členná skupinka nadšenců turistiky odchází na celé 2 dny do blízkého národního parku. To rozhýbalo i zbytek pěšáků z obědové siesty a tak krátce po 14:00 hodině se vše už opravdu vyprazdňuje. Byl určen cíl dnešní túry – sníh na hřebeni kopce na druhém břehu jezera. Obcházeli jsme jezero asi hodinu a došli až do malé vesničky. Tam jsme zjistili, že jezero se jen tak obejít nedá a přebrodit v peřejích už vůbec ne, a tak jsme zvolili opačný směr. Po krátké zastávce už si dupeme nahoru na kopec. Úplně nahoře na skalách se pak rozvalíme, pozorujeme oblohu a dáváme se konečně pořádně do řeči. Je nás 6 roudničáků (Sally, Ali, Sámo, Linda, Bída, Mluvka) a 4 vsetíňáci (Koli, Zbyňa, Honzík, Novinář). Když jsme se nabažili pohledu na hory, škrábe se opět na jiný kopec a z něj už pak jdeme směrem na tábor. Neúnavní komáři jako vždy s námi. Pomalu, ale jistě se zatahuje, takže když se dostáváme k řece, rozprší se. Jdeme podél řeky po oranžových křížech (tur. značky). Náročností se to podobá Finské stezce. Přeskakujeme z kamene na kámen, uhýbáme větvím. Padá mlha, chodíme až po kolena v bažinách. Potom čekáme (nevíme, jak dlouho) u peřejí na Koliho, Novináře a Zbyňu. Je nám hrozitánská zima, voda z nás crčí (pár lidí ztrácí víru ve správný směr), ale ogarů jsme se nedočkali. Nedalo se nic dělat, museli jsme jít dál sami. Déšť přidal na prudkosti. Naše kroky se již dávno staly monotónními. Zbytek cesty už popíši jen v heslech. Déšť, únava, bažiny, komáři a dezorientace.

Pouze Honzík a Linda neztrácejí dobrou náladu. Po 1:00 dorážíme do tábora a totálně vysíleni padáme do spacáků, takže ticho, nerušit, jdu spát.

(Dazul) ... Tento den je zatím 100% nejdramatičtější z celé expedice. Ale popořádku ...

Rozbíváme tábor u jezera - šílená romantika. Nasazujeme bágly s matyldou a vyrážíme do buše. Připadám si jako v Kanadě. Akorát říčka není vůbec podle mých představ. Připomíná Indus v malém. A taky že jo. Dvakrát jsme se na matyldě cvakli a bylo to dost o hubu. Ještěrce uplavala bota a Dalošovi pádlo. Obojí jsme našťestí našli....

Budu skutečně velmi rád, jestliže tento den bude nejdramatičtějším z celé akce. Hladina adrenalinu byla hodně vysoko a výš už jít opravdu nemusí.

(Ještěrka) V 8:00 u autobusu, v 8:30 start a pokračujeme v cestě na sever. Zhruba 100 km před polednem malá zastávka u benzínové pumpy značky Shell v Laisvallu a v poledne zastavujeme na břehu jezera, od kterého je to do národního parku Peliehaise coby kamenem dohodil – tedy trekingovou cestou asi 5 km. Stavíme stany a obhlížíme říčku, která teče vedle nás (podle mého původního soudu, tak nanejvýš WW2+ - jaký omyl). Kolem třetí hodiny odpoledne vyrážíme s Matyldou, rafty a Palavami a samozřejmě s pádly, vestami a přilbami proti proudu říčky, sice tady něco (řeka) stále hučí... Za prvním kopečkem je jasné, co to tu hučí – takové větší peřeje – vodopády – kaskády. To nás ovšem nemůže odradit od myšlenky, že nahoře je to jetelnější. Tedy stoupáme výš.

Vycházíme proti proudu říčky, na zádech vynášíme jednotlivé části matyldy. Nahoře poctivě foukáme válce a vyrábíme. Tohle je zaručeně prvosjezd! Když bude plavba OK, pojedje po nás další skupinka.

Jede to v pohodě. Říčka je kamenitá, ale matylda hezky klouže. Makáme - za chvíli je ten vodopádek, který si skočíme. Hop ... Hodně bílé vody a každý si „jde“ po svém. Že se matylda nedá převrátit není pravda. Nám se to podařilo. Skoro všichni mizí v rozvířeném vodě vodopádu. Irču Daloš vytahuje zpod matyldy,.... Pak pokračujeme dál bez Irči. Při dalším cvaknutí se Dazul se zachycuje na šutru ve vodopádu ...

Na břehu se rozbíhá záchranná akce. Nikdo nechybí - o každém se ví kde je. Dazul drží na pádle Ještěrku, aby jí proud nestrhl. Ze břehu hází lano, po kterém Dazul i Ještěrka vylezou z vodopádu ... Říčka s vodopádem je prohlášena za riskantní a zbytek výpravy jde raději jezdit na jezero ...

Peřeje nepřestávají, ale to nevadí! Asi po pěti kilometrech objevujeme vrchní jezero. Při cestě zpátky i skalní chrobáci konstatují, že je to na přilby. No nevadí! Změkčilci se vydávají s rafty a pálavami zpět na spodní jezero. Drsní (Dazul, Dick, Lubor, Daloš, Irča, Ještěrka) nafukují cca hodinu zajímavým způsobem – pomocí pytle – Matyldu. Za hrůzného otravování komáry, kompletujeme plavidlo, nalézáme do neoprenu, vest a přileb a vyjíždíme proti proudu do proudu za kaskádami pod horním jezerem. A velký žbluňk (udělali jsme se) a ještě špička Matyldy nebyla ani v proudu (no žbluňk, jak pro koho – Luborek byl do půl těla suchý). Irča a já jsme zase musely podplavávat celou Matyldu a pěkně jsme se nalokaly – nu nevadí! Vykašlat vodu a hurá znovu do proudu. Irča nás opouští (udělala dobře), takže se necháváme unášet vodičkou jenom v pěti. Narážíme na balvan (asi – přesně si to neuvědomuju!!!) Matylda se otáčí

zadkem dopředu ... a zazní pokyn opustit loď! Daloš proplavává vodopádem s rozbitou přilbou a Dick s Luborem ho chytají dole. Dazul „sedí“ na kameni uprostřed vodopádku, no a já stojím ve vodopádku. Ten zbytek trochu nevnímám a jsem dost silně chlazená dost silným proudem vody. Není to tak zlé! Neteče na mě voda! Teď už jsem postřehla Dazula nahoře, podává mi pádlo a já se ho chytám, jenže to znamenalo se posunout o pár mm doleva a teče na mě více vody a je tam větší proud. Po vytažení Daloša, se usilovně snaží Lubor odvázat kotvící lano Matyldy, aby mě a Dazula vytáhli z vody. Stejně si myslím, že těch zřejmě pět minut, trvalo věčně. Jenže když jsem viděla lano, a přes přilbu mírně spadlou do čela, jsem se podívala nahoru, tak mě zamrazilo, nade mnou byla pěkná, aspoň čtyři metry skalka, a potom, co už jsem ruce ani nohy skoro necítila, mi bylo jasné, že to nevylezu. (zřejmě to bylo jasné i ostatním) Lubor

*Hašlerka a Faustem
brodí říčku, která
vtéká do jezera u
kterého táboříme ...*

Voda se zde dala skutečně pít z řeky ...

přehodil lano na druhou stranu řeky (levý břeh asi Ygorovi?), ten je napodruhé chytil a podržel obtočené kolem stromu. Dazul udělal na laně smyčku – tu jsem na sebe navlékla a začali mě tahat tím vodopádem nahoru. Ztratila jsem botu (později ji našli), ale byla jsem nahoře, je pravda, že hodně promrzlá, rozklepaná atd. Skoro deset minut jsem musela sedět, než se vrátila krev do noh a ruk. Zpátky ke stanům jsem šla bosky za mohutného povzbuzování Pepkem. Zbytek posádky překoníčkoval Matyldu přes zbytek peřejí, na jezeře přibral Irču, a „vítězně a slavně“ dojeli do tábora. Byla z toho slušná práskarna a zbývalo sušit, sušit a sušit věci.

(Píšťalka) Ráno odbočujeme k vesnici Laisvall a podél asi 20km jezera ve tvaru nudle jsme zastavili na jednom mostě, abychom se nabalili jídlem a věcmi na dva dny. Osazenstvo autobusu se rozdělilo na několik zájmových skupinek. Většina lidí utvořila základní tábor u řeky, kterou chtěli vodáčtí nadšenci sjíždět. Na čistě trekingový výlet vyrazila čtveřice ve složení: Uzlíček, Píšťalka Pad a Petr směrem do národního parku Pieljekaise. Už na začátku překonávali nástrahy přírody v podobě houfů mušek, zcela podmáčené půdy a brodění

vodou řeky vlévající se do menšího jezera. Pak náhle narazili na značku, kterou předtím tak marně hledali a po ní se dostali přes hranice parku až k turistické boudě (samoobslužné). Při jídle nás vyrušili dva švédové, kteří se ptali, zda zde mohou přespát alespoň na zemi. Po naší odpovědi, že pokračujeme dále, jim asi spadl kámen ze srdce.

Prošli jsme kolem jezera a začali stoupat na hřeben s nejvyšší horou v parku. Na první horské planině u jezera jsme shodili batohy a vydali se lovit soby, které Pad zahlédl nad jezerem. Z původních několika desítek kousků bylo náhle k shlednutí minimálně 200 kusů, kteří však byli velice plaší a nedovolili nám přiblížit se víc, jak na třicet metrů. Po této krásné podívané jsme, za stále se zhoršujícího počasí, vystoupili na vrchol Pielkaise (při sestupu jsme potkali Hanýskovu skupinu sdruženářů (tzn. rafting + treking), kteří viděli velký kulový). Postavili jsme stany a když začalo pršet, stan holek začal promokát a tak začaly manévry, jejichž výsledkem byla gema narvaná čtyřmi lidmi, a až do pozdních hodin neutuchajícím veselím.

(kronika RS VLČI) Dnes jsme se vystřídali s vodáky a šli na vodu (kromě Sáma, Sally a Bídy) U silnice jsme začali nafukovat Matyldu. To byla teda věc! Chytali jsme vzduch do obrovského pytle a tím vzduchem jsme pak plnili Matyldu. Šlo to děsně pomalu, když tu se náhle objevila odnikud kouzelná babička. Kouzelná babička to tedy nebyla, ale byla to asi 60-ti letá Švédka sympatického zevnějšku, která nám na požádání půjčila místo kompresoru žabičku. A tak naši zdatní vodáci napouštěli Matyldu ruční žabkou. Musím uznat, že pohled na ně byl opravdu božský. Naše „babča“ však v aktivitě neustávala a celou tu dobu pilně konverzovala s Lindou. Pak už jsme nasedli na Matyldu (babča si nás ještě vyfotila) a vypluli na jezero. Jeli s námi raftaři. Celou dobu nás předháněli a tak nás, po vzájemné domluvě, nějaký čas táhli ke břehu. Tam jsme vysedli a společnými silami táhli (nesli) Matyldu nahoru nad peřeje. Obhlédli jsme situaci a dohodli se, jak pojedem. Pak už jsme nasedli, dali si TEAM a vyjeli vstříc peřejím. Ještě byly dohodnuty povely pro levou stranu HOBLUJ a pravou PÍCHEJ. A přišla první vlna a s ní první

píchnutí u srdce. Málem nás vyhodila z lodi, jak byla velká a silná. Pak už jsme se jen houpali a jednou vypadli z proudu. Ze zvědavosti jsme vystoupili na ostrově. Zjistili jsme naprosto stejné věci jako všude – komáři a bažiny. Ty peřeje jsme si sjeli ještě jednou a pak už jeli dát loď k autobusu. V táboře probíhalo velké sušení kolem ohně. Večer se opět mohutně rozpršelo.

(Píšťalka) Kap, kap, kap, dělala voda na střechu gemy a když první odvážlivec vyhlédl ven, neviděl nic, jen mlhu. Všem nám bylo jasné, že pokračovat dál v dešti nemá cenu, tak jsme se váleli až do půl dvanácté ve spacácích. Po bohatém obědě jsme vyrazili po stejné cestě nazpátek potkávajíc další sdruženáře, kteří se pokoušeli v neprostupné mlze proniknout nahoru. V turistické boudě jsme rozdělali oheň a začali sušit mokré věci. Brzy se v místnosti udělalo takové vedro, že vyhánělo kolemjdoucí sdruženáře, během velmi krátké chvílky, ven na další cestu. Kolem páté hodiny dorazila Dalošova skupina, která se zdržela blouděním v mlze. Nálada jim hnedle stoupla při hře na pustý ostrov,

v níž neznající měli zjistit, podle jakých pravidel vybírají ostatní vždy dvě věci. Pro některé, zvláště pro Petra, Pleska, Pada a Jelena to byl tvrdý oříšek, obviňovali navrhovatelky z protekcionismu větami „Proč já si to nemůžu vzít a on jo?“. Návštěvu srubu jsme rychle ukončili po příchodu našich známých švédů, kteří zde měli své věci, a po osmé hodině, značně rozmocněnými cestami, se vraceli zpět do základního tábora.

Přes mnohá Dazulova upozornění, že zítra brzo vstáváme, a přes vytrvalý déšť, se mnozí jedinci opět nechali oblnout polárním dnem, v těchto končinách obvyklým úkazem, při kterém je světlo přes celou noc.

(Ještěrka) Ráno vstáváme později, prší a my vyrážíme pěšky směrem k národnímu parku Peljekaise. (má 15400 ha, byl vyhlášen v roce 1909). Tedy nejdříve – zhruba kolem desáté hodiny dopoledne jsme převezeni na raftu na druhý břeh jezera, a teprve pak míříme po trekingové cestě nahoru, kolem nám už dobře známé říčky, jenže dnes, s počasím „nezaprší a nezaprší“, se shodujeme na tom, že obtížnost se blíží ww nekonečno a ještě +, a že je to prostě „nejetelná“ řeka. Obešli jsme horní jezero a tajgou tj. borůvčím a klečí vysokou pod kolena (patříčně mokrou) stoupáme vzhůru, míváme turistický útulek – kupodivu je obsazen, a šlapem kolem dalších třech jezer. Kluci tvrdí, že půjdou k hoře, (zřejmě tam nestihnou vylézt) až do čtyř hodin dopoledne a potom to otočí. My změk-

čilci to otáčíme (z důvodu úplného promočení) asi o půl třetí. Bob, Irča, Pípa, Ještěrka se vracíme pomalejším krokem (roverským tempem se nedá sledovat příroda – kameny pod nohama) do tábora. Dick, Dazul, Iva, Lubor, Zdeny, Eda, Ygor se vrací asi za hodinu a půl, obrátili to také dřív, měkčouni. Ještě s Dickem jedeme malé peřejky na pálavě. (ww 1 až 2) a je večer, i když slunce nezapadá.

8. den 1. srpna 1993 neděle

(Irča) Jedeme k polárnímu kruhu, který překračujeme kolem 12:15. Nesmí chybět foto. Malá zastávka ve Fauske a pak dál až na konec světa do Jakobsbakkenu. Tam byl rozchod na tři dny. Jdeme asi 8,5 km po trekingové cestě, než jsme zabívali.

(kronika RS VLČI) Ráno se jako obvykle ohlásilo vytrvalým bušením dešťových kapek. Za deště jsme balili všechny věci a odvezli je k silnici. Tam jsme čekali na autobus, který měl dost značné zpoždění. V autobuse jsme pak s neskrývanou radostí nacházeli suché oblečení (někdo v příručním zavazadle, jiný na místě, kde by to zrovna nečekal). Suchý autobus se suchými věcmi byl jako vysvobození. Ještě stále jsme si na ten déšť nezvykli (aspoň někteří) a tak nás někdy dokázal vyvézt z duševní rovnováhy.

Pak jsme přešli hranice Norska a ráz krajiny se před očima měnil. Místo rozsáhlých lesů s velmi zákeřnou, stojatou vodou tu byly kolmé skalní stěny s vodopády a borovicové lesy.

Mířili jsme poblíž národnímu parku PADJELANTA. Vložili jsme se nad vesnicí Sulitjema. Tam jsme se rozdělili do tří skupin a pak si poslechli Dazulovu řeč o nebezpečnosti hor, neboť kdo nezažil bouři v horách a kdo neví nic o mlze padající do údolí, je zde naprosto ztracen. Sraz byl domluven na středu ráno tj. 4. srpna v 10:00.

Pak se naše 12 členná skupinka těch, kdož nezažili bouři v horách, vydala za nejbližší hřebek a tam se vedle jezer utábořila. Bylo něco po 17 hodině a proto jsme se tento den již nikam nevydali. S lítostí musím konstatovat, že Miloshův výrok před autobusem byl velice mylný a pochybný „V norskou nejsou komáři“. Komárů tu bylo habaděj. Vskutku kosmopolitní zvíře. Už je mi to trapné psát, že se večer zase rozpršelo, ale nedá se nic dělat. Fakta jsou fakta. Tak tedy – večer se opět rozpršelo.

(Ještěrka) Odjíždíme po „nalodění“ v dešti, v 10:00 a pokračujeme na sever. Ve 12:40 překračujeme polární kruh a to je důvod k malé zastávce, přejítí polárního kruhu po silnici a vyfotografujeme se u informační tabule. Jedeme směrem na švédsko norskou hranici, kterou bez problémů překračujeme ve 13:00. Již na norské půdě jedeme naposledy ještě na sever do nejsevernějšího místa naší cesty, do městečka Fauske. Tam jsme dorazili ve 14:45. Navštívili informační kancelář ..., WC..., a v 16:00 jsme městečko opouštěli po silničníce 830 na Sulitjelmu. Do výchozí víscky našeho dalšího putování do Jacotabakkenu jsme dorazili v 17:00. Po nezbytném, asi hodinovém, vybalování jsme byli připraveni vyrazit na cestu. Loučíme se a vyrážíme směrem vzhůru po trekingové cestě do výšin. Po

vylezení na hřeben zdoláváme skákáním malé říčky, přelézáme sněhová pole, velké i malé šutříky. Urazili jsme cca 10 km a rozhodli jsme se zabívat. Naši skupinku tvořilo celkem 14 lidí, tj. šest stanů (Dick, Lubor, Iva, Bob, Pípa, Dazul, Irča, Akademik = Michálek, Hanýsek, a Daloš, Zdeny, Ygor, Eda a Ještěrka). Večer se prohibice na alkohol neuplatnila, a bráškové se trochu zahřáli.

(Uzlíček) „Už je ráno, už je den“, zařval jako obvykle Dazul. Jelikož však pršelo, musel tuto výzvu několikrát opakovat a upozorňoval, že autobus bude připraven v 9:00 hodin. Aliho skupinka vyrazila sbalit Matyldu a raft, ostatní, za stálého deště, zbourali tábor a po příjezdu busu jsme komplikovaně nabalili loď a pádla. Po dvou hodinách jízdy jsme přešli severní polární kruh, nacouvali k němu nazpátek a začalo bláz-

nivé fotografování před informační tabulí. Záhy jsme přešli švédskou hranici a dál pokračovali na sever.

... Hned začalo velké vybalování a balení na tři dny, které jsme měli strávit v těchto končinách. Podle Dazulova příkazu se vytvořili minimálně šestičlenné skupinky, tak vznikla P6: Petr, Pad, Píšťalka, Uzlíček, Milosh, Sirka a J10 (Všady, Jelen, Zmrzlina, Milošek, Fantík, Joe, Plesk, Faust, Hašlerka, Kemílek), která se vlezle připojila k první skupině. Společně jsme přešli několik řek, kolem několika chat a rozbili tábor u jezírka pod nejbližším hřebenem. Několik fanatiků ještě vylezlo nahoru a někteří z nich se vykoupli v jezírku. Brrrrr.

(Dazul) Samozřejmě prší a nikomu se nechce vstávat. Čluny nejsou sbalené a tak se to musí stíhat nyní, když prší. Řidiči z nás mají opět

šok. V dešti nakládáme a vyrážíme k poláru. Polární kruh překračujeme asi v 12:15 - fotíme, točíme. Hranici s Norskem jsme překročili, ani nevíme jak. Ráz krajiny se mění. Míň jezer, víc hor a vodopádů. První sníh. Stavíme u fjordu (solný fjord) v městečku Fauske.

Pak nahoru k hranicím Švédska - co nejbliž k parku Pakjelanta. Serpentýnama se plazíme nahoru, až na konec světa, abychom odsud vyrazili do hor.

Expedice je rozdělena do 4 skupin a každá jde sama. My volíme trekking východním směrem.

Asi po dvou hodinách narážíme na specifickou polární zelmjanku. Pár set metrů od ní táboříme. Oheň, špek, troška slivovice. Pohoda.

9. den 2. srpna 1993 pondělí

(Irča) Ztratili jsme trekingovou cestu a tak vyrážíme po hřebeni. Byla to fantastická cesta. Šlo se pohodovým tempem, prostě paráda. Pod horou jsme bivakovali a někteří zdatní jedinci šli nahoru. Vrátili se asi kolem druhé hodiny ranní.

(kronika RS VLCI) Zázrak lidí, stal se zázrak – ráno nás probudilo slunce. ANO ANO životodárné sluníčko vyslyšelo tklivou molitbu svých dětí a přišlo se na ně podívat. Honzík nám zahrál budíček na flétnu – každému stanu jinou píseň. Do tohoto kouzelného jitra se to opravdu hodilo. Vše toho dne nádherně ladilo. Hned jsme si vytáhli spacáky a všechny vlhké věci a rozložili je na skalách. Po snídani jsme se vydali k „Babylonské věži“. Byla to hora přímo proti našemu

táboru. Vrchol byl zahalený mraky. Vypadalo to jako schody do nebe (proto babylonská věž). V táboře zůstali jen Ali a Sally, protože Sally měla něco s tím břichem (byla po slepáku). Jinak my ostatní Linda, Sámo, Pepek, Bída, Mluvka, (Všady a Zmrzlina šli tentokrát s jinou skupinou) a vsetínská grupa Honzík, Novinář, Zbyňa, Koli a Miško jsme vyrazili na cestu. Šli jsme asi 3 hodiny po hřebeni, až jsme došli k vodopádům. Na druhé straně byl sníh a Linda – šílenec – přebrodila peřeje (nad vodopády). Tam jsme zjistili, že naše Roudnice si zapomněla veškeré jídlo a bez něho jsme pokračovat dál nemohli. Grupa by uživila maximálně dva lidi navíc, a tak Linda s Pepkem šli dál s grupou a zbytek se musel vrátit domů. Bylo krátce po 14:00 hodině. Vyšli jsme

si tedy na hřeben nad táborem a potulovali se po jeho okolí. Všimli jsme si místní květeny. Rostly zde blatouchy nadměrných velikostí a různá drobná kvítka (převážně růžově zbarvená). I když cestou zpátky párkrát pořádně sprchlo, nevadilo nám to. Vždyť ráno přece svítilo sluníčko. Do tábora jsme se vrátili akorát na večeři. Celou dobu jsme litovali, že jsme neviděli žádného soba či losa. On však nakonec přišel za námi sám. Zvědavě obcházel náš tábor a vše okukoval. Když jsme ho už omrzeli, odešel. Večer jsme debatovali a probírali především školní a hlavně Biologické poznatky! Zjistila jsem velké nedostatky vzdělání o kmenu letounů a tak bylo mou lidskou povinností se s nimi o své vědomosti podělit. Je přece životně důležité vědět něco o netopýrech a hlavně o UPÍRECH (dle vlastních představ) nebo snad ne?

(Dazul) Vstáváme před devátou a snažíme se dostat k hoře, která se částečně vyloupila před náma z mraků. Dneska to (kupodivu) vypadá na hezky.

Brodíme ledovcovou říčkou a odháníme komáry. Nevím jak se ta hora jmenuje, ale přitahuje mne jako magnet. Je fantastická. Skrývá před náma svůj vrchol v mracích.

Bob má trochu problém - asi přecenila síly. Stany stavíme na takové větrné hůrce s krásným výhledem na Horu.

V 19:30 vyrážíme směrem k Hoře. Cesta trvá svižným tempem 2 hodiny a to dorážíme pouze do sedla. Hora je hraniční mezi Norskem a Švédskem, takže jsme vlastně ilegálně překročili státní hranice.

Cestou potkáváme 5 stád (celkem asi 250 kusů) sobů na večerní pastvě. Podařilo se mi k nim přiblížit natolik, abych je mohl natočit.

V sedle jsme před 22:00. Na cestě zpátky potkáváme Honzíkovu grupu (+ roudničáky). Roudnická část jde bez jídla - to už nejsou greenhorni, ale blbci. Cestou k našim stanům kufrujeme a nemůžeme najít tábořiště. Maximálně mně potěšilo, že můj první úsudek o směru pochodu v téhle krajině je správný a instinkt nezklamal. Do spacáku uléhám po půl druhé ráno. Je nádherná (úplňková) polární jasná noc - spíše šero.

(*Ještěrka*) Probouzíme se do krásného slunečného dne, snídáme, balíme a vyrážíme již bez značené cesty podél horské říčky. Po několika kilometrech ji překračujeme za vydatné pomoci kluků, pozujeme před kamerou a míříme na hřeben. Tam se vrchní velení („smetánka“) rozhoduje dobýt horu, která je magicky přitahuje. Tedy šlapeme tím směrem, scházíme k jezeru, kde do sebe tlačíme oběd. Po malém odpočinku zaujímáme formaci již tradiční (Jiřík, Ještěrka, Irča a za námi „potopa“) a jdeme opět kousek po trekingovce, ale brzy ji opouštíme, protože to je nejbahnitější, nejmokřejší a nejškaredější cesta v celém okolí. Od této chvíle nás čeká jen stoupání nahoru! (manere in montibus). Chvilku procházíme korytem potoka, chvilku se plazíme po velkých skalkách. Kolem 18:00 hodiny vylézáme pro některé poslední kopce a je jisté, že postavíme tábor – je u takového malého horského jezírka, trošku tady fouká, ale to nevádí, je tu krásně. Po postavení stanů vaříme večeři a odpočíváme. Dick se přišel zeptat, jestli půjdu s ním a Dazulem na „procházku“ – potom, co zjišťuji, že oba mají pohorky, беру si je raději taky a kromě Pípy, Boba, Irči a Ivy skáčeme přes balvany a sjíždíme po zadku sněžné pole všichni. Z malé procházky je další, trošku delší,

tůrička, sice mě nohy nebolí, ale před posledním výstupem do sedla hory Saulo tvrdím, že počkám dole. No, nakonec se dohrabu nahoru, i když trošku pomaleji! Jenže díky pomalosti nacházíme s Hanýskem a Edou množství krásných parohů od sobů (podle předešlých instrukcí poznáváme soby úplně přesně – sob je to, co je ve stádech, tedy SS = sobí stádo, los je to druhé – neviděli jsme) a také obrovské stádo sobů. Stálo to za to dívat se ze sedla nejvyšší hory v okolí do kraje a pozorovat půlnoční slunce. Cestou zpátky potkáváme hazarderskou skupinu kolem Pepka a postupně kufrujeme na cestě zpět. Je pravdou, že do posledního kopce mě Jiřík už skoro táhl, nikdo nevěděl, že je poslední. Tedy konečně kolem druhé hodiny ranní zalézáme zdravě unaveni po „večerní procházce“ do spacáků a hraje si na broučky.

(Linda) Za sebou ještě cítíme posměšné ksichtíky trollů a trollind. Slunce bodá do očí a tak tento den začíná.

I když jsme ráno vstávali později, než jsme chtěli, sluníčko na nás přesto nezapomnělo, a po

řadě deštivých rán, jsme konečně mohli nasadit sluneční brýle. (Ne, že bych byla škodolibá, ale někteří v nich dlouho nepobyli.)

Nejprve jsme se museli mokrým kapradím vyškrabat na hřeben. Už na prvním vršku Hašlerka nabízela konzervy, chleba a jiné suvenýry. Jako vrcholové prémie zdatnějším roveřům. Čistě náhodou jsme narazili na červenou turistickou značku ze Sulitjelmu a na ní na zbytky lovecké chaty a na torzo těžišť, kde se kolem roku 1900 pokoušeli těžit zlato, Ag, Pb, Zn... a zde jsme poobědvali. Potom jsme pokračovali dál podle vlastního orientačního smyslu, přičemž jsme museli zdolávat různé přírodní překážky počínaje potůčky a konče broděním či přelézáním sněhových plátů zavěšenými nad dravými řekami. Postupem cesty se nám otevíraly nové a nové kouzelné výhledy, hřebeny, vrcholy s ledovci a jezera. Celý den bylo pěkné počasí, až na několik slíváček, které odešly stejně rychle, jak přišly. Z jihovýchodu jsme obešli horu Saulo (1768mm) a po páté hodině jsme pomalu začali sestupovat k vyhlédnutému jezeru, kde jsme chtěli rozbít výškový tábor. Při slé-

zání se Kemílkovi podařilo najít kompletní sobí parohy, které si Jelen hnedka vyzkoušel. Místo na táboření nebylo tak ideální, jak se zdálo z vršku, tak jsme nakonec zakempeovali svých šest stanů na větrné horce s romantickým výhledem do okolí. Někteří se oddávali hrátkám s létajícím talířem, přičemž Jelenovi zanechali jen mizivé % z jeho sportovního nástroje. Jiní, jako Petr a Píšťalka meditovali na okolních vršcích, Faust, protože měl mokré boty, si na nohy navlékl rukavice a předváděl vodníka Česílka, jak se přeměňuje v kapra. Čtveřička (Všady, Zmrzlina, Fantomas, Hašlerka) se neustále snažili připravit jídlo s pracovním názvem P16 (puding pro 16 lidí). Čas běžel a světla, jako obvykle v těchto končinách, neubývalo, vyšel krásný měsíc a jelen šel fotit půlnoční slunce.

Naše zážitky byly originální: Jednalo se o Stoupaní na horu (dle indiánů). Vyšlo nás 10 (Honzík, Zbyňa, Miško, Koli, Novinář, Pepek, Sámo, Bída, Mluvka a já). Vyrazili jsme okolo 11 hodiny ráno, téměř bez jídelních zásob, odhodláni dobýt vrchol hraniční hory Saulo. Na její úpatí jsme dorazili také okolo 11, ovšem večer. Setkali jsme

se s Dazulovci. Na vrchol hory nešlo, bohužel, vylézt. Cestou necestou jsme zahájili návrat. Do tábora jsme dorazili okolo půl sedmé druhý den ráno. Ale přesto v nohách asi 70 km, a pocit i zážitky perfektní, nebo jak se u nás říká, special či špička.

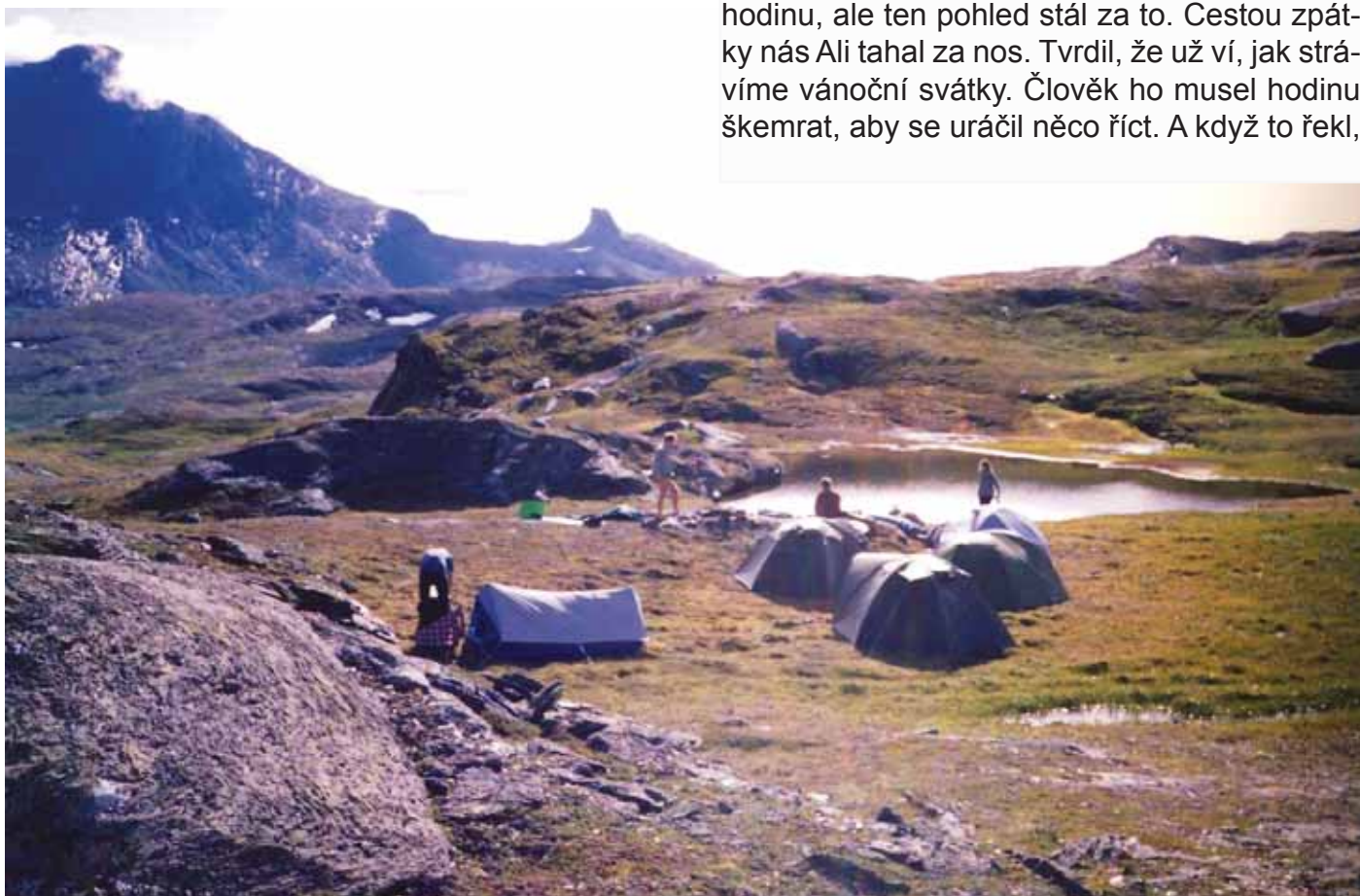

(Irča) Nastupujeme cestu zpět. Je nádherné počasí, už od rána svítí sluníčko, až nezvykle na severní podnebí. Nálada je skvělá. Kolem 17:00 hodiny se žene bouřka, to už trochu kufrujeme. Naštěstí bouřku zachytily hory, takže nás skrápí jen trochu. Nakonec se ptáme na cestu místních chatařů a zjišťujeme, že jsme asi tři kilometry od naší vesnice. Nejdůležitější bylo natrefit na dva mosty přes velkou řeku. První muž nás poslal kamsi do buše, až teprve mladý pár nám ochotně a podrobně popsal cestu. Dokonce Jirkovi ukázali i mapu, bohužel nám ji však nechtěli věnovat. Utábořili jsme se přímo na parkovišti, abychom si mohli pospat.

(kronika RS VLČI) Akorát, když jsme se vzbouřili (opět svítlo sluníčko) vracela se naše EXPEDICE BAB. VĚŽ. Byli utahaní, ale šťastní. Bylo 6:30 a tak si dali včerejší oběd, večeři, dnešní snídani najednou. Seděla jsem s nimi u toho švédského stolu (chléb, marmeláda, rama) a tak se dozvěděla spoustu věcí. Honzík byl zklamán, protože na ni nemohli vylézt. Pod ní prý tábořil Dazul. Mírně z nich nechápal, když se vraceli

zpátky k nám. Celkově to totiž vydalo na rovných 75 km a to ještě táhli plný batoh paroží. Pak si dali groupu a šli spát.

Kolem 11:00 jsme se vydali (Ali, Sámo, Bída, Mluvka) na hřeben na opačné straně (než je B. věž). Bohužel musím se zde zmínit o Aliho naprosto nedokonalém chápání správné výuky cizích jazyků, neboť mi zabavil ang. slovníček v půli kopce se slovy „Bída se Sámem na tebe musejí pořad čekat“. Škoda, mohla jsem umět lepší fráze než.. Dnes je otravný den. No nic. Snad jednou pochopí. Vyšli jsme na hřeben a pokračovali dále. Před námi se rozprostírala jezírka, drobné skalky, mírné plošinky porostlé travou a květinami různých druhů. Pobíhala zde sem tam kuřata nějakých ptáků, Ali viděl i motýla. Sámo stále hledal sobí paroží. Ovšemže mu nestačilo jedno, ale musí vzít všechno, které našel (aby prý pak bylo z čeho vybírat). Bohužel jakmile Bída našel své první parohy, postihla ho stejná mánie. O Alim nemluvě. Tak jsme došli až ke srubu lovců sobů. Poobědvali jsme a začali stoupat na hřeben. Nejdříve po sněhu, potom po skalách. Výstup nám trval asi hodinu, ale ten pohled stál za to. Cestou zpátky nás Ali tahal za nos. Tvrdil, že už ví, jak strávíme vánoční svátky. Člověk ho musel hodinu škemrat, aby se uráčil něco říct. A když to řekl,

vyšlo nás to úplně nastejno, protože jsme z toho byli úplní jeleni (pardon sobi).

Vrátili jsme se k večeři. Rozpršelo se, ale déšť pak ustal, a tak jsme vylezli ven. Honzík chtěl vysvětlit teorii horoskopů. Pořád tvrdil, že je to nesmysl a přitom mě nenechal ani domluvit. Astrologie pro něj zůstane zřejmě navždy uzavřená (a nejen pro něj).

Pak se do řeči přimíchal i Koli a začali jsme se spolu bavit o víře. Byl to rozhovor vzhledem k tématu asi příliš živý, protože jsem později zjistila, i když ostatní byli zalezlí ve stanu, všichni věděli o čem jsme se bavili.

Vsuvka: Musím zde uvést smutnou zprávu.

Dnes dopoledne byla odhalena záhada Babylonské věže. Mraky odpluly a my jsme zjistili, že je to hora zdaleka ne tak vysoká, jak jsme si ji představovali., ale že je vykousnutá jako zub.

Pak vylezl Ali ze stanu a chtěl, abych mu vyfotila východ slunce, že jak nás tak pozoruje my se prý určitě dočkáme. To mi připomnělo, že jsem vlastně chtěla jít brzy spát a tak konečně po půlnoci jsme nechali náš dialog neuzavřen a šli spát. Vlastně jsme ještě udělali change. Koli si musí přečíst horoskop a já úryvky z bible v nějakém křesťanském časopise. A teď už vážně konec. Dobrou noc přeje Barbánek.

(Sirka)

Já to ráno v sedm hodin vstal
a stan a spacák do gemy dal.
A pak s partou, která šlapat dovede,
chodil v krajích, kde cesta nevede.

ref. /:Já šel, celý den jen šel:/
abych večer, dřív než půjdu spát
nějaký teplý jídlo a čaj mohl si dát.

Kdo nešel tuto štreku, těžko pochopí,
co nám terén many problems natropí.
Když jednou jsme na brod narazili
Milošek a jiní borci se v něm málem utopili.

Když jsme se pak vyškrábali na ten další krám,
„udělejte RS obrazec“, povídám
My v strašném strachu na sních polehali
a prsty nám v tom mrazu upadaly.

A po letech, když na tu hroznou bouři vzpomínám,
jak dvěma parťáčkám uletěl stan
mě v hrozně hrůze ještě teď vlasy na hlavě vstávají
když to slyším, jako dnes, jak kamarádi mě do očí říkají.

co jsme zjistili, že do 19 z nich je
jediná přístupová cesta po vodě,
se nám ve dvacáté podařilo potkat
majitele, a ten nám řekl, že v „minut
pětnacát“ je most, cesta a silnička
k cíli. Pro jistotu se Jiřík ještě v dal-
ší chatě ptá sličné Norcky na cestu, potom, co
jsme ji po dvou minutách ztratili. Po dlouhém
vysvětlení se nám zdařilo cestu skutečně najít!
Dorazit na parkovištěčko, kde přenocujeme a
zítra ráno jen...

(Ještěrka) Po dnešním ranním příchodu vstá-
váme až v 10 hodin, v klidu snídáme a kolem
poledne se loučíme s horou a malinkým jezírkem.
Zřejmě míříme hlouběji do Norska a tedy opouš-
tíme švédské hranice a národní park Poadjelan-
ta – mimochodem jeden z největších národních
parků v Laponsku (198 400 ha, vyhlášen v roce
1962) a v celé Skandinávii. Scházíme prudkým
svahem dolů – trochu makačka na kolena, pak
mírnějším traverzem stále do údolí, až se divíme,
že jsme to včera mohli vylézt nahoru. Sice jinudy,
ale nahoru. Konečně se ocitáme u dalšího jezera,
které už je v údolí. Rozhodujeme se, zda jít už
směrem na Jakobsbakken, nebo vylézt na první
hřeben. Sice je už kolem třetí hodiny odpoledne,
ale všichni mají dost sil a tak je rozhodnuto vylézt
na hřeben. Zdolali jsme první kopeček, ale hře-
ben nikde, druhý,... třetí – nějak se žádný hřebí-
nek neobjevil. Stejně se nedá nic dělat, a musíme
„spadnout“ dolů k jezeru, za kterým už se rýsuje
„silnice“ vedoucí k cíli. Ale jaký velký omyl! Trvá
to ještě nejméně pět hodin, než k ní dorazíme.
Potom, co se přihnala bouřka, se jde hůř a hůř,
přelézáme malou říčku a pokračujeme „step by
step“ neproniknutelnou tajgou. Potom, co mjí-
me asi dvacátou chatu na břehu jezera, a potom,

(Dazul) Vstáváme před desátou a vyrážíme
před polednem. Bohužel cesta k „cestě“ není
nejpřímější a tak brodíme, obcházíme, prodí-
ráme se, moknem ...
Na parkoviště nad osadou Jakobsbakken při-
cházíme po deváté večer.

11. den

4. srpna 1993 středa

(Dazul) V 10:00 před vyjetím z Jakobsbakkenu máme autobusem ujetu 2850 km - od této chvíle jedeme teoreticky zpátky.

Vyrážíme do Fauske abychom poslali pohledy sponzorům, Kačovcům a Káci. Taky kupujeme videokazetu za 150 NOK a obrovskou zmrzlinu (20 NOK).

Jedeme směrem na Trondheim a na noc stavíme za vydatného deště u říčky asi 300 km před Tronheimem.

(Fantík) Je strašná zima, něco po sedmé. Zip jednoho stanu se rozepíná, vykoukne vlasatá hlava. Je to Hašlerka. Za ní druhá a po chvíli dvě postavy vylezou ven ze stanu. Fantomas zamíří ke gemě, ve které se tísní čtyři praví češi. Píšťalka, Uzliček, Petr a Pad. „Už je půl osmé, neměli bychom vstávat?“ řekne Fantomas. Okamžitě se z gemy ozve nakřáplý Padův hlas. „Ej, už je ráno, už je den, autobusem pojedem.. A kdo hned nevyleze, ten s náma nepojede.“ S ostatních stanů se ozývají opoující názory nejrůznějšího druhu.

Tak nějak vypadá poslední ráno našeho puťáčku za polárním kruhem. Naše tábořiště mělo strategickou polohu s výhledem přímo na parkoviště, kde jsme ráno uviděli stát šest stanů. Kolem 10:00 hodiny už jsme se vítali s ostatními a začali nakládat. Čekala nás zpáteční cesta, tunely do městečka Fauske, kde jsme učinili nezbytné nákupy a poté pokračovali hlavním tahem – silnicí E6 – na jih.

Lubor nám sice sliboval, že zastavíme u prodejny se sobími kůžemi, ale v době, kdy jsme projížděli Landsdalem, kde měla prodejna být, asi spal hlubokým spánkem. Také polární kruh hlásil o půl hodiny dříve, než jsme ho projeli, z čehož jsme usoudili, že dneska není ve své kůži. Po cestě dál směr Trondheim jsme minuli několik fjordů. Začalo pršet a v dešti jsme jeli víc jak 100 km, takže jsme nakonec zvolili nouzové tábořiště – na parkovišti 100 až 200 km před Tronheimem.

(kronika RS VLČI) Ráno jsme sbalili a vydali se k autobusu. Naložili jsme věci a vyrazili směrem

na Trondheim. Zastavili jsme se ve vesničce Fauske. Pak už jsme celý den jeli na Trondheim. Večer jsme bivakovali na parkovišti. Prudce pršelo. Ani jsme netahali bedny ven. A teď k takové malé kuriozitě. Nejpříjemnějším místem tam byly toalety. Byly poměrně velké, teplé a hlavně suché. Debatovali jsme u nich večer a Letovice si je dokonce rezervovali na noc. Ještě si je tam zvečera hlídali. Důvod, proč tam nespali mi zatím nebyl ohlášen.

Měli jsme jen jeden vaříč a to ještě navíc fungovala jen jedna plotýnka. To jsme se načekali na večeri.

PS: Hned u silnice byly nádherné vodopády.

(Ještěrka) Probouzíme se kolem 9 hodiny, vaříme snídani, a už nám zastavuje asi 2m za stanem autobus, kdyby lenost..., balíme, přebalujeme a vybalujeme... V 10:45 se naposledy rozhlížíme po panorámě hor a definitivně opouštíme Jakobsbakken. V 11:30 vjíždíme opět do městečka Fauske, tam jsme měli setrvat do 13:00, ale fax kvůli sklu od autobusu a dopisy s podpisy sponzorům se natolik protáhly, že vyjíždíme těsně před druhou hodinou odpolední už směrem na jih.

Zastavujeme na přespaní asi 100 km před Tronheimem ve 20:45.

Samozřejmě, že jsme museli kolem třetí hodiny překročit severní polární kruh. Tentokrát už bez slávy.

(Ještěrka) 9:15 odpich od městečka Grongu. Obvyklá zábava v autobuse, písničky hrané a zpívané námi a též z reproduktoru autobusu, video atd. 15:00 asi po půl hodinovém bloudění Trondheimem zaparkování nedaleko katedrály. Nejkrásnější stavbou Trondheimu je bezesporu Nidaroskatedralen – jedná se o nejkrásnější gotickou stavbu severní Evropy, kde byly uloženy ostatky svatých, kde byli korunováni králové a kde byli pohřbeni i někteří panovníci. Další zajímavostí města je Torget na hlavním náměstí. Je to sloup se sochou krále Olava Trigglassona, zhotovenou v roce 1921. Sloup je součástí největších slunečních hodin Norska. Zajímavý je i tradiční rybí trh. Po důkladné prohlídce města jsme vtrhli do autobusu a v 18:00 se vydali dále směrem na jih. Místo k přenocování Luborek našel poblíž městečka Opdal.

(kronika RS VLČI) V autobuse jsme hráli krabič-

kovou štafetu. Dnes jsme konečně dorazili do Trondheimu. Tam jsme měli několikahodinový rozchod, protože Sally musela jít do nemocnice. (jizva ji začala hnít, předchozí 3 dny proležela). V tomto městě byl nádherný kostel (vlastně ještě je). Je na něm zajímavé, že je poměrně nízký (pouze vevnitř) Jinak atmosféra je v něm stejná, jako v každém starém kostele. Tajemné příšeří svíček, tmavé dřevo, dlaždicová podlaha. Maještátní varhany, mozaikové okno, svítící oltář. Staré sochy na portálu a pečlivě udržovaný hřbitov. V noci stavíme opět na parkovišti u řeky. Chvilí se hrálo na kytary, pak skoro všichni zmizeli ve stanech. Píšu skoro, protože asi 12 lidí vydrželo a tak začalo noční mecheche. Hraje se Watanay v big beatu a další. O honičky není nouze. Vše se veselí (o tom, jak budeme zítra vstávat jsem raději nepřemýšlela). Když už bylo asi půl hodiny po půlnoci odpadají i tři zástupci Roudnice. Zalézáme do stanu a ještě slyšíme Fantomase,

jak vyhlašuje svojí vskutku originální soutěž o to, kdo vydrží déle ležet na silnici, nebo kdo ji víckrát přeběhne. Radši dobrou noc, ostatně i oni už jdou do stanu.

(Všady) Pade! Abych pravdu řekla, tak jsi mě pěkně vylekal. Já jsem zrovna jedla vitacit a víš, že vydaný zákaz jíst v autobuse až do odvolání. Takže už jsem si připravovala nějakou solidní výmluvu. Vzhledem k tomu, že jsi přišel za zcela jiným účelem a já jsem ti plně k dispozici (k psaní tvého proslulého deníku)

Cesta do Tronhei-

mu trvala v poklidu až do doby, kdy Pad zjistil, že Sally má potíže s operační ranou po operaci appendixu. Se slzami v očích si stěžovala, ustrašeně mluvila o tom, že ji již třetí den rána hnisá a mokvá. Pad ji dal diazepam, a rozhodl, že se půjde ve městě k lékaři. V Tronheimu byl rozchod od 15:15 do 18:15 a zatím co Sally, Mluvka, Pad, Iva a Dick hledali nemocnici, ostatní obcházeli historické skvosty.

V nemocnici, po ohlášení na příjmu, jsme se dostali do vyšetřovací místnosti, kde chvíli korožovalo několik zaměstnanců a poté se Sally ujal jeden starší doktor. Prostřednictvím Ivy a Pada se informoval o případu a za asistence sestry vyčistil naší dcerce ránu, trochu to okomentoval a potom napsal recept a vyplnil tiskopis pro přijímací kancelář. S (pocitem) přesvědčením, že celý výkon stál 15 korun jsme předali pracovníci formulář a byl nám vrácen účet pro poštu na 300 NOK. Byli jsme z toho mírně šokováni. Snažili jsme se té paní vysvětlit, že nic platit nemusíme, neboť všechny léčebné výdaje hradí naše pojišťovna. Nemohla to pochopit a po chvíli handrkování pravila, ať to zaplatíme v zemi české. Po této, pro nás nezvyklé story,

šli ještě Dick s Ivou do lékárny pro mast, která stála 51,50 NOK. (Na receptu 15, o které jsme si mysleli, že je to cena, značila množství masti). Jinak návštěva u doktora nás všechny uklidnila, protože se nejednalo o nic vážnějšího, ale jen o vyhnisaný steh.

Po návštěvě tohoto důležitého norského města jsme pokračovali po E6 a za Oppdalem na odpočívadle u řeky jsme to zakempovali. Většina z nás byla tak líná, že neodešla stanovat do lesa, a cikánsky si postavila stany hned u silnice, což kolemjdoucí Norové kvitovali troubením. Na večeri se Pad pokusil udělat bramborové knedlíky z prášku. A když Petr tvrdil „Z toho se poblijeme, je to jen těsto“, musel si přiznat, že se mu povedly.

Trondheim je správní město kraje Sør-Trøndelag v Norsku a centrem Trondheimského regionu. Se svými cca 150 000 obyvateli je Trondheim třetím největším městem Norska. Město leží u 130 km dlouhého fjordu, který nese jeho jméno – Trondheimsfjorden. Ve městě ústí do moře Nidelven.

Trondheim byl založen vikinským králem Olavem Tryggvasonem roku 997.

Trondheimská katedrála a synagoga jsou nejsevernějšími stavbami svého druhu na světě. Hlavní regionální divadlo Trøndelag, je také v Tronheimu, je to údajně nejstarší činné divadlo ve světě. Místní noviny Adresseavisen jsou nejstaršími novinami v Norsku a jejich činnost je doložitelná už od roku 1767. Přímo ve městě je Norská technicko-přírodovědecká univerzita (NTNU, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet). Celkový počet studentů, studujících v Tronheimu, se pohybuje kolem 25 000.

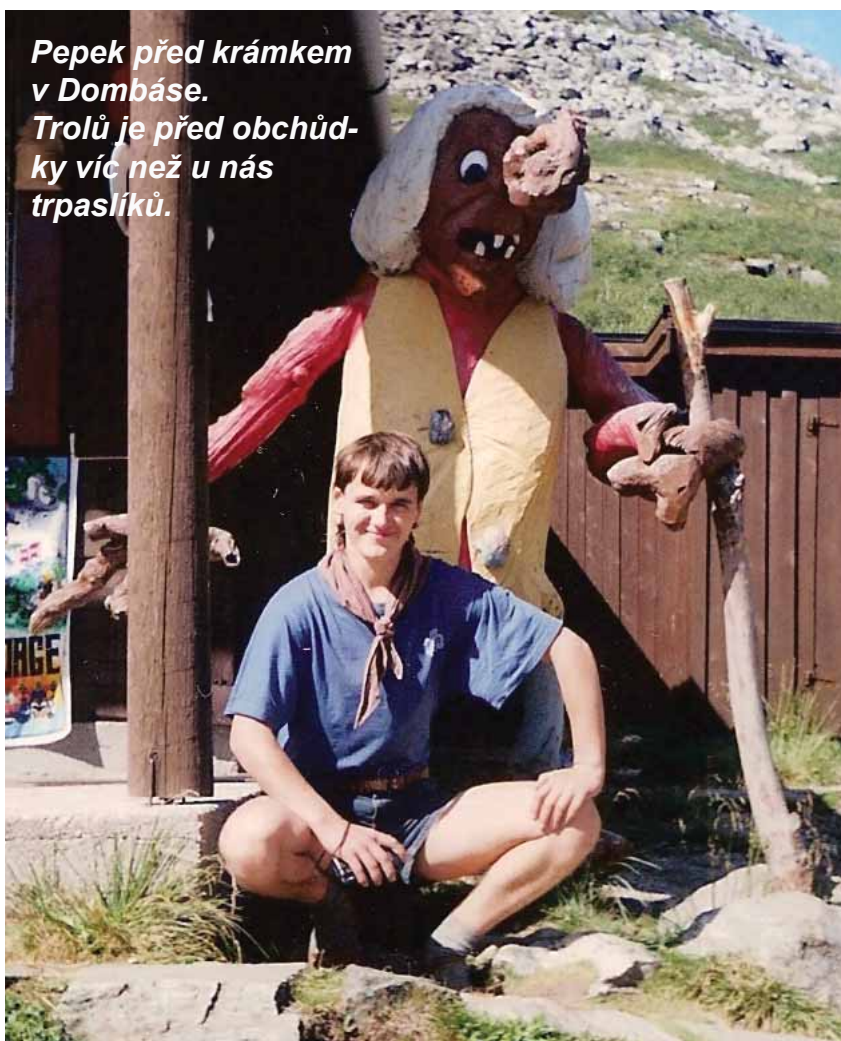

(kronika RS VLČI) Dnes jsme se vydali do údolí norských skřítků Trollů, které se jmenuje „Zlatá cesta“. Během jízdy jsme poslouchali na kazetě tanec Trollů od P. Griega. Za této vážné hudby jsme dojeli na parkoviště u Zlaté cesty. Tam jsme měli rozchod. Jako vždy jsme podnikli nálet českých kobylek do informací. Potom už bylo o zábavu postaráno. Byl zde totiž dětský koutek a houpačky. Pak jsme jeli po serpentínách nahoru do údolí. Zastavili jsme u vodopádu a fotili, co nám síly stačili. Nahoře jsme se na vyhlídce vyfotili v expedičních tričkách. A pak již vzhůru na Galdhopiggen. Cestou k této nejvyšší hoře SKANDINÁVIE jsme se dozvěděli něco o výstupu na tuto horu. Slyšeli jsme o trhlinách v ledu, ledovci, bouři, psychice a nakonec i o fyzickém zdraví. Výstup prý potrvá 2-4 hodiny. Jak tak Dick vykládal, začal se mi před očima objevovat obraz příkré sněžné pláně, která nikdy nekončí a pálí do očí. Bylo to hrozně náročné na psychiku a já se bála, že to nezvládnou. Ostatní na tom byli zřejmě podobně, protože když se ptalo, kdo půjde nahoru, hlásilo se asi 10 lidí, že pojede radši na vodu. Měli jsme si to do zítřka rozmyslet.

Když jsme vycházeli, bylo krásné slunečné počasí. Nejprve jsme šli svižným tempem po kamenné cestě. Dorazili jsme k místu, kde jsme dorazili na opravdický ledovec. Kdy se nám to stane, v srpnu a na ledovci? Poněvadž jsou na ledovci trhliny, museli jsme se navázat (první a poslední člověk měl mačky, co kdyby do té trhliny opravdu někdo spadl?). Po cestě jsme si povídali, hráli slovní hry, a tak nám cesta utekla co by dup. Nahoře jsme museli vystoupat poslední kopeček a už jsme stáli na nejvyšším vrcholku Skandinávie. S velkým překvapením jsme zjistili, že tato trasa je velmi frekventovaná, nejen cizinci, ale i spoustou Čechů. Ještě jsme si udělali společné foto, posvětili (mimořádně naše skupina svačila vložky s paštikou, dobrá kombinace, ne?) a už pospíchali k našim milým pod kopcem. Dole na nás čekal krásně uklizený (opravdu neobvyklé) autobus. Myslím, že jsme všichni dorazili s pocitem, že jsme to zvládli. Museli jsme se dohodnout, jak dál. Nakonec to dopadlo tak, že část lidí, (zhruba polovina) zůstala nahoře a my autobusem sjeli do krásného údolí. Našli jsme si krásné místo na bivakování u ledovcové řeky. Večer byl fakt skvělý hráli jsme a zpívali. Šli jsme spinkat ještě za světla (cha cha, asi o půlnoci).

(Dazul)Pad pouští nejslavnější muziku od Edvarda Griega (norský skladatel 1843-1907) PEER GYNT. Poema se odehrává právě v tomhle kraji. Je to fantastický doprovod při projížďce údolím Romsdalen.....

(Mluvka) Dopoledne, než jsme najeli do údolí Romsdalen, jsme

Pepík před krámkem v Dombáse. Troll je před obchůdky víc než u nás trpaslíků.

se zastavili na očum v městečku Dombas. Jako obvykle jsme srovnali se zemí místní informační středisko a Lubor si koupil sobí kožešinu. Krásné tony Peer Ginta nás uvedly do údolí monumentálních skal, foťáky bez ustání cvakaly a co chvíli se zastavovalo. Další zastávka byla udělána pod proslulými lezeckými stěnami trollů...

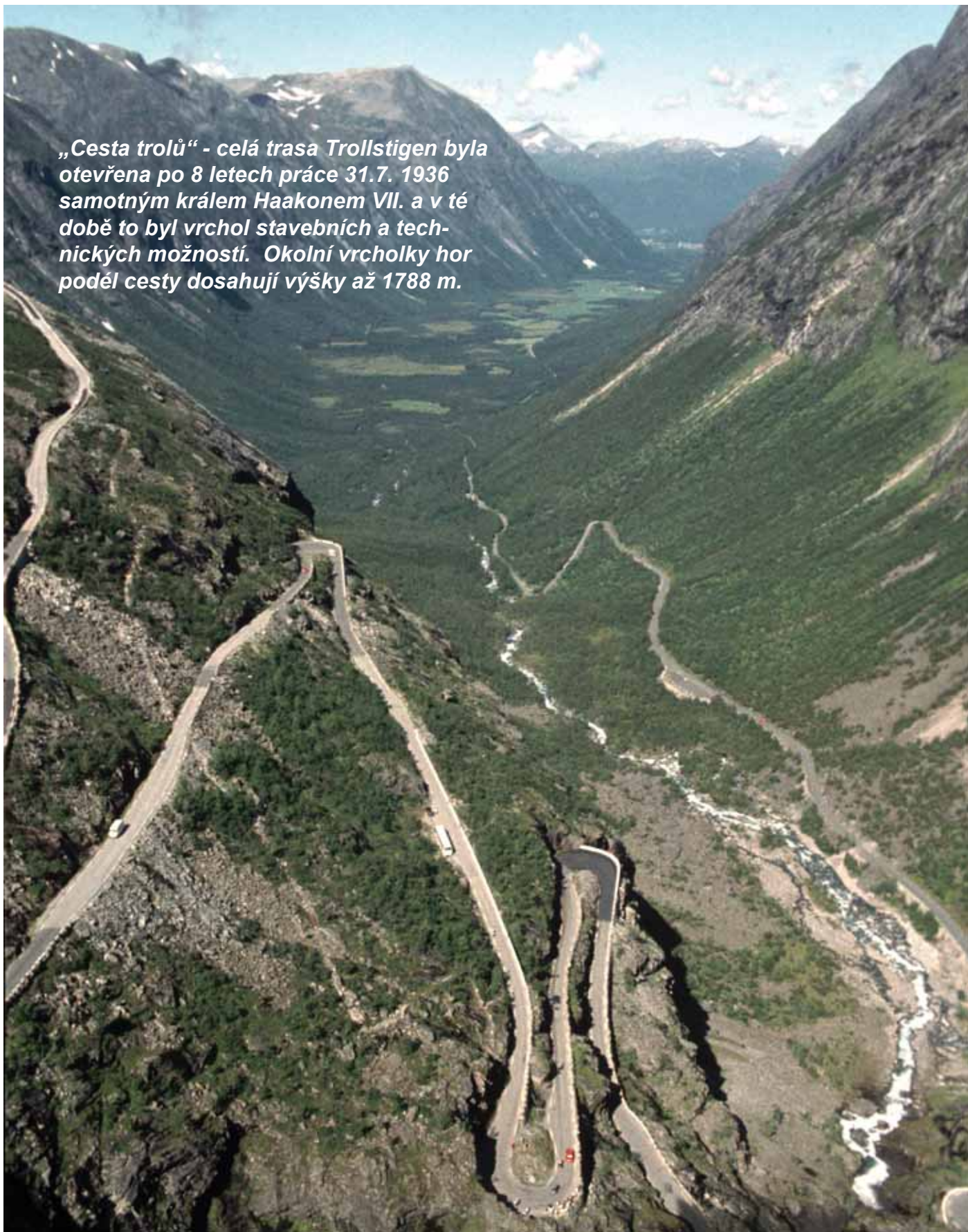
Velký zážitek byl výjezd serpentiniami do sedla po Zlaté cestě. Následovalo společné focení, cesta trollů, jejich šeredné ksichtíky na nás koukali ze všech zákrutů.

Po krátkém trajektu (za 700 NOK) jsme začali stoupat ke Galdhopiggenu a sedm kilometrů před ním zakempovali.

(Ještěrka) Startujeme v 9:00 a za příjemného dospívání míříme na Dombas, kde jsme kolem 10:00, tankujeme naftu, a podobné jiné naučné úkony u benzínové pumpy. Navštěvujeme informační centrum. Kolem 11:00 vyrážíme do nejkrásnější části Norska. Do pohoří Romsdalen. Je to divoké, rozmanité pohoří okolo Romsdal fjordu a jeho ramen. Snad nejznámější oblast u města Aldansnes s pověstnou převislou stěnou trollů – Trolltindane. Znamé horolezecké terény. Od 14:10 do 15:00 jsme udělali zastávku přímo pod Trollveggenem. Zvážili se na váze a zjistili, že bez autobusu

„Cesta trolů“ - celá trasa Trollstigen byla otevřena po 8 letech práce 31.7. 1936 samotným králem Haakonem VII. a v té době to byl vrchol stavebních a technických možností. Okolní vrcholky hor podél cesty dosahují výšky až 1788 m.

a bágľů váží 42 čľobrdů skoro tři tuny. Po naloďení do autobusu a nařhavení motorů jsme začali řplhat po „zlaté“ cestě nahoru Trollstigen. Nahoře opět malá zastávka, focení v expedičních tričkách atd. Následoval seřup do údolí Geiranger fjordu, vodopádu Sedmi sester a sku-

tečné nalodění na trajekt (700 NOK) z Linge do Eidsdy, cca 10 min. A opět jsme začali řplhat do vrřku. V 16:20 malá zastávka v Jolskjel – asi 15 min. Focení přivázaných sobů, výklad o ledovcích a průzkum trhu se suvenřry. Kolem 20:00 zanocování cca 30 km před Galdhopiggenem.

14. den 7. srpna 1993 sobota

(Irča) Ráno vyrážíme na nejvyšší horu Galdhopiggen, míváme správnou odbočku, takže si asi 15 km zajíždíme. Cesta Trolů byla úděsná. Byla jsem po... strachy a prohlásila, že dolů jdu pěšky. A na má slova došlo. Výstup samotný byl hračka - srovnám-li to s výstupem na Bell-Kandou (na Pamíru). Pro některé to však byla nejvyšší hora v životě. Přes ledovec jsme šli navázání na laně. Protože bylo pěkně, tak to bylo spíš z recese. Kdyby bylo škaredě, bylo by potřeba i cepín a mačky. Největší šok byl po výstupu nahoru. Mrazy turistů, kteří se tu přišli opalovat. Dokonce i malé děti to vyšli. Zapsali jsme se do vrcholové knihy, která byla položena v hospodě na stole. Výhled z vrcholu byl však fantastický (je to taky nejvyšší hora). Ještě vrcholové foto a honem dolů. Cesta útrap se změnila ve fantastickou klouzačku. Jeli jsme až dolů. Na ledovci jsme se zase navázali, taky jsme se chvíli opalovali. Na tom sněhu si ani neumím představit, že je u nás léto a horko. U chaty vznikl konflikt s nabíráním vody, navíc řidiči odmítli zůstat nahoře, protože to vypadalo na déšť a oni se báli, že by to pak

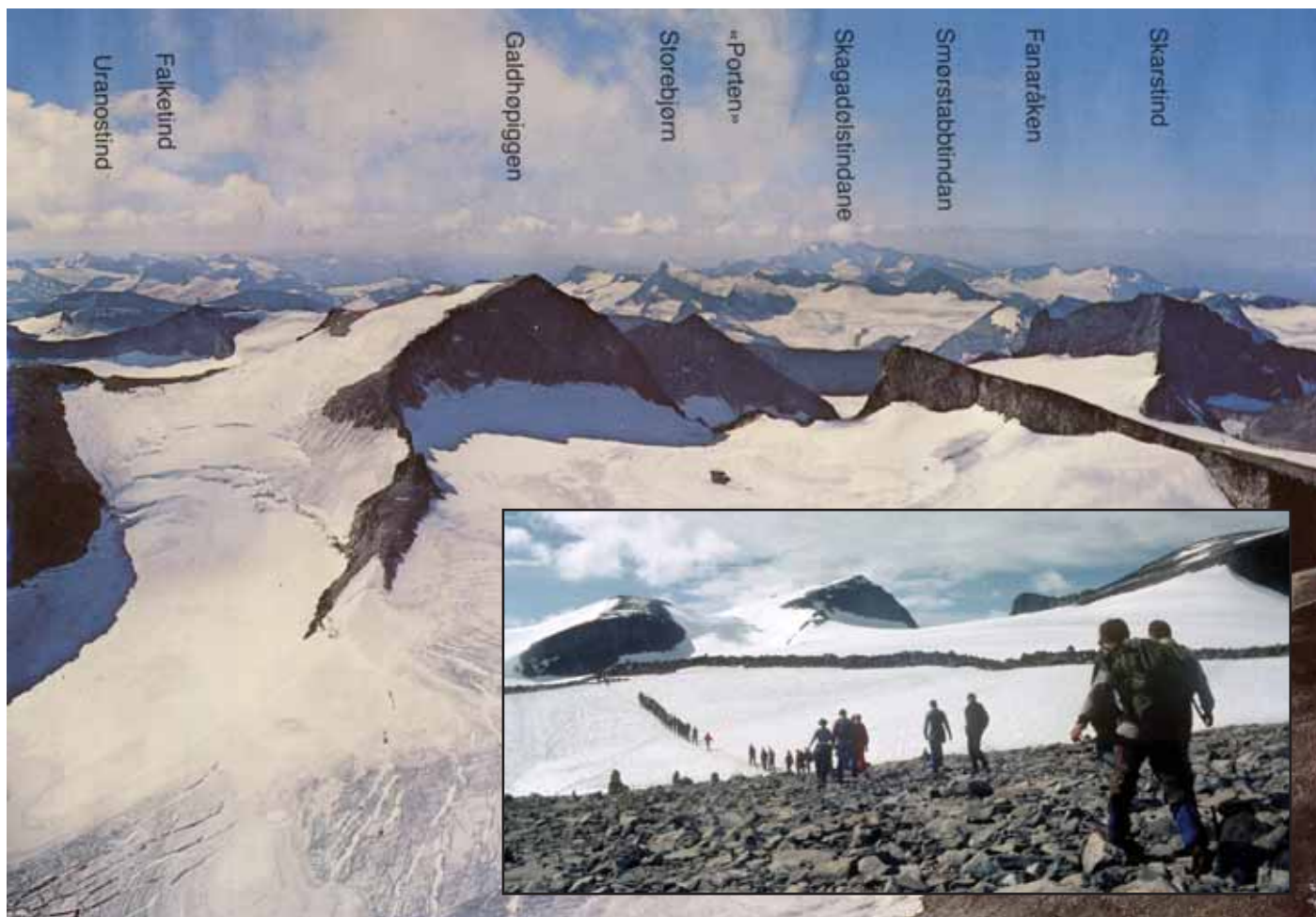
nesjeli. Takže polovina lidí jela autobusem (cestou odřeli zadní část autobusu) a zbytek zůstal nahoře, aby lyžoval nebo túroval. Utábořili jsme se provokativně u chaty u ledovcového jezera. V noci do něj spadlo kus ledovce.

(kronika RS VLCI) Dnes se vstávalo krásně, vzbudilo nás po delší době sluníčko a vstávalo se, jak kdo chtěl. Rekord byl samozřejmě Sámó s Lindou, kteří byli v 10:30 probuzeni na snídani. Jako nejčilejší byla jako vždy Mluvka, která se vrhla k vařiči, po kterém se jí celou dobu stýskalo. Počasí nám přálo a tak šli všichni spáchat do řeky očistu. Někteří se do ledovcové řeky vrhli

Před výstupem jsme narazili na česky psanou cedulku „Češi, navazujte se!“

Jura, Irča, Ještěrka, Bída a Ali kráčí vzorově navázání na vrchol Galdhopiggen (2469 mm).

celí (grupa) a ostatním stačila jen hlava. Měli jsme úplně nádherné pocity a hlavy o kilo lehčí. S hol-kama jsme si opět zahráli na pradlenky a vyplatilo se. Prádlo bylo do dvou hodin suché. Většina osazenstva se vytratila do okolí a samozřejmě se v každé skupině někdo ztratil. Grupa ztratila Zby-ňu, Sámo s mostečkákama ztratil Lindu a Miloshe, akorát holky se neztratily, protože šly do vesnice po silnici. V táboře zůstali pouze marodi a s nimi, jako ochránce Ali. I je krásné počasí vyhnalo do vesnice pro vodu. Cestou jsme již potkávali lidi, kteří zůstali nahoře u lyžování. Nasměřovali jsme je do tábora a s vodou se vydali zpátky. K večeru se to všechno začalo scházet a přišli i řidiči dělat konzumní revizi. Některým jedincům se podařilo dokonce zabloudit.

(Ještěrka) Brzké vstávání a výjezd v 8:00. Malé zakufrování a zpátečka. Zaplacení 130 NOK mítného a jedeme 18km dlouhou cestou do Jurasshytty. Vysedáme z autobusu již s patřičnou výbavou (lana, mačky, opalovací krémy, brýle) a 11:30 vyrážíme od autobusu směrem na nejvyšší horu Skandinávie Galdhopiggen, 2469 mnm. Horského vůdce sice nemáme (nebo spíš na něho nemáme) a tak se jím nedobrovolně stává Jiřík (klasická sestava vepředu). Na ledovci se

Příznivci střediskového časopisu STOUPA HLÁSI postavili v cca dvaapůl tisících metrech nad mořem sněhovou bustu STOUPY a Dazul (jako zakladatel SH) se u ní musel nechat vyfotit.

navazujeme na lano, což chvíli trvá, ale nic, je už hotovo, a vyrážíme jako mateřská školka na vycházku – je to ovšem nutnost!!! Na jedno napití a po dvou hodinách dobýváme vrchol, (nejsmo ovšem první). To nám ovšem nevadí a provádíme již naučený úkon – do triček a focení, k menšímu údivu přihlížejících. Dáváme malé občerstvení a kocháme se krásou přírody. Naštěstí je slunečné počasí (kdyby nebylo, nejenže cesta nahoru by trvala asi čtyři hodiny, ale byla by tu pěkná mlha – na to raději nemyslet). Navrchu jsme zůstali asi jeden a půl hodiny. Následně téměř slétáváme dolů (nebo spíš se valíme jako lavina), přeskakujeme suťové pole a opět se navazujeme na lano. Přecházíme ledovec, který je místy značně průhledný – trhliny. Ještě jdeme zjistit, kolik stojí permanentka pro lyžaře na vlek (170 NOK) a absolvujeme skoro hodinovou poradou o tom, kdo co chce dělat. Vyplývá z toho, že ¾ expedice odjíždí autobusem do údolí a pár z nás zůstává u Jurasskytty – lyžaři, horolezci a cvoci.

(z *Padova cestovního deníku*) Ráno jsme měli trochu problémy s nalezením horské odbočky silnice pod Galdhopiggen, kterou jsme přejeli a museli jsme se několik km vracet. Na horské silnici se platilo dvoje mýtné, jedno dole ve vesnici

a druhé asi v polovině této 20km cesty. Nahoru k chatě pod ledovcem jsme přijeli něco před polednem a hned se vydali na vrchol, který byl psán asi tři a půl hodiny cesty. Po půl hodiny jsme došli na hranici ledovce, kde jsme se museli dle norských nařízení navázat na lano, (v ledovci byly drobné trhliny) a ve třech zástupcích pokračovali dál. Celkové převýšení (asi 500 – 600m) jsme zvládli za dvě hodinky, a v dobré kondici dorazili na vrchol. Tam stála malá bouda, kde mimo pohledů prodávali čaj a polévku. Následovalo velké focení ať už všichni, nebo po skupinkách. Počasí nám, po řadě dešťových dnů, opravdu přálo! Poté, co jsme pojedli a řádně se pokochali kolem se rozprostírající nádhrou, jsme sestoupili zase k hranici ledovce. Zde se svedla sněhová bitva o záchranu uplácáného trolla a každý individuálně, podle svého tempa a nálady, se dopravil zpátky k autobusu. Zde začala bouřlivější debata zastánců a odpůrců lyžování na ledovci (170NOK mnohé odradilo dát za permanentku na den a po hodině skončila odjezdem busu a odchodem odpůrců odchodem do údolí. Náš hlouček lyžařů a alpin turistů se zatábořil na kamenech pod ledovcem a celý večer, až do usnutí, se skvěle bavil.

15. den 8. srpna 1993 neděle

(Irča) Ráno spravujeme lyže a zkouším lyžovat. Ze začátku se trochu bojím (lyžuju terve druhý rok) a tak se mnou jel Jirka. Ledovec byl skvělý, rovný, i já jsem byla schopna ho jet. Trochu problém mi dělal vlek, když jsem si tu tyčku strkala mezi nohy a ono se na to mělo jen sednout (zatím jsem nebyla zvyklá jezdit na kotvě). Já i Bob jsme sjeli dvě jízdy, nahodili bágly a vyrazili dolů. Boba bolela achilovka, takže jsme šli pomalu. Cestou jsme potkali skupinku českých důchodců, které řidiči odmítli vyvézt nahoru. Když jsme sešli dolů, potkali jsme Ivu, Sally a Aliho a ti nám ukázali, kde táboří. Šli jsme se projít do městečka, kde jsme potkali vzteklého

lyžování našli nedopitou láhev coca-coly a tak jsme se večer měli fajn. Od spodní stanice vleku jsme taky byli vezeni členem norského reprezentačního týmu ve sjezdovém lyžování dolů do údolí.

Večer byly díky tomu trochu zmatky, než se nám podařilo sejít.

Táboříme na dobrém místě. Před večerí si dáváme se Zdennym koupel - voda není z nejteplejších. Večer hrajeme a zpíváme.

(kronika RS VLCL) Něco po šesté hodině ráno nás přišel vzbudit Michálek jinak by někteří spali klidně dál. Začali fofry s balením, někte-

Juru, protože nemohl najít tábor. Došli jsme pro autobus a dojeli pro lyžaře, kteří zaparkovali asi 10 km od křižovatky.

(Dazul) Jasně ráno v horách u ledovce. Krása.

U vleku kupujeme za 170 NK kartu na lyžování pro celý den - to je asi za 680 Kč (tak draho jsem ještě nikdy nelyžoval). O kartu jsme se dělili se Zdennym a chvíli taky s Irčou a Pípou. A protože jsme výhodně prodali vodku (100 NK), lyžování se mi hodně slevnilo. Před chatou jsme po ukončení

ří i vařili snídani (např. naše pětka měla ránička v hodně tekutém provedení) protože v sedm byl odjezd. Dnes jsme však měli pár minut zpoždění a odjíždělo se pár minut po sedmé. To si ještě Sámo v autobuse vzpomněl, že nechal nahoře sluneční brýle a tak si dal po ránu sprint. Ve vesnici se čekalo na Ještěrku a spol. a tak někteří snídali, či šli pro vodu. Před půl osmou se odjíždělo směrem k městu Otta, kde se měla sjíždět řeka. Cestou jsme stavěli v městečku, kde byl krásný dřevěný kostel se hřbitovem. Cestou se rozdělili všichni zájemci o vodu na dvě skupiny. Nejprve jsme projeli celou cestu autobusem, zatímco ostatní nafukovali čluny (jeli všichni). V první skupině od nás jel Ali, Všady, Bída, Sámo. Zbytek jel ve druhé skupině kromě Sally, na úkor slepáku. Trvalo to dost dlouho než vyrazili, ale start byl úspěšný a necvakli se ani na Pálavě. Jeden raft ucházel a tak byli všichni krásně mokří. Na první zastávce vylévali vodu z lodí a dofukovali raft. Bída už se vyměnil s Lindou tady. My v autobuse pokračovali dál. Na výměnné místo jsme přijeli moc brzy a tak jsme čekali. Na výměnu měli asi 15 minut a pak se pokračovalo dál. Teď už zde byly větší peřeje. Jeli jsme napřed, abychom zjistili, jestli je řeka sjízdná i pro Pálavy. Průzkumníky jsme ztratili a tak jsme dojeli do Otty a čekali na loď. Začalo tradičně pršet, ale nikomu to nevadilo. My byli v autobuse a ostatní byli i tak na vodě. Po delší době se objevili i naše lodě a to už na nich blbli. Dazul skákal z lodě na loď a měl z toho srandu, však ostatní se bavili taky. Zatímco kluci balili loď, ostatní se před autobusem převlékali z mokrého do suchého a my si šli koupit chleba za pouhých 4,50 NK. Po úspěšném sbalení se nasedlo do autobusu a jelo se dál. Dnes nás kupodivu vyhodili do lesa již v 17:30. Zastavilo se na parkovišti (před Lillehammerem), ale všichni museli do lesa. Většina si postavila stany přímo na cestičce, ale na tu jednu noc to stačilo. Voda tu byla perfektní. Vlny jako u moře a člověk málem ani nemohl umýt kotlík. Po vydatné večeři (čtveřice měla sýrové rizoto a pětka snahu o knedlíky či co) se opět rozpršelo a tak se zalezlo do stanů. Někteří šli

spát a ostatní po chvíli také, protože se vstávalo opět v sedm hodin. Kapky dopadaly na stany a my pomalu usínali. ..

(Plesk) Zatím, co ostatní, kteří zůstali spát nahoře, šli lyžovat na ledovec, naše trojka ve složení Pišťalka, Plesk, Pad (tři silné P) se po konzultaci s mapou a horským vůdcem, rozhodl zdolat další vrchol, tentokrát Galdo (něco přes 2000m). Asi jsme špatně pochopili výklad příjemného Nora, protože jsme se prvně vyškrábali na kamenitý kopec nad sjezdovkou, a zde, na velkém šutru se stejně pěkným výhledem jako včera, vydatně pojedli. Poté, co jsme zjistili, že Galdo je strmější kopec těsně napravo vedle Galdhopiggenu, sešli jsme k ledovci a přes něj se dostali na úpatí hory. Prvních sto metrů jsme šli téměř půl hodiny, protože jsme se obávali trhlin a děr v ledovci, a Pad pomocí hůlky vše důkladně zkoumal. Poté jsme se dostali na stezku, kterou před námi prošlapala skupinka, která se právě vracela dolů. Poslední úsek cesty k vrcholu jsme zdolali po šutrech. Počasí bylo skvělé, výhled byl skvělý, ale časově jsme byli trochu ve skluzu, protože jsme „lyžařům“ řekli, že se vrátíme do čtyř. I na zpáteční cestě přes ledovec jsme naráželi na různě hluboké a široké trhliny a několikrát zaslechli zlověstné hučení vody někde pod ledem. Když jsme dorazili k vleku, našli jsme zde jen Dazula a Dicka s lyžemi. Po chvíli čekání jsme postupně různými auty sjeli do údolí a tam začaly komplikace s tím, kde se kdo utábořil. Původně totiž někdo prohlásil, že jsme minulou noc spali asi jeden kilometr před odbočkou na Galdhopiggen, ale ve skutečnosti se ukázalo, že jich bylo nejmé-

v dosahu žádná pitná voda, bralo se z divoké říčky stékající z ledovce, na což někteří doplatili střevními potížemi.

(Ještěrka) Probouzíme se do krásného dne se sluníčkem. Ve stanu máme trošku jinou sestavu – Ygor, Eda, Ještěrka, Zdeny spinkal u Dicka. Lyžaři odcházejí na svah asi o půl deváté (odnášejí s sebou i dvoje lyže, co večer i s botama čirou náhodou zůstali na parkovišti – žertík). Petr & comp jdou na ledovec. A s klukama jsme se rozhodli si udělat „odpočinkový“ den, tedy jdeme do údolí, naše tempo se zdaleka neblíží roverskému. Je to taková malá procházka cca 25 km. Kolem třetí hodiny odpoledne přicházíme do vesnice a asi půl hodiny hnijeme na lavičce, na sluníčku, na „náměstí“. Kolem čtvrté odpoledne k nevelké radosti kluků potkáváme holky z Roudnice a ty nám řekly, kde je

ně 11. Někteří naivové, kteří uvěřili této zmatečné informaci, začali šlapat pěšky dolů, aniž by si všimli nevýrazného vzkazu na silnici, že údolní skupina táboří 1 km nad odbočkou. Do hodiny se vše za pomoci různých autostopů, popojíždění autobusem vyřešilo a rozbili jsme společný camp nad odbočkou. Protože nebyla

autobus. Protože kluci jsou nějak zhnílí, jdu se tam podívat (vidina šamponu). Je to snad nejstrašnější místo, které na přespání může být a ještě je dost daleko na to, že máme v 8:00 zítra odjíždět. Tedy se vracím, nabíráme vodu a stavíme stan cca 200 m od „náměstí“ v lesíku (nádherné místečko).

16. den

9. srpna 1993 pondělí

(Dazul) Jedeme přes Lom (zastávka u dřevěného kostelíku) k místu asi 14 km před městem Otta - odtud pojedeme vodu.

Při rozdělování do skupin je trochu vzrůšo - Jura a ostatní starší odmítají jet Ottu bez vest - no a vest a přileb je dost málo - 14. Rozhodnutí o jetí nebo ne je tedy čistě na mou odpovědnost. To mi je vcelku jasné, ale situace a způ-

sob jakým se tato debata vede mne roztrpčuje. Nakonec se jede tak, jak jsem si to původně představoval.

Úsek, který jedu jako pravý zadák na matyldě je skvělý. Zvláště říční jeskyňe je něco, co jsem si ještě neosahal. Máme štěstí - točíme právě tenhle kousek na video.

Na Ottě jsou místy moc hezké vlny - ty největší měly hodně přes metr. A v jedné takové jsme ztratili Hanýska. Prostě se dobře nedržel a vypadl. Naštěstí tam nebyly žádné šutry, takže to nebylo nic supr vážného. Situaci docela dobře rozesmála Fantomas, která v těch vlnách začala křičet „Zastavte, ztratili jsme Hanýska!“ Nevím proč, ale okamžitě se mi vybavila scéna ze Šmídova „Vodáckého průvodce pro Ofélii aneb Proč bychom se netopili“ - jak popisuje „chytte pana inženýra“.

Po příjezdu je problém s řidiči - snad ponorková nemoc - obecně „tichá nálada“.

(Ještěrka) Vstáváme brzy (6:30), snídáme, balíme. Přesně v 7:30 stojíme (autobus už taky) na „náměstí“. Trošku jsme to možná přehnali, poněvadž všichni (i lyžaři) spali na tom hrozném místě a od tady byl odjezd v 7:00. Nevadí, my jsme tady byli přesně! Tedy v 7:45 vyrážíme. V 8:00 zastavujeme v městečku Lom – je to obec s 600 obyvateli v údolí Guddovandsdal. Největší zajímavostí je pilířový (sloupový) kostel Lom stavhírke – z 12 stol., upravený v 17. stol. V 8:30 opouštíme parkoviště a míříme k vrcholu dnešního dne. Cca 20 km před městem Otta, 11:00, na stejnojmenné říčce, vykládáme plavidla a jedeme obhlédnout sjízdnost (ostatní plavidla nafukují), až do městečka, kde se obracíme, vybíráme na informacích informace o sjízdnosti řeky, dovídáme se, že je hodně vody a

vracíme se.

Obědváme, převlékáme se, a první půlka vyráží na všech plavidlech, které máme (tj Matylida, dva rafty, dvě Pálavy) po proudu dolů od posledního „jezu“ až k mostu cca 10km plavby nádhernými vlnkami. Naše posádka – Faust, Ali a Jelen sice občas těžce nesou „neshody“ zadáků (Ještěrka a Zdeny), ale postupně si zvykají. Vodička je prostě parádička. U mostu měníme posádky a pokračujeme do obtížnější vody. Peřeje sjíždí pouze Matylida a jeden raft ve složení Eda, Ygor, Zdeny a Daloš (nutné přilby! vesty samozřejmost). Zdařilo se jim to! Za dost silného deště - voda pode mnou, voda nade mnou, vjíždíme

za říční bitvy do města Otta. Máme přistát před mostem, no nezdařilo se, na pravoboku míjíme těsně sloup mostu a za ním, s trošku horší posádkou, přistáváme. (Zdeny skočil do vody při bitvě, takže na lodi zůstala Hašlerka a Pepek). Po sbalení lodi vyrážíme v 17:00 dál, už autobusem. V 18:30 nacházíme místo na spaní, asi 30 km před Lillehammerem.

(*Jelen*) Dřív, než jsme vyrazili na cestu, museli jsme na odbočce na Galdhopiggen nabrat Ještěrku, Ygora a Edu, kteří spali jinde, než ostatní. Cestou k našemu vodáckému cíli jsme zastavili v městečku Lom s krásným dřevěným kostelí-

kem. Protože jsme měli málo vest a přileb, museli jsme se rozdělit do skupinek na jednotlivé typy lodí. Matylda, 2 rafty, 2 pálavy. Úsek řeky Otty, dlouhý asi 15km, jsme rozdělili na dvě části, aby se vystřídali všichni zájemci. Po obtížném nafukování a přenášení člunů k vodě, vyjela asi polovina lidí na asi 11 km úsek. Při prvním přistávání jsme zjistili, že jedna strana jednoho raftu uchází a porcelán (Milosh) z raftu nastoupil na Matyldu. Další úseky, i přes občasné peřeje, proběhly v pohodě a všichni, zvláště osazenstvo Pálav, prokázali dobrou technickou zdatnost. Další úsek byl složitější. Voda však začala být nejen od spodu, ale i ze vzduchu, neboť se strhl liják. Po cestě se muselo stále brzdit, neboť Dazul filmoval. Hanýsek v jedné kritické chvíli opustil Matyldu a začal se bez vesty „topit“. Dazul, po chvíli váhání, jestli ho má, nebo nemá vytáhnout (kdo by se staral o distribuci Stoupy) mu předhodil alespoň pádlo. Závěr plavby se zvrhl na vodní boje a topení slabších jedinců. Za vydatného deště

jsme přistáli pod mostem ve vesnici Otta. Mezi tím řidiči nevydrželi čekání na skupinku, která se vydala k řece a ujeli také k mostu. Opozdilci v čele s Irčou, za notného nadávání museli šlapat asi čtyři kilometry v dešti. Z Otty, bydliště předlohy balady od Ipsena, hrdiny Perginta jsme vyjeli směr Lillehammer. Protože město bylo mnohem dál, než se původně předpokládalo, zaparkovali jsme kousek před Olympic city příštího roku. Jako správní masňáci jsme zabrali celou cestu pro pěší vedle odpočívadla a začali kuchtit svoje žblechty.

(Hašlerka) V únoru příštího roku se budou konat v hlavním městě provincie Oppland, Lillehammeru (23 tisíc obyvatel) olympijské hry. Na žádost některých lidí se pozměnila trasa a naši hlavní náplň měla být prohlídka tohoto letoviska. Už na první pohled bylo zřejmé, že město již teď žije olympiádou. Na prohlídku města jsme měli tři hodiny, které každý využil po svém, ale jako vždy místní informační centra lehly popelem, a téměř všichni se podívali k olympijskému stadionu a můstku. Krásná pěší zóna, přeplněná maskoty a suvenýry olympiády, lákala slabší povahy k nákupu. Někteří podlehli zmrzlinománii, poté, co zjistili, jak levné je dvoukilové rodinné balení (nekup to, když je to tak levné) Pad s Pleskem úplně vyškvalili jednu slečnu, poté, když ji Pad vrazil všechny skautské odznaky, které mu zbyly. Skvělé bylo také olympijské informační středisko, které vynikalo vybaveností a nápaditostí exponátů týkající se olympiády.

„K něčemu jsme dojeli, asi 50 km od Osla a zaparkovali. Bylo tu všude moře borůvek“. Bohužel se ukázalo, že někteří se neumí schovat v lese, a řvou jak paviani, i když je k nejbližšímu míň, jak 200m, a vůbec – ohleduplnost nad bodem mrazu.

(Dazul) Vstáváme opět do deště a odjíždíme do Lillehammeru. „Mládež“ si vydobyla tuto zastávku. A tak jsem si mohl prohlédnout olympijské městečko, podíval jsem se na halu, kde se bude hrát lední hokej a vyšlápli jsme si na velký skokanský můstek.

V jednom krámku ve městě Irča koupila pro Páju rolničky.

(kronika RS VLČI) Dnes jsme se vzbudili do deštivého rána a tak nebyl každý v nejlepší náladě. Balili jsme v dešti a tak to šlo o něco rychleji.

Do Lillehammeru jsme dorazili brzy a měli od 10:00 do 13:00 volno. Tady se každý rozprchl na různá místa.

Navštívili jsme kostel, ale hlavně informační středisko týkající se zimní olympiády 1994, která zde bude probíhat. Středisko bylo velké, ale stálo to za to. Bylo tu zde všechno o norském vývoji sportu i země a umožňovalo se zde i promítání filmů o sportu. Potkali jsme tu i Čechy z Duchcova, ale nehlásili jsme se k nim. Měli špatné chování a tak jsme si hráli i my na cizince – ne Čechy.

Potkávali jsme se s ostatními na hlavní třídě. Veškeré věci týkající se olympiády byly 2x dražší než normálně. Olympijský

znak měli snad všude. Na autobusech, na hnkách, tričkách a dokonce i na kanálech. Než jsme měli sraz, šli Mluvka, Ali a Sally na záchod, ale museli platit 5 NK každý. Mluvka se z toho, chudák, ještě hodně dlouho nemohla vzpamatovat.

Do autobusu jsme museli nalézt rychle, protože platil pokutu 50 DM. Dojeli jsme dnešní den blíž Oslu a naše stanoviště bylo 1 km od fotbalového hřiště. Rozprchli jsme se do lesa a vegetili. Kolem nás byly samé borůvky a tak každý měl k večeri lesní plody se vším možným.

Lillehammer (Kladívko) je město v severovýchodním Norsku. V roce 1994 se zde budou konat zimní olympijské hry. Město má podobný počet obyvatel jako Vsetín.

(Ještěrka) Vyjíždíme ráno v 9:00. Před vjezdem do Lillehammeru platíme mýtné 30 NOK a v 10:00 parkujeme poblíž místní radnice (asi špatně, řidič platil pokutu 50 DM) a do 13:00 se procházíme po budoucím olympijském městečku. Navštívili jsme nezbytnou informační kancelář, zjistili, kolik dní zbývá do zimní olympiády 94. Koupili jsme chlebiček – s tím souvisela obhlídka trhu – dávno známá skutečnost, že v supermarketech je to levnější (nejlevnější REMA, potom RIMI). Prohlídli jsme si celé město a v určenou hodinu odjíždíme. V 17:00, po malých problémech s parkováním, zastavujeme na zabívakování u stadionu cca 40 km před Oslou.

Irča šlape na velký skokanský můstek, na kterém se příští rok bude na zimní olympiádě skákat.

18. den

11. srpna 1993 středa

(Irča) Ráno kupodivu stíháme, vyrážíme před devátou. V Oslu jsme se šli podívat do muzeí. Navštívili jsme Kon Tiki i Fram, zajeli do Vigelandova parku podívat se na jeho sochy. Park byl fantastický. Potkáváme skauty z Třebíče. Řidiči nás krásně ztrapnili kvůli pořádku. Bylo to hrané a trapné. Náladu to totiž zkazilo zase jen Dazulovi a jak jsem se pak dozvěděla, vzadu se stejně porušovala dohodnutá pravidla (jezení v autobuse). Dazul má „bezva“ náladu, takže při prohlídce Osla vedeme řeči, které bychom asi jinak nevedli. Kvůli bloudění řidičů jsme platili 40 NoK zbytečně a navíc, takže pak nám nezbyly NoK ani na zmrzlinu.

(Dazul) Ráno se stal menší zázrak - nastoupili jsme do autobusu a odjeli asi o čtvrt hodiny dřív než bylo naplánováno. Vyslovil jsem celé expedici pořádnou pochvalu.

Dneska máme v plánu se podívat do Osla. Nejprve stavíme u musea Kon-Tiki, kde se jdeme hromadně podívat. Vstupné do muzeí zde stojí asi 20 NK (my, ale jdeme na studentskou slevu za 10 NK). Prohlídka musea je skvělá - vůbec těch peněz z rozpočtu expedice nelituju.

Taky muzeum Fram bylo moc fajn.

Před přejížděním na další místo jsme potkali skupinu českých skautů - vodních roverů. Byli na rozdíl od nás perfektně upravení - prostě vycepaní.

Do toho (dle mne řidiči naplánovaný) výstup ohledně nepořádku a poškrábání autobusu. Naštěstí jsem se ovládl. V družném rozhovoru s nimi jsem si nechal uniknout Viggeland - park se skvělýma sochama.

Zastávka v centru Osla proběhla v solidním povídání s Irčou. Viděli jsme aspoň střídání stráží u královského paláce.

Vyrážíme směrem ke švédským hranicím a asi 30 km za nimi bivakujeme poblíž odpočívadla. Mezitím jsme ovšem absolvovali problém s neodpočítanými kilometry za Norsko - skutečně naše chyba.

(kronika RS VLCI) Sraz byl ráno v 8:30 u fotbalového hřiště a tak se podle toho musel každý zařídit. Naše čtveřička si uvařila sámík a vyrazila k autobusu, kde teprve snídala. Sally opět havarovala a odnesly to i kalhoty a nejen koleno. Zato holky od nás to nasměrovaly úplně opačným směrem a dost se divily, když nenašly ani hřiště ani autobus. Stihly to naštěstí včas a ještě celý autobus dostal pochvalu, že jsme vyjeli dřív než bylo plánováno.

Mířili jsme k Oslu a trvalo nám hodinu, než jsme se dostali k muzeím. Všichni společně za vybraný poplatek jsme šli do muzea Kon-Tiki. Bylo to především historické muzeum. Byla zde vystavena krásná loď z rákosy, různé archeologické nálezy atd. Kdo měl ještě peníze, šel společně na slevu do muzea Fram. Ten se líbil více lidem než Kon-Tiki. Mohli jsme prolézt celou lodí a zajímavé bylo, že byla postavena nejdřív loď, pak teprve budova. Někteří šli i do muzea Vikingů a Mluvka se tam dokonce propašovala zadarmo. Ali a Sally se propašovali do nějakého lodního muzea a tak každý ušetřil 10 NK. Na parkovišti vedle našeho autobusu byl autobus s českými vodními skauty.

Odjezd byl naplánován na 14:00, ale mostečáci tepr-

Pípa na palubě legendární lodi Fram v hlavním městě Norska.

ve začali jíst. Tak nastal konflikt s autobusáky. Ten vybuchl a nadával až to byla hrůza. Srovnával čistotu našeho autobusu se sousedním a byli jsme úplně potupeni. Atmosféra byla napnutá a my jeli k Vigalandu (park se sochami Huga Viga). Sochy byly pěkné, ale chvílemi až s rasistickými náměty. Dál se jelo do centra, ale jezdili jsme asi hodinu stále dokola a neměli kde zaparkovat. Do 17:00 se nám to podařilo, ale nebylo to v centru, tam jsme museli dojít. Měli jsme volno do 19:00. Opět byl nájezd českých kobylek do informací a do obchodů se slevou. Tohoto obchodu využily Všady, Zmrzka a Mluvka, které udělaly velmi dobrý a levný nákup. Linda se Sámem našli deštník a stále se snažili prodat Sámovo výrobky, ale bezúspěšně i když měli tentokrát šanci.

Šli jsme se podívat na královský zámek, kde byly vidět strážce a Zmrzlinu dokonce ohrožovali bodákem. V 19:00 byl odjezd směrem ke švédským hranicím, tam jsme se dostali asi ve 21:00. Dostali jsme razítka a za stálého deště jsme pokračovali dál. Kolem půl jedenácté nás za deště vyhodili do pořádné zimy. Měli jsme jedinou možnost jít spát pouze na skálu, protože dole byla voda a zase plot. Moc dobře se stany nestavěly a při té tmě už vůbec ne. Nějak to každý tu jednu noc přežil a do rána nebylo zase tak daleko,

PS: V autobuse omdlel Jelen a nahodil zdravou zelenou barvu. Seděl potom vepředu, ale bylo mu špatně pořád. Až na vzduchu se mu udělalo líp.

(Ještěrka) V 8:45 vyjíždíme a míříme přímo do hlavního města Norska – Oslo. Při vjezdu do města platíme mýtné (autobus 22, auto 11 NOK). V 10:30 parkujeme na poloostrově Bygdoy, kde se nachází světoznámá muzea. Po zaparkování jsme se vrhli na muzea (tedy jenom některé). Jako první jsme navštívili muzeum Kon-Tiki. Vor Kon-Tiki posloužil v roce 1947 Thoru Hoeyerdalovi a jeho pěti mužům k překonání Tichého oceánu (plavba trvala 101 dnů a loď na ní ujela 8000 km), kdežto na Balzovém voru RA II se plavil z Maroka na Barbados.

Dalším muzeem, které jsme navštívili, byl Norsk Sjøfartsmuseum. V muzeu jsou shromážděny doklady o norském námořnictví. Významným exponátem je polární loď „Gjoa“, kterou v letech 1903 – 1906 používal při svých polárních cestách Roald Amundsen. Vedle v hale je pak další polární loď „Fram“, která byla postavena v Larviku pro polární expedice Fridtejofa Nansena, a kterou použil Amundsen pro cestu k Jižnímu pólu v letech 1910 – 1912.

Ve 14:00 jsme opouštěli poloostrov Bygdoy a zamířili jsme do Vigelandsanleggetu – součástí Frognerova parku, severozápadně od centra města a severně od Bygdoy. Je životním dílem jednoho z největších sochařů skandinávie počátku našeho století, Gustava Vigelanda (1869-1943). Z pracemi bylo započato v roce 1924, ale umělec se jejich dokončení nedočkal. Kompletní osazení sochami bylo totiž dokončeno až v roce 1957. Osou parku je 850 m dlouhá hlavní třída, kolem níž jsou seskupeny nejvýznamnější práce. Do parku se vstupuje sedmi železnými branami...

... přes tři terasy schodiště k ústřednímu Monolitu, vysoké-

mu 17m, který je tvořen 121 vzájemně propletenými postavami bojujícími o světlo. Vigeland toto mohutné dílo vytvořil v letech 1933-1934 v modelu a jeho asistenti je celých 16 let tesali z žulového bloku ...

Zhruba po hodině jsme se vrátili autobusem do centra Osla. Prohlédli si radnici, přístav, divadlo ..., navštívili ... informace atd.

Oslo bylo založeno v roce 1048 králem Haraldem III. Hardradou.

Za panování Hákona V. (1299–1319) se stalo hlavním městem a byl vybudován hrad Akershus. Za dánské nadvlády město tento status ztratilo.

V roce 1627 lehlo popelem a bylo znovu vystavěno na druhé straně zálivu králem Christianem IV., podle něhož dostalo na čas jméno Christiania.

V roce 1811 byla založena Univerzita v Oslo (Universitetet i Oslo). Roku 1814 se Oslo stalo opět hlavním městem.

Název města byl změněn ještě dvakrát – v roce 1877 na Kristianii a pak roku 1924 opět na Oslo.

V roce 1952 se zde uskutečnily Zimní olympijské hry.

Oslo má přes půl milionu obyvatel a zhruba každý pátý z nich je imigrant.

**Panorama v muzeu
Kon-Tiki**

V 19:00 jsme vyjeli z Osla směrem k švédské hranici. Tu jsme překročili po pasové kontrole švédů ve 22:00. Kolem 11 hodiny noční jsme zastavili, postavili stany a uondaní usínali už zase ve Švédsku.

(*Pad + Pepek*) Jiří, který naváděl řidiče proslaveným muzeím lodí, měl velké potíže i přes to, že tu loni byl, aby našel cestu. Když jsme konečně po velkém bloudění dorazili k muzeím, domluvili, že vstup bude placen do muzea Kon-Tiki a RA II. Uvnitř jsou umístěny Hayerdalovy - vor Kon-Tiky, na kterém se plavil 1947 po Tichém oceánu (plavba trvala 101 dní, loď ujela 8000 km) a bambusová loď RA II, která urazila z Maroka na Barbados. Kromě toho zde byl popsán i osud RA I, a vystaveny kopie soch z velikonočního ostrova, kde spolu s Thorem Heyrdalem na řešení stavby a transportu těchto soch pracoval i český nadšenec Pavel Pavel. Někteří zbohatlíci navštívili i druhé muzeum „Fram“ věnované stejnojmenné polární lodi (postavené 1892), speciálně postavená na návrh polárního badatele Nansena. Tato loď podnikla tři polární výpravy k severnímu i jižnímu polu. Vydržela rok zamrzlá v ledu a pomocí ní Amundsen dobyl v roce 1911 jižní pól. Její originál, s možností prohlédnout si palubu i podpalubí, je uložen v tomto muzeu. Expozice je doplněna ukázkami pomůcek polárních výprav a eskymáků. 15 minut cesty stojí muzeum Vikingů, do kterého se většina, z časových a především finančních důvodů, nedostala. Během čekání na řidiče přijela česká Karosa s výpravou českých vodních skautů, spíše skautek – kluci by se zde dali spočítat na prstech jedné ruky. Náš řidič poté, co uviděl „pořádek“ v jejich autobusu a co byl vyprovokován nějakým nešťastníkem tahajícím rybičky do autobusu, začal nám ze vzteku nadávat „jaký tu máme bordel“. Po chvilkovém uzavřeném příměří začalo pršet a naše cesta zamířila k Vige-

land parku. Zde je umístěno celoživotní dílo jednoho z „největších sochařů Skandinávie“ Gustava Vigelanda (1869-1943).

Poslední zastávka měla být v centru Osla, kdy jsme zaparkovali až po ¾ hodině hledání. Pad s Pepkem vytvořili skupinku, která se jala kolovat po místních památkách a posléze i po obchodních domech. První zastávka radnice – betonová stavba obložená cihlami se honosí hodinami patřícím k největším v Evropě (rozměry: 8,6m v průměru, min. ručička 5,7m, a váha 200kg)

Podle obrázku v průvodci jsme zjistili, že nedaleko je pevnost Akershus. Postavena spolu se zámekem na skále nad Oslo fjordem. Byla už zavřená a tak jsme mohli vidět jen pochodujícího vojáka na terase nad bránou a početná děla na palisádách. Cesta nás lákala dál do města, z původního záměru obejít co největší počet památek, sešlo a my začali prolézat obchodňáky.

Lákal nás hlavně sport a jídlo. Pad si chtěl koupit Freesbeho a Pepek zase suvenýry pro brášky (malé, vlasaté trolly). Ani jedno se nezdařilo, navíc Pad v „Oslo city“ dostal neovladatelnou chuť na něco dobrého, zlákal i Pepka a skončili jsme v sámošce u jogurtu a housek, které jsme jako správní bufeťáci zdláblí na nádraží. Do autobusu jsme přišli o jednu minutu pozdě a někteří museli zaplatit 1 NOK pokutu.

Vyjíždíme takhle z Osla, když tu se ze zadu ozvalo volání „Pade! Pade!“ Příběhnuvši Pad zde našel Jelenu upadajícího do bezvědomí. Muselo se hned zastavit a potom ještě několikrát, než se Jelenovi trochu ulevilo. Cesta se trochu protáhla. Zdrželi jsme se marným vyřizováním ohledně ujetých km na Norsko – Švédské hranice. Za tmy jsme zaparkovali nad větším jezerem a rozprchli se asi v 11:25 po okolí.

(Dazu!) Ráno balíme a pojíždíme dál. Na cestě „172“ u Ellenö stavíme u jezera a po průzkumu pak vyloďujeme sebe a bagáž na jednom ze zdejších ostrovů. Nápad to byl Jiřího a musím zdůraznit, že byl naprosto špicovní. Z hlediska „dramaturgie“ celé akce naprosto bezchybý.

Počasí se začíná lepšit a nálada taky. Na ostrově je primitivní přístřešek. Večer je oheň, zpívá se a Irča organizuje hříčkárnu. I když nám začalo pršet, hříčkárna se povedla. Vyjasnilo se v ní dost věcí. Tohleto jsme měli asi udělat v první třetině expedice, leccos by se odvíjelo jinak (např. aférka „smetánka“).

Dnes jdu spát hodně pozdě, ale poměrně hodně spokojen.

(kronika RS VLCI) Ráno ještě nikdo nevěděl, co bude dál, neboť jsme měli dva dny rezervu a nic nebylo naplánováno. Proto v osm hodin šli zástupci skupinek na válečnou poradu k autobusu. Za chvíli všichni věděli, že v 8:45 je odjezd a tak se začalo balit. Odjezd byl včas a směřovali jsme k Trelleborgu. Už se tu ozývaly návrhy jet domů dřív a cestou stavět v Německu. Bylo nás dost, ale nebylo to realizovatelné. Zastavilo se tedy u jezera a hledalo se místo na dva dny. Okolo jezera bylo spousta chatek a rybářů, což pro nás nepřícházelo v úvahu. Mezitím se nafoukla

pálava a Sámo s Petrem jeli na průzkum blízkého ostrova. Mezitím nastala ostrá výměna názorů Honzíka a Dicka i dalších. Vše dopadlo tak, že se nafoukla ještě jedna pálava a oba rafty a naším cílem byl onen ostrov. Museli jsme však vystěhovat úplně všechny věci z autobusu, což nám trvalo dost dlouho. Někdo tak aspoň našel své ztracené věci a někdo naopak. Trvalo to dost dlouho, než se všichni přepravili na druhý břeh, ale vše dopadlo úspěšně.

Místo pro stany bylo kouzelné. Všude místa na stany a uprostřed přístřešek a ohniště. Měli jsme volno do osmi hodin do večera a protože se ještě neobědvalo, každý začal vařit. Některých pár jedinců jelo na pevninu pro pitnou vodu, další se jeli jen projet na lodích a někteří šli na houby, kterých tu bylo také dost. Co nás ale všechny zarazilo, byl velký počet golfových míčků (asi 15) a nedokázali jsme pochopit, jak se tam dostaly.

Na večer jsme se spikli a udělali past na Pepka. Do této doby nejedl krupičku, ale ... No, prostě jsme mu jí udělali z celého pytlíku a dali do toho kakao aby to vypadalo jako sámík. Všem to dost chutnalo a bylo to tak husté, že to nepadalo ani z obrácené lžice. Pepek si samozřejmě pochutnal. Pak se tomu velice divil a začal se rozčilovat, co jsme to udělali. Večer byl společný u

ohně a kytar. Opět začalo pršet, tak se vybu-
doval provizorní přístřešek. Hrála se hrníčkar-
na, kde se vyjasnily různé otázky a problémy.
Protáhlo se to až do 0:30, kdy už začaly být
děcka ospalé. Za stálého, typicky švédského,
deště, jsme zalezli do stanu a šli spát.

(Ještěrka) V 8:30 byla u autobusu na parkovišti
válečná porada – co dál? Zůstaneme zde, nebo
pojedeme k nějakému jinému jezeru a nebo
domů? Poslední variantu jsme zavrhlí až na něk-
teré téměř všichni. Nadpoloviční většinou hlasů
se rozhodlo, že jedeme dál. To znamená sbalit

se a v 8:45 vyrážíme. V 10:00 zastavujeme u pěkného jezera, vyrážíme na průzkum. Útočný výsadek nalezl nádherný „opuštěný“ ostrůvek uprostřed jezera. Po vybalení skoro posledních zásob se plavíme na ostrov, stavíme stany. ..

Ve 20:00 začíná „táborák“, zpívají se písničky, občas veselé, občas smutné. Asi po dvou hodinách Irča uvádí hru, v které bychom si měli všechno vyříkat, jmenuje se hrníčkárna. Ale vzhledem k tomu, že žádný hrníček nemáme, rychle byla přejmenována na ešusárnu. Vyjasňuje se a ujasňuje se mnoho věcí (např. pojem „Smetánka“). Některé myšlenky nejsou úplně přesně pochopeny atd. Kolem půlnoci tato hra končí „usmířením“ a vzhledem k tomu, že dost hustě prší, jdeme spát – alespoň valná většina z nás.

(Zmrzlina) V autobuse je mrtvo (alespoň vzadu). Snad je každý unaven, nebo se těší domů? Pade, Vytáhl jsi mě ještě v polospánku, dobře, odpouštím ti. Musíš mi také odpustit mé písmo. Předem děkuji a můžeme se do toho dát. Na ranním srazu v 8:00 hodin jsme se dohod-

li, že budeme pokračovat dále, abychom našli nějakou vhodnou vodu, kde bychom mohli strávit noc a celý den. O poledni jsme zaparkovali u mostku přes protáhlé jezero a vyslali hlídky na průzkum. Nakonec, na Dickův návrh, jsme se všichni přeplavili na pěkný ostrov a kolem přístřešku postavili společný tábor. Potom až do večera do 8:00 hodin jsme individuálně jezdili na raftech a pálavách, nebo se cpali jídlem. V osm hodin jsme se sešli všichni kolem ohně. Chvilí se hrálo, a pak najednou, z ničeho nic, jasná záře na obzoru. Úplně, jako by začalo svítat. Záře se rychle ztrácela a začalo pršet. Vytvořili jsme přístřešek z plachty a Dazul navrhl hru „hrnečky“. S její podstatou nás seznámila Irča – ostrý jazyk. Každý mohl napsat libovolný počet vzkazů a otázek, kterémukoliv člověku, nebo skupině lidí. Opět se zde rozvířila bouřlivá diskuse z dnešního dopoledne mezi Honzíkem a Dickem, ke které se připojili další, ale nakonec vše skončilo smírně. Další odpovědi a poznámky celou „hru“ značně protáhly a my jsme šli spát až po půlnoci.

20. den 13. srpna 1993 pátek

(Irča) Dopoledne uklízíme autobus – žádný velký binec tam nebyl, jen normální smetí z bot. Kartáčovali jsme sedadla a umývali okna (já, Ještěrka, Všady a Mluvka). Zaježdili jsme si na Pálavě, nikdy bych nevěřila, že na jezeře můžou být takové vlny. Okoupali jsme se a kolem 19:00 jsme začali nakládat věci do autobusu.

(Dazul) Dnešní den je totální flákačka, ale poměrně dobrá. Počasí ukázkové a my s Irčou vyrážíme na Pálavě po jezeře. Jsou zde dost dobré vlny.

Toulám se po ostrově (Irča s holkama uklízí autobus), filmuju na poslení zbytky místa na videokazetě a vařím. Balit začínám už v pohodě před obědem - stan je proschlý, spacáky vyvětrané. Za nádherného západu slunka převážíme bagáž na břeh. Přebytky krabice pálíme na břehu jezera a tam plácám (zcela nepřipraven) nějaká slova na závěr expedice.

Dostávám březovou kůru s podpisy všech zúčastněných z rukou Mluvky a taky poděkování. Připadal jsem si jako nějaký vysloužilý člen strany. Pakárna. Ale bylo to milé - a hlavně jsem nic takového nečekal.

(kronika RS VLCI) Ráno již bylo po dešti, ale našli se i tací jedinci, kteří měli úplně mokré spacáky jako Zmrzlina, Všady, ... Natáhla se tedy šňůra a začaly se sušit spacáky, karimatky i věci. Někteří jeli uklízet autobus, aby si řidiči nemohli pořád stěžovat.

Začala už podpisová a cancáková mánie, které začali všichni pomalu propadat. Pada napadl dobrý nápad s březovou kůrou a už to dělali i ostatní. Odpoledne opět se jezdilo kolem ostrova a k večeru, když vše uschnulo, začalo se pomalu balit a v 19 hodin se začalo přepravovat. Nejdřív věci, potom lidi, až na pár vyjímek. Ti zůstali ještě pěknou chvíli tvrdnout na ostrově, ale nakonec jsme se nad nimi slitovali a převezli i je. Před desátou jsme šli všichni zpátky k vodě, kde měl Dazul pár pěkných slov pro všechny. Mezitím se pálily zbytečné krabice a ještě Mluvka předala Dazulovi za celou expedici kůru s podpisy a krásným Honzиковým výtvořem. Vyjelo se kolem jedenácté a za zvuku Enyi každý upadal do říše snů.

(Ještěrka) Vstáváme v 9:30 a to jenom proto, že nám Michálek – Akademik – řve do komí-

na, že je ráno. Přejíždíme jezero ve složení Vša-
dy, Zmrzlina, Irča a já a těsně před limitem, tedy
za dvě minuty deset, jsme u autobusu. Do dvou
hodin odpoledne pilně šurujeme Oazu. Zpět na
ostrov mě s Irčou převáží Dick, Luborek a Iva,
kteří se na nás přišli podívat. Po vydatném,
několika chodovém obědě odpočíváme na skále
zároveň s Ferdou Mravencem. Pak se uvolňuje
v lodním parku Pálava a s Jiříkem jedu na dal-
ší ostrůvek na tomto jezeře. Trošku hodně pro-
ti větru a jsou vlny, ale díky perfektnímu zadá-
kovi jsme to zvládli. Hůř už na tom byli Lubor s
Ivou. Po příjezdu zpátky na „náš“ ostrov začíná-
me vařit poslední teplou večeři a balíme. Kolem
20:00 začíná fungovat „trajekt“ a ve 22:00 je vše
sbalené a zabalené v autobuse.

(Autor neidentifikován) Případlo na mě napsání
20.dne, což je pátek 13. Pro někoho nešťast-
ný den. Pro nás naopak byl tento den úspěšný.
Jelikož nebyl budíček pevně stanoven, a ráno je
pro každého v jinou hodinu, vstávalo se tedy až
kolem 11 hodin. Sotva někteří vylezli ze spacáků,

tak začali jíst, jíst a jíst, s cílem zbavit se všech
zásob. Dalo by se to přirovnat k protestní jedlov-
ce. Někteří se snažili vnutit své zásoby ostatním,
což se ve většině případů povedlo. Moc iniciativ-
ní jedinci dokonce vyrazili na Pálavách a raftech
na jezero, kde svoji přebytečnou energii vybili při
vodních ptákovinách. Někteří si dokonce poprvé
vyprali věci, Petr sbíral houby, někdo zase
hledal golfové míčky (našlo se jich asi 15). Ve
20:00 jsme se měli převážet na lodích z ostrova,
ale jelikož byly větší vlny, začalo se už v 19:00.
Před odplutím jsme po sobě důkladně uklidili,
neboť jsme dostali zprávu, že majitelé ostrova si
půjdou zkontrolovat čistotu po nás, češích. Pro
Dazula a skupinu asi šesti lidí jsme už nepřijeli,
a provokovali je hesly „kdy začnete stavit vor?
Umíte plavat...?“ Asi po dvaceti minutách jsem
pro ně připlul, ale oni mě přivázali ke stromu a
odpluli. Vše se nakonec vyřešilo v dobrém. Sba-
lili jsme lodě a chystáme se odjet. Před odjez-
dem jsme slavnostně spálili krabice a Dazul měl
pár slov k celé expedici. Ve třičtvrtě na jedenáct
vyjíždíme a čeká nás noc v autobuse.

(Autor neidentifikován) Nepohodlné sedadla, málo místa – provázely dnešní brzké ráno. Za tmy projíždíme Lundem, Molme a 4:45 přijíždíme do Trelleborgu. Trajekt jede až v 8:00, proto je rozchod po městě. Trajekt byl však opožděn. V 9:00 vyplouváme na Sassnitz. Na trajektu utrácíme poslední peníze a začíná cancákománie. Na žádost skoro poloviny stavíme v Stralsundu, to už však jedeme autobusem směrem domů. Někteří naivisté si myslí, že nakoupí nějaké levné věci. Teď jedeme autobusem již asi čtyři hodiny a ještě tak pět hodin máme před sebou.

(Dazul) Jedeme už od včerejšího večera. V Trelleborgu jsme moc brzo a tak čekáme na trajekt. Problémy s kilometry jsou zdárně vyřešeny.

Na trajektu s Irčou „utrácíme“ - koupili jsme babičkám čokolády, prckovi kokino atd.

V autobuse probíhá cancáková mánie. Podle toho, co se do cancáků píše, tahle akce nedopadla nejhůř.

Stavíme v Německu, aby se lidi mohli podívat po městě a pak jedeme nonstop domů do Česka. V Roudnici jsme něco kolem jedné ráno. Lidi se dost dojemně (a zdá se, že doopravdy) loučí - mám z toho dost dobrý pocit.

(kronika RS VLCl) Dnešní den nám začal již ve tři hodiny ráno, kdy byla povinná zastávka na záchod, byli jsme už před Trelleborgem, tam jsme dorazili už ve čtyři hodiny ráno. Někteří se šli zeptat, jestli nás vezmou na ranní trajekt, protože my ho měli objednaný až na dvacátou hodinu. Jeden trajekt nám odjel ve tři hodiny a další jel něco kolem 8. Do půl osmé jsme měli volno, ale většina šla ještě spát. Pak nám oznámili, že má trajekt zpoždění a tak se čekalo dál. Když konečně trajekt dorazil, a my byli po snídani, najelo se na trajekt a všichni se hnali na záchod umýt, aby se jich ostatní cestující nelekli.

Tentokrát se na kytary nehrálo, venku se lasovalo, ale hlavně kolovali deníky a cancáky. Ně kterým z nás ještě zbyly peníze a tak jsme se nahrnuli do obchodu a utráceli. Každý udělal výhodný nákup čokolád a tak proběhla ces-

Mezi námi všemi se mi moc líbilo. Přestože to expedice nebyla, tak je to velmi krásné a nejhezčí ze všech akcí, co jsem se jich zúčastnila. Dík za všechno.

(Uzlíček, Most, 15 let)

I když se to nezdá, můžeš klidně spát. Splnil se ti aj mě sen. Dík.

(Honzík, Vsetín, 17 let)

Experiment se, zdá se, zdařil ... Možná zklamal tvé představy. I já jsem si to představovala trochu jinak, ale naučila jsem se být vděčná za každou minutu mého života. A vím, že to, co jsem prožila tady, se už nikdy nebude opakovat.

Dva dny před odjezdem na expedici jsem hrozně moc nechtěla jet, možná strach, nevím. A když jsem přijela do Roudnice a viděla to množství lidí a krabic, byla jsem moc šťastná.

Člověk pořád ztrácí iluze - expedice mohla být lepší, mohla být i horší, ale bylo tu příliš mnoho jedinců na to, aby se všem vše splnilo. A myslíš, že by to bylo ono? Já myslím, že ne.

Budu moc ráda za jakoukoliv sebemenší akci s vámi.

(Píšťalka, Plzeň, 19 let)

Člověk musí zkusit všechno a tohle stálo za to!

(Pad, Brno, 23 let)

S náma všema bysem sem jel klidně i 100x

(Faust, Letovice, 16 let)

I přes všechny problémy to tady bylo „dost dobré“. Asi se tu ještě někdy podívám.

(Fantomas, Vsetín, 15 let)

PS: Babička říkala

ta až do Německého Sassnitzu, kde jsme přistáli ve 12:20 a prošli bez pasové kontroly. Teprve u autobusu byl celník, ale pasy nechtěl vidět. Cestou jsme se dohadovali, jestli budeme v Německu někde stavět, nebo ne. Bohužel se stávkou v Stralsundu na ¾ hodiny. Jenže byla sobota, tak někdo nakoupil jen čokolády a zmrzlinu, a jelo se dál. Už se na nás začalo projevovat středo-evropské počasí, bylo dost teplo oproti švédskému dešti. Jelo se směrem na Berlín, a pouštěli nám stále kazety, až z toho všeho usínáme. Cesta se nám zdála nekonečná a každý, kdo pospíchal na vlak (Vsetín + Beřkovice) se díval na hodinky, jestli se stihne poslední noční vlak. Naštěstí nám pustili video (Jak vytrhnout verlibě stoličku a Jak dostat tatínka do polepšovny) a tak jsme se dostali rychleji k hranicím. A to bylo už 11:00 večer. Původně jsme počítali, že ve 23:00 hodin budeme už v Roudnici. Celník nám zkontroloval pasy a jelo se dál. Už nám to utíkalo rychleji, protože to bylo už trochu známé. Cínovec, Teplice, a hlavně ...

(Ještěrka) Po nedlouhé noci strávené v autobuse dorážíme kolem 4:00 hodiny ranní do Trelleborgu. Platíme poplatek (cca 300DM) za přejezd

Švédskem (celkově) – vyskytly se sice menší potíže, ale naši „tlumočníci“ je vyžehlili. Čekáme na trajekt, každý dělá, co uzná za vhodné. Někdo spí, někdo jí, někdo se prochází... Trajekt má hodinu zpoždění!!! Ale v 9:00, ne sice podle lodního řádu, ale přece, opouštíme švédskou pevninu a tím i celou Skandinávii.

Za necelé čtyři hodiny nás vítá pevnina. Německá celnice v Sasnitzu, vynucujeme si razítko do pasu a něco po 13:00 opouštíme celnici. Projíždíme napříč ostrovem Rujana. Ve 14:00 zastavujeme na mnohá přání na německé půdě v městečku Stralsund. Pár lidiček se žene bezhlavě městem a myslí si, že v sobotu odpoledne na ně někdo čeká. Pípa, Bob a já jsme se rozhodli strávit necelou hodinku (za 1,5 DM) v muzeu moře a námořnictví. Myslím si, že to stálo za to. Ve tři hodiny odpoledne opouštíme městečko, najíždíme na bývalou východoněmeckou dálnici, míjíme Berlín, už po tmě Drážďany. Hodně lidiček dospává. Za Drážďanama sjíždíme z dálnice a nezadržitelně se blížíme k hranicím. Ve 23:30 přejíždíme německo-českou hranici na Cínovci. Ve 23:45 volám z jakéhosi motelu domů, aby pro nás při-

(Dazul) Jedeme domů na skupinky - Irča a já (přifařili se i kluci - Milošek a Kemča) k vůli malému Pávlíkovi dřív.

V Hranicích problém s rychlostí vystupování a tak já osobně jedu domů přes Ostravu. Bágly jsem vyhazoval z okna a kluci je na perónu chytali. Poslední bágl jsem hodil, když se vlak rozjížděl. Zbývalo mi vyhodit už jen sobí paroží a vlak už nabíral rychlost. Ale paroží bylo natolik velké, že nechtělo staženým oknem vagónu prolézt. Chvilí jsem zvažoval, že tam to paroží nechám a oknem vyskočím sám, dokud nemá vlak zdraví nebezpečnou rychlost. Když jsem si ale vzpoměl s jakým nasazením jej Milošek táhnout desítky kilometrů tam na treku za polárním kruhem, ihned jsem tu myšlenku zapudil a natáčel mohutné paroží tak, aby oknem prolezlo. Nakonec to šlo, i když jsem musel pořádně zatlačit. Paroží vypadlo z okna vagonu a já se chystal taky vyskočit, ale došlo mi, že rychlost cca 40 km/h není ta nejlepší pro dopad na betonový peron. Zaklel jsem jako pohan, zamával Irči a nechal se unášet vlakem dál. Že je další zastávka až v Ostravě jsem věděl a těšil jsem se co všechno řeknu tomu průvodčímu, který po mně bude chtít jízdenku nebo pokutu. Jízdenka na Vsetín i moje doklady byly v báglu, který jsem vyhodil na perón ještě před sobím parožím ...

Průvodčí nepřišel - možná to bylo jeho štěstí. A nebo taky moje - protože bych měl v rejstříku delikt za ublížení na zdraví (to on nám dal špat-

Bylo to fajn, ale příště by to chtělo míň lidí a opravdu expedici. Bylo to moc měkké. Jako zájezd to bylo dobré. Je potřeba v životě něco dokázat. Vrtá mi však hlavou jestli to pravé je sjet nějakou řeku, nebo vylézt nějakou horu. Možná, že i to je potřeba. Nejdůležitější je však obstát před vlastním svědomím a to aby si člověk na konci (nebo na začátku?) života mohl říct - nevynechal jsem nic co pro mě bylo opravdu důležité.

(Koli, Vsetín, 15 let)

né informace k vůli nimž jsme měli problém s „předčasným“ vystupováním). Z Ostravy jsem se vydal domů vlakem (bez jízdenky, peněz i dokladů) a stopem.

Po cestě domů potkávám Jitmelku a dovídám se, že vyhořel Dynčák - táborová základna Trojky. Doma je další nepříjemná zpráva - prcek je v nemocnici! Pokoušel ho u babičky pes. Jsme z toho oba hodně špatní. Na Benišky samozřejmě nejedeme (Irča se dost těšila). Páju si budeme moct z nemocnice vyzvednout zítra s tím, že s ním budeme muset chodit přes týden na převez. Měli jsme domluveno, že zatímco my budeme v Krkonoších na Beníškách, náš byt na Vsetíně bude k dispozici Pimovi a Špuntovce (Praha) s dětma, kteří zde budou trávit dovolenou. No co - budeme se zde muset nějak vtěsnat všichni.

Vsetíňáci dorazili konečně domů - i se sobím parožím.

(kronika RS VLČI) Roudnice. Konečně v 0:30 jsme dorazili do Roudnice. Nejdřív se jelo k Sámovi, kde si všichni roudničáci vyndali věci, kromě Všady, Sally a Aliho. Naložili se od Sáma Pálavy a jelo se k nádraží. Všechny vlaky už pochopitelně odjely a tak se čekalo na první vlak, tj. do 4:14. Měli jsme tedy na vybalení času víc než dost. Mostečáci jeli autobusem dál do Mostu a tak nastalo první loučení a neobešlo se bez slz. Odešli – odjeli i někteří roudničáci, až na vytrvalou Mluvku a Všady. Vyndali se pálavu, aby proschly, Dazul vyndal kytaru, vyndaly se benbintony a zbytky jídla. Pak se rozloučila i Všady a s hojným doprovodem se směřovalo k ní domů. Mezitím ještě přijel Pepe pro věci, které tu nechali mostečáci a pak odjel domů s Mlulkou. Zůstali tu tedy jen Ali a Sally, kteří jeli se vsetíňákama ještě kousek vlakem. Všechno se to rozprchlo tak nějak rychle, že si to skoro ani nestačíme uvědomit. Zbyly tedy už jen vzpomínky na krásně prožité tři týdny prázdnin. Už teď se všichni těšíme na 5. prosince do Prahy, tam bychom se měli vidět.

(z Hanýskova cancáku) „Není nic horšího, než kvůli dešti, únavě či hladu nedojít tam, kde si člověk předsevzal.“ M. Nevrlý

Tož: „Čo bolo, to bolo, terazky zme skoro doma.“

Nebyly to zbytečné tři týdny, příroda ani počasí nezklamalo. Nejlíp mi bylo, když jsme chodili ve skupinkách a při lyžování. Krásný počasí, scenérie předčili očekávání a k tomu parta stejnejch bláznů. Tož někdy u vás na Vsetíně na roli nebo zajed' do štatlu hodit voko na fleka svýho studýrování. Zdeny

PS: Hanýsku bez sentimentu!

Nemůžu moc přemýšlet. Kdybych přemýšlel, měl bych těžkou hlavu a ještě by se potopil trajekt. (Miloš)

Hanýsku, nezlob se, že jsem jako hlavní zážitek ze Skandinávie nenapsala projížďku na vodě s Tebou, ale já nechtěla, aby ses červenal. Objednávám si všechny Stoupy, které od této doby vyjdou, peníze pošlu a také prosím o přízeň a přátelství Vsetíňáků. Píš'talka

Tož teda Hanýsku, celou expedici nezaprší a nezaprší ... Bylo to tu fakt „dost dobrý“, i kupina DAHAMI. Já jsem tady byla ... Fantomas

Zvláštnosti naší akce

Skončilo to na dyl ...

(Dazul) Když jsme začínající zimu 2007 seděli s Alim u nás doma a povídali si o osudech účastníků expedice „Polar flare“, dostali jsme se i k tomu, že je s podivem kolik manželství bylo mezi účastníky akce později „uzavřeno“ (a některé ještě později i rozvázáno).

Já s Irčou jsme jeli na expedici už jako manželé, ale pár let po expedici uzavřeli manželství (alespoň ty o kterých prokazatelně víme):

Pípa a Bob (10.9.1994)
Ali a Sally (13.4.1996)
Dick a Ještěrka (19.4.1997)
Sámo a Všady (30.4.2005)
Mylosh a Sirka (15.7.2000)

(kronika RS VLČI) Bohužel chyby to samozřejmě mělo. Největší z nich byly neustálé sváry s řidiči. Zpočátku jim vadil nepořádek na některých místech (zpočátku sem tam odůvodněně) později již vyhledávali situace sami. Až ke konci expedice se vše trochu uklidnilo, ale i tak nám to kolikrát pokazilo náladu a bohužel u Dazula i názory na některé lidi.

A nyní něco o vlivu Vsetína na nás, na Roudnici.

(kronika RS VLČI) Protože 18 lidí z celé expedice bylo ze Vsetína, zanechalo to na nás ostatních určité následky.

Již po prvních pár dnech se díváme jak to, že Sámo mluví valašsky, tj. úplně spisovně a přitom sami všude rozhlašujeme: Tož všeci podme, aj ty, férová hra atd. Výrazy typu – já jsem tam byl, kdo nezažil bouři v horách, no coment, no problem (Dazul, Dick) a ahój děcka (Hončík) stojí neméně na pozadí.

A další věc. Valašské písně a písně skupiny Mňágy. Broukáme si je, kudy chodíme. Tož tedy cěrky a ogaři (zkrátka děcka) kupte si kazetu Mňágy. Je to opravdu FÉROVÁ skupina, vid' Hary (další vsetínský výraz).

Jídelníček na 3 týdny autobusem pro 4 osoby

5 kg pražených vloček
2 kg normálních vloček
5 špagety
2 kg čočky
2 luncheon
10 vepřovek
6 rybiček
2 ramy
2 salámy
2 kg cukru
2 bal. Čaje
4 marmelády
1 hořčice

(Irča) Upřímně, kdybych jela na takovou expedici dnes, určitě by jídelníček vypadal jinak. Řekla bych, že dokonce úplně jinak. Tady se ukázala moje a Bobova mladost a nezkušenost. Ale vlastně tehdy ani nebyl takový výběr jídel jako dnes.

3 kg rýže
½ cihly sýra
1 cihla sušeného sýra
3 kg sojových bobů
30 salko
60 oplatků
40 čokolád
8 pudingu
1 kečup
16 chlebů
2 balíčky knedlíků v prášku
2 balení sušeného mléka
1 pecen sušeného chleba

Souhrnné informace o expedici

(Ještěrka)

Celá expedice stála přes **160 000 Kč**.
Nacestovali jsme autobusem celkem **6 500 km**.
Celkem nás bylo **42** účastníků.

Výlohy jednotlivce:

500 Kč záloha
2100 Kč další náklady
60 DM - 1080 Kč cestou
450 Kč pojištění
900 Kč jídlo
200 NoK - 800 Kč kapesné
150 SeK - 600 Kč kapesné

6 430 Kč náklady na 20 dnů

(Dazul) Celkový věkový průměr naší expedice byl 18,3 let (svým věkem jsme průměr kazili já s Jurou).

Nejmladší skupinka byla z Mostu - 16,3 let.
Nejstarší byla ze Vsetína - 19,6 let.

Věk jednotlivých účastníků je uveden v závorce v úplném „seznamu“ na konci této expediční knihy.

(Dazul) Zajímavou kapitolkou bylo financování akce. Požádali jsme tehdejší ústředí Junáka o dotaci, ale ta přišla dávno po skončení expedice a ve výši cca 30 tisíc (takže jsme ji nevyužili a vrátili). Pomohla ale dotace od ústředí TOMu (o kterou se zasadil Jiří). Paradoxně tak převážně „skautskou“ expedici pomohlo financovat mnohem pružnější ústředí TOM (a také poskytlo zhruba 2x větší částku než Junák).

Jak naše expedice zabírala stránky v časopisech SKAUTING, JUNÁK, ...

(Dazul) Že o naší akci něco napíšeme do časopisu SKAUTING a JUNÁK bylo jasné. Ale že to, co napíšeme vzbudí takovou kontroverzní pozornost, to jsme vskutku nečekali :-)

A tak se články a reakce objevovaly postupně ve Skautingu (ročník 32) přes čtvrt roku - v číslech 3 (listopad 1993), 4 (prosinec 1993), 5 (leden 1994) a 6 (únor 1994).

Za reakcí, která to začala, stála pozdější „úspěšná“ starostka Junáka Iva Macková. Dodnes se nemohu zbavit dojmu, že za tím vším se podvědomě promítala i situace v tehdejší Junáku - ta sebou nesla i „rezervovaný“ postoj vůči jednomu z rodičích se „proudů“ v našem hnutí - kursům FONS. Že za expedicí stojí účastníci kursů Fons se vědělo. Koneckonců i Káča, která s námi měla na expedici vyrazit, byla tehdy

šéfredaktorkou časopisu SKAUTING a absolvovala FONS spolu s Alim, Sámem, Ještěrkou, Pípou, Novinářem a Dazulem v roce 1992.

To, že kursy FONS tehdy reprezentovali Vašek Břicháček - Gigant (čestný náčelník Junáka), Miloš Zapletal - Zet (spisovatel), Janka (náčelní OS) a Racek Pfaiferovi, Václav Kopřiva - Vlk bylo v této spojitosti jakousi „prodlouženou holí“.

Je pro mne i po těch letech milé a symbolické, že právě Vlkův článek tuto „diskusi“ ukončil. Je to krásný příspěvek s názvem „Dotknout se hvězd, dotknout se duše ...“

Všechny otištěné příspěvky (a nejen ze Skautingu a Magazínu Junák), které se mi podařilo shromáždit jsou na následujících stránkách naší „Expediční knihy“.

GALDO

(Pad)

S odstupem času nevzpomínám, že by na expedici „Polar flare“ byl nějaký mimořádně černý den, a tak dělím dny na dobré, lepší a výborné.

K vrcholným zážitkům patřila návštěva nejvyššího pohoří Skandinávie - Jotunheimen. Výšlap na jeho nejvyšší horu Galdopiggen si asi příznivci hor představovali jinak, než turistický a ještě k tomu „job“ horských vůdců, převádějících výpravy cizinců na laně přes ledovec.

Proto, když po návratu k autobusu došlo na „lámání chleba“ a bouřlivé debaty nebraly konce, já už byl pevně rozhodnut, že zítra si vyšlápnu na něco extra, sám či s menší skupinou kamarádů podobného ražení. Utábořili jsme se tedy společně s lyžaři na kamenném poli mezi chatou a ledovcovým jezerem s vidinou programu pro nastávající den, která dodávala všem skvělou náladu. Nikomu z přítomných ani příliš nevadilo, že ve zmatku před odjezdem autobusu dolů tady zůstaly lyžáky s lyžemi, které nikdo nechtěl a naše skupinka /Píšťalka, Plesk, Petr Holzer a Pad/ čistě náhodou zapomněla nabalit jídlo na večeri. Salvy smíchu nebraly konce zvláště poté, co Petr vyrazil s ručníkem k jezeru, aby se v něm vykoupal. Teplata vody však nebyla jistě vyšší než 5 stupňů C, takže rychle od svého úmyslu upustil.

Ráno lyžaři vyrazili na ledovec a já s Píšťalkou a Pleskem jsme zašli do chaty načerpat informace o možných kratších túrách na okolní kopce. Sympatický Nor nám poradil 2.000 m vysoké Galdo, tyčící se hned vedle nejvyšší hory Galdhopiggen. Jak se ukázalo, nepochopili jsme jeho vysvětlování úplně, protože jsme včas nesešli na ledovec, ale pokračovali po skalnatém hřebínku. Z počátku nám to vůbec nepokazilo radost. Počasí bylo nádherné, stejně jako předcházející den. Obloha byla téměř bez mráčku a široko daleko byly vidět tu zasněžené, tu holé vrcholky kopců. Krásný pocit. Mohutně jsme posvačili a pak se rozhodli, že napravíme orientační chybu a sestoupíme z našeho hřebínku na ledovec, z kterého nepříliš daleko vyčníval vrcholek Galdo. Vzdálenost, kterou jsme měli urazit po ledovci, byla snad jen 300-400 metrů. První část však nebyla vůbec prosláplá, protože cesta na Galdo vedla pro-

středkem ledovce. Snad to přejdem, pomyslel jsem si, když jsem si nasazoval mačky a ostatní si připevňovali úvazky na společné lano.

Vyšel jsem první s mačkami a hůlkami, za mnou Píšťalka a trojici uzavíral Plesk, který po chvíli vykládal, že by chtěl být horolezcem.

Ze začátku jsme postupovali normálně, záhy se však naše tempo notně zpomalilo. Led změnil barvu, jakoby zprůhledněl, a odněkud z hloubky se ozýval hukot vody. Ale z jaké hloubky? Před každým krokem jsem pečlivě zkoumal holemi jak hluboký je sníh a jaké kvality je led pod ním. Často jsme měnili směr a podezřelá místa obcházel. Takto jsme urazili úsek necelých 100 metrů za více jak 1/2 hodiny. Konečně na cestě! Tady se snad už nepropadneme, i když jsme pořád na stejném ledovci. Tuto cestu prošlápla teprve před chvílí skupina turistů, kterou jsme pak potkali při zdolávání vrcholu. Zde se ledovec dost prudce zvedal a cesta vedla napříč svahem, aby nebyla tak strmá. Ale i tady stačil jediný chybný krok a člověk mohl začít klouzat po svahu a strhnou za sebou ostatní souputníky. Nic takového se naštěstí nepříhodilo a bez problémů jsme překonali obrovskou trhlinu na přechodu ledovce a skály. Zbývala poslední část výstupu po kamenitém poli na samotný vrchol. Zde se přímo před námi otevřel nádherný pohled na Galdhopiggen z netradiční strany, které asi na žádlé pohlednici nenajdete. Za tu trochu strachu to určitě stálo. Vzhledem k tomu, že se celý výstup značně protáhl a bylo dost pokročilé odpoledne, zbyl čas jen na vrcholové foto a rychlý sestup dolů (jak to šlo) ke sjezdovce na ledovci. Cestou jsme ještě několikrát slyšeli to nepříjemné hučení vody někde pod námi a viděli trhliny, v nichž by se člověk stratil jako nic. Ten den k nám však hory byly milosrdné.

Vyšlo ve střediskovém časopise STOUPA HLÁSÍ, číslo 16, strany 11-12 (leden 1994)

RS expedice POLÁRNÍ ZÁŘE 93

Motory hučí, trajekt se lehce pohupuje, do okna kajuty pálí srpnové slunce a až k obzoru se táhne lehce zvlněné moře, až tam, kde před chvílí zmizely švédské břehy. Já začínám vzpomínat na události uplynulých tří týdnů, abych se s vámi podělil o naše zážitky a navnadil vás k obdobným expedicím. Začnu tedy od začátku.

Začátky

Nápad zorganizovat RS expedici do Skandinávie se zrodil v hlavě Dazulové již před rokem. Do Silvestra se mu podařilo sehnat dostatek zájemců a o Zimních roverských hrátkách ve Vsetíně začaly první reálné přípravy. Rozdělily se úkoly a funkce a začaly se shánět informace, kontakty, autobus, vymýšlela se trasa. Každé město mělo na starost určitou přípravu. Most – zajistit autobus a hry do něj. Brno zajistilo vodácké vybavení. Roudnice trasu expedice. Středisko všeho bylo ve Vsetíně. Jednotlivé skupiny se mezi sebou vlastně ani neznaly. Jedinou možností, jak se trochu poznat, bylo dvoudenní setkání v Jeseníkách.

Celé organizování probíhalo nad poměry hladce, pouze s autobusem byly ke konci značné problémy, které vyvrcholily tím, že místo Karosou s vlekem jsme jeli pro nás zbytečně luxusní Oasou.

První dny a Švédské jamboree

Minuli jsme Berlín, v Sassnitz jsme se nalodili za několikametrových vln na trajekt.

Po celním odbavení jsme začali polykat kilometry ve Švédsku. První zastávka byla ve starobylém, univerzitním městě Lundu, kde je nejkrásnější románská katedrála na Severu. Z Lundu jsme vyrazili na Karlsberg. Naším cílem bylo švédské národní jamboree, kterého se účastní skauti z celého světa. Najít tábořiště pro 16 000 lidí nebyl problém, a tak jsme již dopoledne postavili náš tábor v rohu obrovské louky. Večer jsme strávili společně s německými a italskými skauty. Jazykové bariéry jsme překonávali pomocí jednoduchých písní, hříček a tanců.

Polární noc nebo den?

Slunko tu zapadá okolo 23 hodin a vychází okolo 1 hod, úplná noční tma tu vlastně teď není. To je špička, originál v tom se prostě nedá spát. A když usnete zmožení, ve 2 hodiny v noci vás vyhostí z autobusu do terénu. Rozlepit očka. Rozhodit stan. Bažina je téměř všude, tak měkká jak mech není ani vodová postel (doutáme, že nám alespoň toto někdo závidí).

Voda

U jezera v národním parku Pieljekaise, jsme poprvé vybalili naši expediční flotilu sestávající z Matyldy, dvou raftingových člunů a dvou Pálav a s čluny na zádech vyrazili proti proudu jezerního přítoku. Z počátku to vypadalo na volej, leč první kaskády a následující vodopád nás vyvedly z omylu. Na konec jsme se rozhodli zkusit jet několikasetmetrový úsek mezi vodopádem a kaskádou, a to pouze na Matyldě.

Nikdy bych nevěřil, že Matyldu lze obrátit dnem vzhůru, leč naši posádce se to za výrazného přispění dravého proudu zdařilo. Nikdo se sice neutopil, ale měli dost. Přesto se nakonec rozhodli pokračovat, i když jen v pěti. Další plavba probíhala celkem klidně. Potom přišla pěkná žumpa a 60 % posádky opustilo nedobrovolně loď podruhé. Pak už toho nechali a vodní hrátky pokračovaly na klidné jezerní hladině.

Polární kruh

Dne 1. srpna ráno jsme se za neustávajícího deště sbalili a nalodili do autobusu s nadějí, že konečně překročíme polární kruh.

Po krátké jízdě jsme jej skutečně přežili. A málem jsme to ani nepozorovali. Pravda, informační tabule a čára na silnici nebyly to, co si mnozí z nás představovali, ale i tak to byla příležitost pro společné

dokumentární foto. Počasí bylo, snad vcelku symbolicky, pochmurné, a tak na deštěm zamířených fotkách vypadáme v expedičních tričkách s krátkým rukávem poněkud prokřehele.

V tajze

Potom jsme překročili hranici Norska a na další 3 dny jsme se rozdělili do skupin a odešli do hor. Chodili jsme po hřebenu hor a sledovali v dálce sněhové čapky kopců a kochali se krásou modrých ples.

SKAUTING
(ročník 32)

číslo 3

(11/1993)

strany 4-6

Začíná se pomalu stmívat. Naštěstí tady na severu nenastává úplná tma. Usínáme za chůze a jdeme jako stroje snad ještě 10 km. Konečně docházíme pod horu. Potkáváme Dazulovu skupinu. Jiří se diví, co tam děláme. A když zjistí, že máme tábor asi 25 km daleko, má nás za blázný. Zjišťujeme, že horu nezdoláme. Začíná pršet. Jsme tak vyhladovělí, že s chutí pojídáme kůru z pomeranče, který jsme ještě našli.

Na tábořiště docházíme totálně zničení, odronaní, hladoví, ale nevýslovně šťastní druhý den ráno v 7 hod. Ušli jsme asi 70 km.

Už jen pro tohle mělo smysl jet. Byla to prima akce. *Novinář*

Okamžiky

Za okny je už netopýří čas. Zvedá se vítr, aby odehnal poslední zbytky uschlého léta. Nebe se tentokrát netřpytí hvězdami, jako mnoho jiných dnů. Nejspíše přijde k ránu déšť. Jako tam...

Na ty fotky už pomalu sedá prach. Jede-

náct těžce propocených serpentýn Cesty trollů, kde se náš apartní autobus stal další, však nevítanou atrakcí pro ostatní z pětice Trojky – Hanýska, Koliho, Zbyňu, mne a Dalosa, za níž se krčí to nádherné údolí s děsivými stoosmdesátitupňovými zatáčkami šplhajícími několik set metrů do horského sedla s nůbl restaurací – je tu i pár stanů mezi něž připevňuji vlaječku, která se bude třepotat do rána v mrazivém vzduchu, kousiček od ledovcového jezera masívu Jutunheim, a ta spousta lidiček z malého státu uprostřed Evropy, mhouřící oči před Norským sluníčkem.

Pár fotek. Pár okamžiků. Časem vyblednou, na fotografickém papíře i v myslí, ale to je už součást cest. Založí se jinými, čerstvějšími, zajímavějšími. Zatím jsou na povrchu. Mluví o lidské snad zvědavosti zhlédnout daleký kraj, dávají ožít vzpomínkám.

Na klidnou hladinu Baltického moře, šero švédských chrámů, teplé deště, po kterých vyrůstají páni hříby, tábořiště pro

patnáct tisíc skautských srdcí (s prima bicykly) a prima italským večerem, nabýskané přílbice stokholmského paláce, čarokrásné západy sluníčka nad nehybnými vodami jezer, tundru se stohlavými stády sobů a se stovkami jejich shozů, fjordy, zelené středy země – trávy, čisté chodníky, laciné banány a drahou zmrzlinu, nájezdy pro vozíčkáře, dusno v autobuse, bílé noci, ranní spěch, mraky borůvek a komárů, šlápoty ve sněhu, zařezávající se popruhy, propocená záda, mokré boty, dobroty kamarádů, cvakání aparátů, rybičky v Kon-Tiky, ale i na podivně zelenou ledovcovou vodu, studené studené vlny a vlnky, obětavého palubního doktora Pada, snaživého navigátora Lubora, kulhající virtuózku Ivču, pana inženýra, pana učitele či pana RN doktora, prostě na tu smetánku, která si to nakonec slízla, střapatého Honzika a na neprenového Aliho, kterým jsem lehkomyšlně svěřil svůj život na Matyldě, na Přifalku, protože je prostě fajn, na všechny a všechno a ještě na Dazula, to lepidlo s vůní dáleka dobrodružství, co táhne, chytne, stmeluje a nepustí, vzpomínám jako ostatní, se kterými jsem byl na jedné palubě, jedl chléb, pil jednu vodu, cpal s i uždíboval z jedné misky, piši pro ně další kapitoly, k září, jež byla nejjasnější na docela malém ostrově přátelství.

Michálek

Foto Jiří – Dick, Pad, Hanýsek

Poděkování sponzorům: PF ART (Brno), DM-FINANZKONTOR VSETÍN s. r. o., PF (Brno), BONIT I. t. d. (Brno), DRŮBEŽÁŘSKÉ ZÁVODY (Velké Pavlovice), NADACE FONS (Vsetín), PEKÁRNA U MOSTU (Vsetín)

Vyšlo v časopise SKAUTING, (ročník 32), číslo 3, (listopad 1993), strany 4-6

NEDÁVEJ SE DO SKUPINKY S OGARAMA, VŠECHNO TI SEŽEROU aneb jak se stravovali Hašlerka, Fantomas, Milošek a Kemílek

(Hašlerka) „...jo a mohl by se vzít cezák. A taky nemáme hrnce. Jo a Kemíku, co je s tím olejem? Doufám, že ho máš.“ „Klid, mám - zbytečnost.“

Takovým nějakým způsobem probíhali naše přípravy na expedici. Mě a Fantomase samozřejmě zajímalo, co vše jsme nakoupili a co ještě vzít, takže ledový klid zbylých dvou jedinců naší skupinky nás znepokojoval. Při představě, že budeme vařit jen v jednom kotlíku a v ešusech a že nám určitě nebude stačit vybavení, jsme byli trochu nervozní. Postupem času se ale ukázalo, že některé naše obavy byly zbytečné. A naopak některé až moc opodstatněné. Třeba stan. Měli jsme sice stan, ale 5 kg těžký a bez tropika. Nebýt Hanýska a jeho tropika, nevím, nevím jak bychom spaly. Už první noc to bylo tak tak být v suchu.

Ze začátku probíhalo i vaření vcelkem v pohodě. Vrchol byl na švédském jamboree. Vařily jsme krupici. S Kemíkem a Miloškem jsme byli dohodnutí, že my budeme vařit a oni budou umývat. Krupice se nám ale „trošku“ připálila. Odmítli ji jíst. Při umývání taky protestovali. A nakonec přišli s tím, že umývat budeme my a oni budou vařit. Vydřeli to tak několik dní a musím uznat, že vařili celkem dobře. Občas měli problémy s dostatkem H₂O. A jediný, kdo to kdy odnesl jsme byly my. Nesrovnalosti s množstvím jídla, které se sní, jsme řešily citátem Fantomasovy babičky „nedávej se do skupinky s ogarama, všechno ti sežerou“. Kluci to opláceli podobným citátem „dědeček říkal ...“. Společně jsme se tomu zasmáli a bylo zase fajn.

„Tož tady máte tu polévku. Jestli máte ještě hlad, tak si něco uvařte.“ „Tak to dorazíme, ne?“

Polévka, krupice, špagety, puding, chleba s marmeládou - prostě, když má večere míň jak tři chody, není to večere.

Ad RS expedice Polární záře '93

(Skauting č. 2/93)

Článek jsem přečetla s velkým zájmem, protože naše skupina R & R touží poznat právě Skandinávie. Živě jsem si při čtení představovala nejen obrovské úsilí R & R expedici vůbec připravit, ale hlavně jsem cítila jejich touhu po poznání ciziny – až do konečků prstů vstřebat romantickou atmosféru polární noci, tajgu, divokou přírodu, neznámá města a tamnější obyvatelé, změřit si síly s vodními živly při raftingu či při výstupu na neznámý Babylon. Cestování, objevování neznámého i sebe samého, romantika, dobrodružství a touha po velkých výkonech láká snad každého. Jak však autoři reportáže přibližovali čtenářům své nejruznější příhody a dojmy, tak se mi postupně vybavovaly nedávné vzpomínky na naši expedici – do rumunských hor. Ne, nechci porovnávat sportovní výkony, exkluzivnost obrázků či originalnost zážitků. Vždyť expedice jsou nesrovnatelné, byť by se uskutečnily ve stejné lokalitě. Jde mi o vlastní smysl expedic, o připravenost jejich účastníků a o úlohu vedoucích. Protože jsem na vlastní kůži prožila, co dokáží hory a co to je odpovídat za skupinu R&R v kritických situacích, reaguji na tuto reportáž.

Vyprávění br. Novináře o výstupu na Babylon a jeho hodnocení expedice mě totiž znepokojilo a napadla mě celá řada „neznámých“ – Typovali vzdálenost namátkově vybrané hory podle mapy či bez ní?! Šli do hor skutečně s nedostatečnou výzbrojí a minimem jídla?! Co by asi řekl ortoped 70 km dlouhé pěší túře?! Vždyť i jedno takovéto chozeníčko, byť bez záteže, dokáže „odrovnat na furt“ kolena, achillovku... A v tomto poněkud „greenhornském“ počínání najít smysl celé expedice?!?

Ostatně ani nezdařené pokusy o raftování mě bohužel nenadchly. Připomínám si tak matně článek ve 2. čísle br. Svobody o expedici vodáků v Norsku, kteří si pro raftování s sebou vzali průvodce – závodníky ve vodním slalomu... a zas úplně opačný přístup: v čísle 7 loňského ročníku jsme se mohli dočíst o „poku-

sech“ o paragliding roverů na vsetínském Cusalínu. Konečně to, že někteří naši R&R neumí ještě docenit zrádnost počasí v horách jsme zažili i na Ortelu 93 v Jizerských horách.

Umím si představit situace, které donutí člověka či celou skupinu ujit nekonečně mnoho kilometrů s nedostatečnou výstrojí, výzbrojí a bez jídla – úraz, živelná pohroma nebo „obyčejná“ změna počasí. Zkušený vůdce však dokáže vždy říci: „dost, končíme či vracíme se!“ To není projev strachu, pohodlnosti, ale smyslu pro odpovědnost za druhé, sebe a konečně i za ty, co zůstali doma.

Dnes je zvláště v zahraničí oblíben survival – umění přežít – ale vždyť o tento případ ve skandinávské expedici nešlo! Po dočtení článku jsem zvažovala i možnost, že třeba bylo vše O. K. a že jsem jen podlehla atmosféře velice sugestivně a živě napsané reportáže. Kéž by se moje úvaha ukázala správná. Nevím – snad. V čísle 10 minulého ročníku jsem upozorňovala právě především vedoucí R&R na osobní odpovědnost, na nutnost přítomnosti proškoleného instruktora v příslušném sportovním oboru při náročných akcích a jak je vidět, je nutné to stále opakovat. Zejména když se o zážitcích účastníků expedice „Polar flare 93“ mohou dočíst v magazínu Skaut-Junák i vložka se světloučkami...

Ráda bych na závěr zdůraznila, že fandím nejruznějším expedicím a náročným akcím R & R. Mnohých jsem se zúčastnila nebo je zorganizovala a věřím, že mě ještě další čekají. Fandím rovněž romantice, dobrodružství a měření sil i „mých“ rangers. Méně však fandím riskování, a hazardu pak už vůbec ne. V roverském věku se dá s opravdu připravenou skupinou uskutečnit mnohé. Jen vědět: Co – proč – jak, s kým a kde! Životní optimismus a sebevědomí – náctiletých jsou obrovské a nakažlivé, tomu by však měly odpovídat zkušenosti, znalosti a zodpovědnost nás dospělých. Skautských vůdkyň a vůdců R & R pak obzvlášť.

Všem, kteří se pustí do dalších expedic doma i v cizině držím palce a upřímně se těším, že třeba se při některé z nich setkáme, nebo alespoň že se o nich dočteme či si budeme o nich povídat při setká-

ních, na lesních kurzech nebo na lesních školách.

Iva Macková, zpravodajka NDK pro rangers (s textem souhlasí: J. Pešková i O. Vanke)

Ještě Ad Polární záře

Omlouvám se všem čtenářům, a především účastníkům expedice, že v textu bylo opomenuto právě jméno expedice – POLAR FLARE (polární záře, angl.). Autorem znaku, který zdobil expediční trička i nášivky, je Honzík.

Dále se v textu objevila nepřesnost, týkající se muzea Fram. Lod' Fram (Vpřed) si dal totiž postavit polárník Fridtjof Nansen, pozdější nositel Nobelovy ceny za Mír. Ten se na ní, zamrzlé v ledu, snažil driftováním dosáhnout severního pólu. Teprve později si ji od něj vypůjčil Amundsen na cestu k pólu jižnímu.

Ad: Ad Polární záře

Zdá se, že R&R a všichni, kdo by chtěli mít na programu nějakou netradiční činnost či sport, mají „utrům“. Neboť bez školeného instruktora příslušné disciplíny si to nemohou dovolit. A tak mne napadá – ČSTV pro své členy a vedoucí TOM takové specializované kursy dříve pořádal. Jistě je pořádá i jeho nástupnická konfederace.

Pro nás, skauty, je zde stále pole neorané. Nepočítá – li se však v nejbližší době s pořádáním podobných kursů v Junáku, bylo by užitečné kontaktovat příslušné organizace, které je pořádají, případně s nimi učinit nějakou dohodu... nebo alespoň občas jejich nabídku zveřejnit ve Skautingu nebo v JH.

Ujme se toho někdo? Aby v budoucnu naši skauti a skautky, R&R byli v bezpečí...

Káča

Názory otištěné na stranách 15 – 16 se nemusí vždy shodovat s názory redakce.

Vyšlo v časopise SKAUTING, (ročník 32), číslo 4, (prosinec 1993), strana 18

Někteří jedinci, např. kluci z Letovic nechápali, kde bereme tolik jídla. My taky ne. Byli z toho tak zmateni, že dělili večeři na dvě části, aby měli dva chody.

V posledních dnech jsme si mysleli, že nám nebude stačit jídlo. Opět jsme se mýlili. Kromě vloček nám toho zbylo celkem dost. Dopřávali jsme si malou žranici. Už to, že člověk může vstanout v 11 hodin, byla paráda a když pak až do večera nedělá nic jiného než jí ... dojídali jsme všechny zbytky jídla, které jme ještě měli. Začalo to krupicí, pak polévka, čočka se sójovým masem - vařily jsme ji my a zmizela jak nic, puding, bramboráky. Večer jsme byli tak zmoženi po tom jídle, že jsme ani nemohli spát.

„Člověk má jíst málo, ale furt.“ Řídíme se tímto heslem a jíme jednou za den - od rána do večera.

Vyšlo ve střediskovém časopise STOUPA HLÁSÍ, číslo 12, strany 12-13, (září 1993)

Ad expedice POLAR FLARE 93

Přestože jsem byl rozhodnut veškeré psaní o expedici přenechat mladším účastníkům (viz reportáž ve Skautingu č. 3 a Magazínu Skaut – Junák č. 8), považuji za nezbytné své stručné vyjádření k článku sestry Ivy. Myslím si, že chápu, proč je článek napsán. Ztotožňuji se s jejím názorem, že zkušenosti, znalosti a zodpovědnost vůdců a vůdkyň R&R by měly být odpovídající jejich aktivitám s R&R. A právě proto mne mrzí její nepřiměřená reakce na „reportáž“. Stačil třeba telefonát, aby byly zodpovězeny všechny nadhozené otázky a pochybnosti.

Začal bych trochu kontroverzním tvrzením, že vychovávat lze nejenom podceňováním, přikazováním a neustálým kontrolováním, ale také důvěrou. A ještě jedno mé osobní tvrzení: kladu důraz na uholené praktické zkušenosti, ne na papírové oprávnění k vedení jakýchkoliv akcí i sportovních aktivit (i když i to jsem zatím schopen doložit u všech činností, které s R&R podnikám).

Je pravdou, že jsme s sebou neměli jako průvodce reprezentanty ve vodním slalomu (ostatně rozpočet expedice to neumožňoval). Ale domníval jsem se, že

naše vodácké zkušenosti na Čertových proudech pod Lipnem, z Jeniseje, ze Sjoi atd. by nás mohly opravňovat k „nezdařeným pokusům o raftování“ (minimální věk člena šestičlenné posádky, která se převrhla, byl 21 let, vybavena vestami a přilbami). Nerad bych v našem časopise zabíral více místa ospravedličováním a vysvětlováním jednotlivých aktivit, vzpomenuť v článku sestry Ivy.

Myslím si, že je zapotřebí důležitějších věcí. Taktéž bych nerad budil dojem, že expedice byla naprosto bezchybná – byly otištěny jen fragmenty z připravované „knížky“ o Polar Flare 93. Ale o svých rozhodnutích „hraničících s riskováním a hazardem“ jsem ochoten diskutovat kdykoliv, kdekoliv a na kterémkoliv náčelnictvu.

*Dazul – Pavel Drábek
vedoucí expedice*

Jak může ovlivnit vlčata nebo světlušky vyprávění o strastech jedné expedice? Copak je to odradí od dalšího skautování? Všichni, co to prožili, jsou rádi, že poznali ten daleký kraj na vlastní kůži. Dnes už vědí, jak jsou hory klamné a už to nikdy nezapomenou. Nevychťli to z knih a časopisů, ale poznali to. Nejcennější zkušenost je zkušenost vlastní. A tu vůdce expedice má. Proto dal dohromady skupiny s více jak šesti lidmi, všude byli

i starší osmnácti let. Dost velká parta na to, aby si uměla poradit. Kdyby neměl Dazul již nashromádané zážitky a zkušenosti ze svých cest po našich horách a jistě ne zrovna malých pohořích jako Alpy, Kavkaz, Pamir a prostě si nevěřil, tak by se do takového podniku nepouštěl. A člověk si přece musí ověřit, když chce něčeho dosáhnout. I ti, co šlapali těch x kilometrů, si věřili a dokázali to. V každé expedici se najde slabší článek, co se teprve zakalí, aby mohl táhnout ostatní, na příštím putování, třeba do sibiřské tajgy. Věřte jim.

*Michálek – Michal Janiš
účastník expedice*

„PŘEROVEROVÁNO!“

V poslední době slyším často tuto výtku k obsahu časopisu. Opravdu, reportáže z roverských akcí i nápadů pro R&R mám stále zásobu, a nejen to, z loňské jedné stránky se R&R rozrostli na 2-3. Přesto si myslím, že je to dobře, protože bezvadných nápadů není nikdy dost. A tak si dovolím použít k obhajobě myšlenku Edyho Zajíce: „Jen ať píšou, protože z dnešních roverů jednou budou vůdcové, kteří nám budou psát o svých oddílech, ale možná jsou mezi nimi i budoucí redaktoři skautských časopisů.“ A co víc si můžeme přát?

Káča

Vyšlo v časopise SKAUTING, (ročník 32), číslo 5, (leden 1994), strana 19

DOTKNOUT SE HVĚZD, DOTKNOUT SE DUŠE...

*„S prstem v hůru káže vědma...
hej hola, hola holala,
nastydnou ti kolena!“*

Strhující reportáž těch krásných nadšenců, kteří podnikli neuvěřitelnou expedici RS „Polární záře 93“, byla jako dotek čehosi z vesmíru (Skauting č. 3/93). Z hloubky prožitků pramenící vyprávění o vytrvalosti, obětavosti, o krásném přátelství, o mládí v tom nejnádhernejším smyslu slova. Byl jsem tam všude v duchu mezi nimi, mezi vámi, které jsem již z vás poznal i těmi, o kterých nyní jen čtu – ale kteří musejí být stejně zapálení pro hledání plnosti života.

Změřili jste své síly, sáhli jste si až na jejich dno. Nebáli jste se uskutečnit, o čem jste snili, a podařilo se. Podařilo se mnohem více: našli jste nová přátelství, trvalá pouta na celý život. Nalezli jste duše, souznějící stejnými touhami, stej-

nými ideály. Važte si toho bohatství! Neďte se o ně připravít! Expedice samotná vás asi nejlépe poučila o tom, co na ní bylo dobré a co by mohlo nebo mělo být lepší nebo jiné – snad prozíravější, snad bezpečnější... O tom ale organizátoři jistě již vědí a ne-

jen sobě, ale i dalším budou umět poradit a sdělit své poznatky. Nepochybuji, že moudrá slova Ivy Mackové (Skauting č. 4/93) i každý podnětný námět a zkušenost druhých padnou do úrodné půdy. A neobávám se, že by skauti či vlčata podnikla podobnou náročnou akci; ostatně, Skauting je časopisem pro dospělou (či dospívající) část skautského společenství, s příslušným dědictvím soudnosti a odpovědnosti.

Já vám ale vyjadřuji vysoký obdiv za váš čin, upřímný dík za strhující a inspirující zprávu o něm. Byl to opravdový dotek na duši, dotek na pulzu srdce, důkaz, že nečekané vteřiny věčnosti se objeví i v často klopotné šedi každodennosti. Bylo to pro mne poznání, že budoucnost našeho skautského společenství je zajištěna, existují-li tací, jako jste vy. Díky tobě, Micháku, za závěr, ve kterém jsi tuto reportáž zpečtil tím nejvyšším: zprávu o přátelství! Budu si ji často číst znovu a znovu.

*Vladimír Kopřiva – Vik
Foto Dick*

Vyšlo v časopise SKAUTING, (ročník 32), číslo 6, (únor 1994), strana 18

EXPEDICE POLAR FLARE (Sirka)

Myšlenka podniknout za polární kruh vznikla loni na podzim v hlavách Vsetínských roverů. Akce se rozjela. Horečné přípravy, výběr lidí, kteří byli ze všech koutů Čech a Moravy, vybavení. Každé město mělo na starost určitou přípravu. Most - zajistit autobus a hry do něj. Brno zajistilo vodácké vybavení. Roudnice a další trasu expedice. Středisko všeho bylo ve Vsetíně. Jednotlivé skupiny se mezi sebou vlastně ani neznaly. Jedinou možností, jak se trochu poznat bylo dvou-denní setkání v Jeseníkách, kde se probírali organizační věci. Příprava šla velmi rychle kupředu. Každá skupina si nakoupila vlastní potraviny a zajistila vše potřebné.

Nastal očekávaný den. 25. 7. byl v Roudnici přistaven autobus a účastníci expedice do něj naskákali. Jeli jsme do Německa. Na jsme se nalodili na trajekt a po 4. hodinách jsme dopluli do švédského města Trelleborg, odtud naše cesta směřovala na sever. Cestou jsme si nenechali ujít krásu některých měst. Stavěli jsme v Lundu a dojeli jsme až do Carlsborgu, kde byly v plném proudu přípravy na Jamboree. Prošli jsme celý areál a zůstali jsme přes noc. Moc se nám tam líbilo a dost nás mrzelo, že nemůžeme zůstat déle. V poledne příštího dne jsme již obdivovali krásy Stockholmu. Viděli jsme i střídání stráží. Fotáky nestačili cvakat. Toto město nás okouzlo. Je vystavěno na vodě a je v něm 53 mostů, má nádherné stavby a nevládne zde shon a zmatek, ale klid a pohoda. Další město, které nás upoutalo byla Uppsala. Byl tam velice pěkný kostel. Příští dny jsme věnovali přesunu na sever. Cestou jsme si zpříjemňovali hraním různých her, posloucháním hudby, nebo vlastní tvorbou (kytarka). Každý večer jsme stavěli a v lesích hledali nocleh a každé ráno jsme se vraceli zpět a hnali se na sever. Cestou jsme na dva dny zastavili u řeky, která se vlévala do jezera a užívali si vodního živlu, hub, kterých je všude hrozná spousta a borůvek, které švédští občané nesbírají.

Dne 1. 8. jsme překročili severní polární kruh. Neobešlo se to bez skupinového foto a různého přeskakování dělicí čárky. Hned potom jsme překročili hranici Norska na další 3 dny jsme se rozdělili od skupin a odešli do hor. Chodili jsme po hřebenu hor a sledovali v dálce sněhové čapky kopců a kochali se krásou modrých ples. Po třech dnech jsme se opět sešli a sdělili si své zážitky, porovnali velikost paroží a jeli dál.

Od této chvíle jedeme na jih. Prohlédli jsme si památky Trondheimu a další den vjeli do nejkrásnějšího parku Norska, do údolí skřítků Trollů. Nahoru jsme jeli po 11 obrovských serpentínách. Byly vidět krásné vodopády a vůbec všude byla krásná příroda. Příští den jsme se rozhodli uskutečnit výstup na nejvyšší horu Skandinávie Galdhoppinghen. Před výstupem jsme se navázali na lano a po ledovci vyšlapali až na vrchol. Tato hora je vysoká 2469 m. Den nato si zájemci o lyžování mohli užít tohoto zimního sportu. Sjezdovka byla pěkná, vlek drahý. Přesto se lyžovalo. Užili jsme si i vod. Jeli jsme Ottu. K dispozici byla Matylda, 2 Rafty a 2 Pálavy. Aby mohli jet všichni, museli jsme se střídát po úsecích. Byl to pro nás pěkný zážitek.

Navštívili jsme město Lillehammer, které se roku 1994 stane dějištěm zimních olympijských her. Město je v horečných po přípravách, dobře jsme si jej prohlédli. Den na to jsme měli možnost poznat Oslo a jeho krásy. Podívali jsme se do tří muzeí muzeum Kon-Tiky, Fram museum - fram, loď na které se plavil Amundsen na jižní pól a dále Vikingskipenes hus - pozůstatky vikingů. Dále jsme se byli podívat v parku sochaře Gustava Vigelanda - Vigelandsanlegget. Zajímavý je strom života, sloup, který tvoří 121 propletených postav bojujících o světlo. Okolo něj je 36 skupin zobrazující fáze života. Celá prohlídka v nás zanechala hluboký zážitek.

Naše poslední tábořiště bylo na pustém ostrově uprostřed jezera. Celé dva dny proběhly v klidu. Na lodích jsme prohlíželi okolí a v táboře probíhali podpisovací akce a zápisky do cancáků. Večer jsme si posedali k ohni, hrály na kytaru a zpívali písničky.

Teď už nás čekala pouze cesta domů. Najednou se nikomu nechtělo, každý pocítil touhu vrátit se na sever. Za ty 3 týdny jsme se poznali a nechtělo se nám rozcházet. Každého objal zvláštní smutek. 14. 8. v sobotu jsme opustili Švédsko, přešli Německo a stanuli opět na rodné půdě. Loučení nemělo konce... ..a každý den něco končí a každého dne se něco nového začíná...

RS Expedice Polar Flare 93

Zdenny, Ygor

První část výstupu vedla střídavě přes suťoviště a sněhová pole. Poté jsme byli nuceni se uvázat na lana neboť nás čekal travers přes ledovec, kde je chůze bez lana zakázána. Cestou jsme spatřili několik trhlin, které se vlivem tepla rozšiřovaly. Následoval finální výstup sněhem na vrchol. Snadný výstup mohl vést mnohé k domněnce, že cesta k vrcholu je pouhá turistická atrakce, ale představa mlhy či sněhové bouře, při pohledu na ledovcové srázy, zahнала bohatýrské myšlenky. Přestože se ukázalo, že hory nelákají všechny účastníky expedice stejně, tak jen málokoho neokouzilo panoráma zasněžených hor rozprostírajících se na všechny světové strany kam až oko dohlédlo. Dobyetí kóty se přirozeně neobešlo bez vyfocení v expedičních tričkách, což přilákalo pozornost ostatních horalů, mimo jiné i několika výprav z naší republiky. Po dočerpání energie jsme vyrazili na cestu dolů. Ta se skládala ze dvou částí. První by se dala přirovnat k lavině, neboť je známo, že každé malé dítě se rádo klouže na sněhu, ale ne vždy to časem přejde. Druhá, klidnější, část byla opět karavanou přes ledovec, jehož trhliny se od rána již značně rozšířily. Naštěstí se i zpáteční cesta obešla bez komplikací a my mohli na pokraji ledovce postavit, podle místního zvyku, kameného trolla. Siesta netrvala dlouho. Na obzoru se objevily černé mraky a řidiči dostali strach, že se jim v případě deště nepodaří sjet dolů. To by znamenalo, že bychom zde zůstali uvěznění dokud by silnice neoschla. Proto byla svolána rada, která rozhodla, že autobus sjede dolů do vesnice, spolu s těmi, které nelákalo ani letní lyžování, ani vysokohorská turistika. Sraz byl naplánován na pozítří na ráno u první mýtnice. My, co jsme zůstali nahoře, jsme rozložili tábor u ledovcového jezírka

s plovoucími kusy ledu, do kterého přes veškeré povzbuzování nikdo neskočil. Hned po ránu se vyrazilo na lyže. Po té, co jsme se slzou v oku investovali 170 NoK do denní permanentky, jsme vyrazili na svah. Lyžovat nás šlo jen šest a měli jsme tři páry lyží, takže jsme se museli střídat, což mělo zase tu výhodu, že každý zaplatil jen polovinu permanentky. Nahoru vedla rychlá dvojkotva a dolů pak několik sjezdovek, 800-900 metrů dlouhých. Mohli jsme si vybrat takovou, která nejvíc vyhovovala našim schopnostem nebo požadavkům. Nakonec se k lyžování dalo zlákat i několik dalších jedinců, kteří zůstali nahoře. Po té se vydali buďto dolů nebo na vedlejší vrchol Galdhopiggenu, který představoval obtížnější výstup než nejvyšší bod Skandinávie. Přesně v 16.00 se vypnul vlek, a tak jsme museli skončit, což nám příliš nevadilo, protože po dvaceti jízdách jsme byli značně vyčerpáni a vylyžování dosyta. Kterýsi matematik pak spočítal, že 1 jízda nás přišla na 18,50 Kč, takže to nebylo o nic dražší než v Krkonoších a to 8.srpna v Norsku a na ledovci. Stáli jsme ovšem před problémem, jak se dostat dolů. Naštěstí Norové jsou národ přátelský, a tak nás všechny svezli dolů i s lyžemi v několika autech, mimo jiné také norští alpinističtí reprezentanti.

Další den jsme vyrazili časně ráno a našim cílem byla řeka Otta. K poledni jsme našli úsek, který jsme byli, s našim nepřilíš dobrým vybavením, schopni sjet. Otta sice není z nejdivočejších, ale našla se tam i obtížná místa, která dala raftu pořádně zabrat. Tentokrát se žádné otáčení matyldy nepěstovalo, ale i tak jsme byli slušně mokří, protože k vodě od spoda se přidal i docela slušnej slejvák a ani úkryt v pěkné vodní jeskyňce nám příliš nepomohl.

Další den, již sedmnáctý, jsme vpadli do příprav centra zimních olympijských her, městečka Lillehammeru. Při vjezdu do města jsme sice zahlédli téměř dostavěnou

budoucí olympijskou vesnici, ale to bylo, kromě olympijského informačního centra

loď si lze prohlédnout i zevnitř, jelikož byla rekonstruována do poslední kajuty a zpřístupněna návštěvníkům tohoto originálního muzea. Stranou těchto muzeí bylo třetí zajímavé muzeum - Muzeum Vikingů. To bylo ze všech nejstarší, a proto expozice nebyla tak okouzující. Po návratu k autobusu nás čekal nepříjemný výstup řidičů kvůli

vše, co poukazovalo na to, že za necelý půlrok zde má propuknout jedna z největších světových událostí. Rozhodně jsme si nedovedli představit, jak se do tak malého městečka vlezou davy příznivců sportu. Ale každý už byl zvědav na poslední město, které máme navštívit, a tím bylo hlavní město Norska - Oslo. Ráno jsme se slušně oblékli a vyrazili do Osla za kulturou, přímo doprostřed komplexu muzeí. Pro nedostatek času a peněz jsme se rozhodli navštívit jen tři z nich: KON-TIKI, Fram a Muzeum vikingských lodí. Nejprve jsme zamířili do muzea cest norského rodáka Thora Heyerdahla, který se snažil dokázat šíření etnik přes oceán pomocí plavby na rekonstruovaných původních lodích. Obě lodi, Kon-tiki a Ra II., které jako jediné cestu přežily, jsou zde vystaveny. Zbylá dvě plavidla se nedochovala, neboť Ra I. skončila ve vlnách Atlantiku a vor Tigris zapálila vlastní posádka na protest proti válce v oblasti Rudého moře. Jako druhé bylo na programu muzeum slavné lodi Fram, na jejíž palubě vyráželi mnozí známí polárníci na své pionýrské cesty k pólům. Mezi nejznámější patří bezesponu Roald Amundsen a Fridtjof Nansen. Také tato loď je zde vystavena, neboť, i když je to neuvěřitelné, přežila všechny své výpravy. Tuto

nepořádku, který naše dlouhá cesta volky-nevolky zanechala v autobuse. Po té, co řidiči částečně vychládli, jsme vyrazili za dalším lákadlem této půlmilionové metropole - Vigelandsparkem. Jedná se o park s celoživotním dílem sochaře Gustava Vigelanda, kterému vévodí monolit složený ze 120 vzájemně propletených soch nazvaném "Boj o světlo". Pak následovala vlastní prohlídka druhého největšího města Skandinávie. Po seznámení se s tímto městem jsme vyrazili opět na cestu s cílem překročit hranici do Švédska. To se nám pozdě v noci podařilo, a my mohli pod rouškou tmy hledat místo k přespaní. Za rozbřesku jsme nedaleko odtud našli jezero s ostrovem, na kterém jsme se rozhodli na dva dny usídlit. Druhý večer jsme se téměř bez problému přeplavili na břeh a vyrazili již temnou nocí do Trelleborgu. Do tohoto přístavu jsme vjeli kolem 4. hodiny ráno a ani ne za pět hodin jsme již seděli na palubě trajektu. Samotná plavba byla pro nás rutinou, jelikož jsme pluli stejnou lodí, a tak jsme si plavbu mohli krátit spánkem nebo utrácením peněz v některém z obchodů. Po vyloďení v Sasnitzu jsme přestoupili na autobus a dojeli do nedalekého Stralsundu, kde byla krátká zastávka. Pak začala dlouhá cesta domů. *KONEC foto Pad*

Cesty jsou blátem posedlý, vzduch jarní vůní zavoní... Vždycky mě napadne vše vystihující písnička, ale teď to nebyla jarní vůně, ale letní dech dále. Tak vám to konečně prozradím: Norsko a Švédsko.

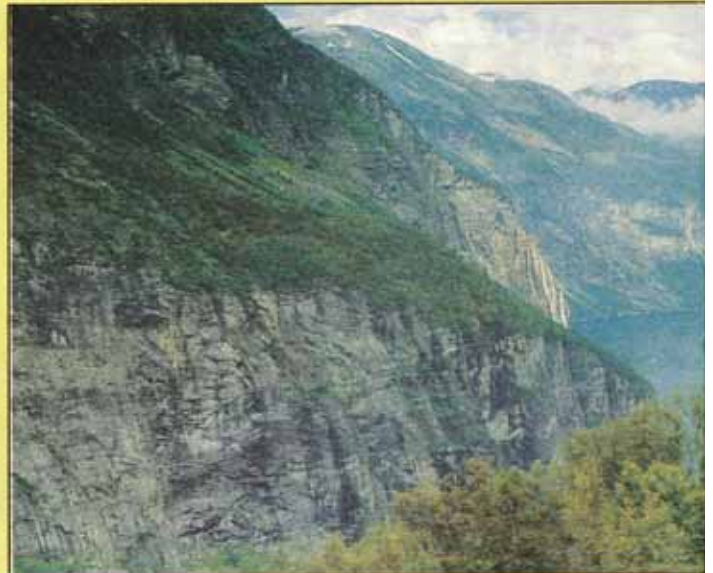
Rover je vlastně tulák, a tak se letos v červenci srazilo dvačtyřicet pohledných mladých ogarů a živých něžných dcerek. Samozřejmě vás to hned napadlo – šlo o rovery a rangers ze Vsetína, Brna, Letovic, Mostu a Roudnice nad Labem. Vyrazili jsme za krutým Severním větrem. Mijíme Berlín, Sasnitz, tam se nalodujeme za několikametrových vln na trajekt, pokračujeme na Trelleborg, Lund – stavební sloh je tu strohý, protestantský – směřujeme na Karlsborg. Tak první noc v přírodě, ale bacha, zradal! Byli jsme vyhoštěni soukromým majitelem lesa. Dostal zjevný šok a poklesl v kolenou, když jsme se vyvalili na jeho pozemek... Roztrousili jsme se tedy po malých skupinkách do okolí. Houby se vtírají do očí i slepým, táboříme obklopeni borůvkovými plantážemi... Dál pak směřujeme přes Stockholm a Uppsalu.

Pátý den je ve znamení boží očisty v jezeře (centimetrová špína se už neloupe, to teď víme z vlastní zkušenosti). A pokračujeme. Slunce tu zapadá okolo třinácté hodiny a vychází kolem jedné po půlnoci, úplná noční tma tu vlastně není. To je špička, originál, v tom se prostě nedá spát. A když konečně zmožení usnete, ve dvě v noci vás vyhostí z autobusu do terénu. Rozlepit očka, rozhodit stan... Bažina je téměř všude, tak měkká jako mech není ani vodová po-

stel. (Doufáme, že nám alespoň tohle někdo závidí.) Ubíráme se dál – sobí se téměř lisají, bystrým zrakům se zjevuje úzká čára silnice a signalizační taxie Polar cirkl.

K dalším zážitkům skupinek třeba v blízkosti národního parku Padilanta: Okolo jedenácté hodiny ranní vyrážíme na výpravu s lehkou zásobou jídla. Zvolili jsme cíl – nádhernou horu v dál s vrchem v mracích – pracovní název Babylon, oficiálně Saulo. Cestou brodíme, však on to vítr vysuší, ale chvílemi pořádně klepeme kosu. Další bažiniska a brody, přece to teď nevzdáme! S tím jsme ale nepočítali, že za jednou horou se ještě skrývá další devatero hor a údolí, která se postupně a záludně objevují. Poptáváme se v hřebenové chajdě místních, ale moc nás nechápou. Konečně jsme dorazili k úpatí hory. Je jedenáct večer. Polkáváme další skupinku, která tu táboří. Pouze dvě hodiny od hory. Tak – a máme po ptákách. Na horu Babylon nelze vylézt bez cepinů a dalšího hrolezeckého vybavení

Myšlenka proniknout za polární kruh vznikla loni na podzim v hlavách vsetínských roverů. A rychle se rozjela. Horečné přípravy, výběr lidí, kteří byli ze všech koutů Čech a Moravy, vybavení... Každé město dostalo na starost určitou část přípravy: Most zajistit autobus a hry na cestu, Brno – vodácké vybavení, Roudnice a další – trasu expedice. Koordinační centrum bylo ve Vsetíně.

V minulém čísle jsme se s vodními skauty plavili po norských řekách, tentokrát se podíváme, jak se v severských krajích vedlo suchozemcům.

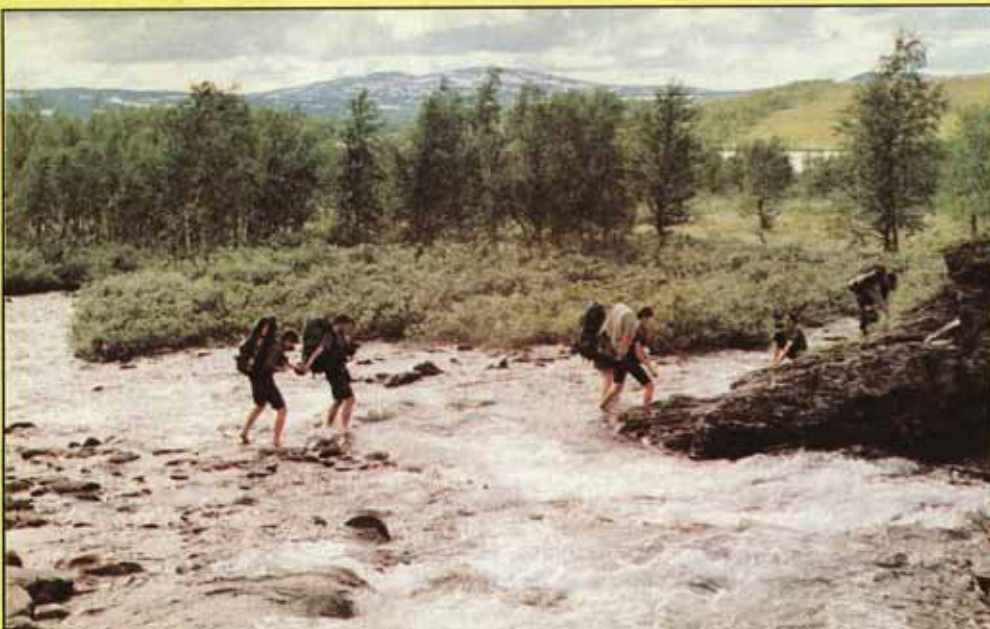
– a z druhé strany je ledovec. I přesto jsme dost dobří. Cestou necestou postupujeme zpátky, ještě že tu není tma – už takhle to stačí.

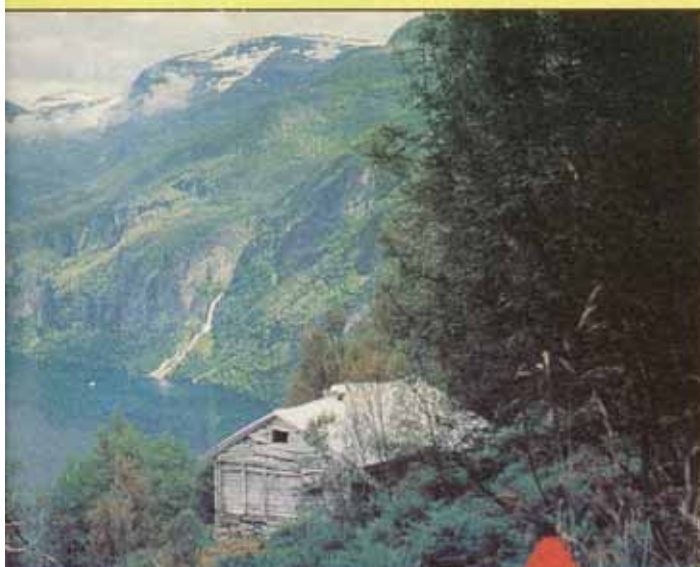
Přemítáme, co všechno zboucháme, až dorazíme domů. Momentálně se vyžíváme kúrou pomeranče, já asi jediná sním jen o teplých ponožkách a spacáku. Nikdo však ještě nepozbyl posledních zbytků optimismu, a tak si i zpíváme.

Na základnu dorážíme okolo půl sedmé druhý den ráno. V no-

POLAR

hách asi šedesát, pětadesát kilometrů. Autobus částečně připomíná cikánské ležení. Řidiči nás peskují, že díky nám je špína všude zažraná. Ach ouvej. Musíme překonat i ponorkovou nemoc a vystoupit na nejvyšší horu Skandinávie – Galdhopiggen. Díky počasí je to procházka růžovým sadem, ovšem kolem dokola kámen a ledovec – víc nic. Rozdíl zájmu a věku, zdatnosti, připravenosti se nějak nechce ztratit. Přesto však na Matyldě, Raftech a Pálavách sjíždíme část Otty.

Přímý kontakt s vodou máme jak zezdola – zalévání peřejemi, tak zeshora – déšť – stiháme se jen taktak nadechovat. Prostě káó. Nesmíme ještě zapomenout na Lillehammer, ne že bych se netěšila, až v televizi ukážou město zimních olympijských her a já frajersky řeknu: „Sem tam byla“. Taky trávíme den v Oslu – hitem se stává muzeum Kon-Tiki a RA. Jen počkejte, příště píšu jak jsem brázdila vodu v rákosovém člunu.

Škoda že čas pr-

FLARE 93

chá, mrcha, a tak teď sedím – dřevěný nohy z autobusu – a za pár hodin už přistáváme v Roudnici a čeká nás takové: „Tak jak ses měla, ty naše holčičko, máš určitě hlad, víd, a nebyla vám zima?“ „Neboj, mamil!“

Jen abychom už byli zase někde pöhromadě, třeba na country bále v Praze okolo Mikuláše, nad videozáznamem cesty a mohli sentimentálně vzpomínat.

Linda, Libochovice

Foto autorka a archiv redakce

P. S. Náš dík patří sponzorům: PF ART (Brno), DM-Finanzkontor (Vsetín), PF (Brno), Bonit I. t. d. (Brno), Drůbežářské závody (Velké Pavlovice), Nadace Fons (Vsetín).

Pozn. red.: FLARE znamená v angl. záře, světélko; čti „flér“.

ROVERSKÝ COUNTRYBÁL V PRAZE

Ze Vsetína se nás jej účastnilo asi dvacet. Program byl víceméně individuální, ale na přednáškách v posluchárně na Albertově jsme se sešli všichni. Netroufám si polemizovat o tom jak se komu líbily, ale myslím si, že zájem o ně pořadatele mile překvapil. Na večerním bále jako tradičně někteří ze Vsetína tropili ostudu a takovým hezkým, nevtíravým způsobem připoměli, že vsetíňáci jsou pořád „dost dobrý“. Nejvíce jsme ale zabodovali sestříhaným a ozvučeným videofilmem z naší letní expedice (čest Dickovi a Hanýskovi i Ivě).

*Vyšlo ve střediskovém časopise STOUPA HLÁSÍ,
číslo 16, strana 9, (leden 1994)*

Tato expedice byla nebeskou pastvou pro oči fotografa. Škoda jen, že v té době nebyly digitální fotoaparáty jejichž provoz je nesrovnatelně levnější než materiál pro klasickou fotografii :-)

Poděkování

(Dazul) Děkuji všem, kteří reagovali na moji mailovou výzvu a pomohli mi dát dohromady materiály pro tuto „knihu“.

Moc děkuju Pípovi za dodané CD s jeho scanovanými diáky, korekturu textu i celobarevné tisky této knihy.

Děkuju Hanýskovi za to, že se mnou napůl koupil poloprofesionální scanner na diapozitivy a za jeho aktivitu při scanování jeho diapozitivů a negativů.

Děkuju Irči za poskytnutí jejího cancáku, přepsání většiny příspěvků a korekturu textu.

Děkuju Ještěrce za poskytnutí jejího deníku se zápisky z Polar Flare.

Děkuju Pepkovi za poslané fotky a první aktuální kontakty na účastníky.

Děkuju Padovi za poskytnutí jeho unikátního cestovního cancáku a fotek.

Děkuji Sally za to, že tak poctivě psala kroniku RS kmene Vlci.

Děkuji Zdenymu, Padovi, Irči, Alimu, Zbyňovi, Myloshovi, Sirce, Uzličkovi, Honzíkovi, Bobovi, Fantíkovi, Ygorovi, Jelenovi, Píšťalce, Pípovi, Faustovi, Ivě, Sámovi, Lindě, Hašlerce, Kolimu, Novinářovi, Kemílkovi, Luborovi, Jurovi, Michálkovi za příspěvky do kapitoly „Po 15 letech“.

Zvláštní poděkování patří Miloši Zapletalovi - Zetovi za impuls k expedici i doslov k této knize.

Tahle expedice byla pro mnohé z nás první zkušeností, kdy jsme sháněli „sponzory“. Podařilo se. Penězy, službami či materiálně pomohli:

PF ART a PF (Brno)
DM-Finanzkontor s.r.o. (Vsetín)
BONIT I.t.d. (Brno)
DRŮBEŽÁŘSKÉ ZÁVODY (Velké Pavlovice)
PEKÁRNA U MOSTU (Vsetín)
NADACE FONS (Vsetín)

I po těch letech jim patří náš velký dík.

seznam účastníků (42)

Vsetín (18)

Dazul - Pavel Drábek (27)
Irča - Irena Drábková (21)
Pípa - Ivo Uhřík (18)
Bob - Ilona Vejpustková (19)
Koli - Jiří Hanák (15)
Zbyňa - Zbyněk Olšák (16)
Lubor Gášek (20)
Dick - Jiří Homolka (27)
Hašlerka - Eva Hanáčková (15)
Fantomas - Lenka Křupalová (15)
Michálek - Michal Janiš (22)
Daloš - Dalibor Sedláček (25)
Hanýsek - Petr Hanák (24)
Novinář - Roman Lacný (18)
Miško - Michal Bařák (19)
Kemílek - David Hlaváč (17)
Milošek - Miloš Kretík (15)
Honzík - Jan Plšek (19)

Brno (5)

Zdenny - Zdeněk Kudrna (16)
Pad - Ronal Marek (23)
Ješterka - Dita Nehasilová (21)
Ygor - Martin Voslář (17)
Eda - Eduard Špalek (15)

Roudnice (9)

Ali - Aleš Zeman (21)
Sally - Jana Kovačiková (18)
Sámo - Pavel Chaloupka (18)
Pepek - Josef Dytrych (18)
Linda - Jana Kaloušková (17)
Všady - Jana Burdová (15)
Bída - Aleš Kutnohorský (15)
Zmrzka - Petra Fialová (15)
Mluvka - Markéta Dvořáková (17)

Zlín (1)

Iva Bělíková - (16)

Most (4)

Uzliček - Lada Šmídová (15)
Mylosh - Miloš Jirák (16)
Sirka - Alena Sládková (15)
Píšťalka - Jitka Haiflerová (19)

Letovice (5)

Petr Holzer (19)
Jelen - Petr Minář (19)
Faust - Patrik Minář (16)
Joe - Pavel Heger (17)
Plesk - Tomáš Loukota (17)

pár slov na závěr od Zeta - Miloše Zapletala

S velkým zájmem jsem přečetl vaše cestovní zprávy staré bezmála patnáct let a prostudoval dokumentární fotografie o výpravě za severní polární kruh. Byl jsem tím skutečně nadšený, takhle si představuju záznamy o velkých skautských akcích. Nic na jejich hodnotě neubírá, že je předkládáte s patnáctiletým zpožděním, ba právě naopak, čas dodává všem zápisům cenu. Pořád platí latinské „*littera scripta manet*“, „co je napsáno, to zůstává“ (je tam slovíčko z známé z Kruhu a Fonsu, *manere in montibus*). Táhne mi na devětasedmdesátý rok a mohu tedy podat odpovědné svědectví o tom, jak je lidská paměť krátká a i ty nejsilnější zážitky časem blednou, mizí. A když najednou stojíte za prahem stáří, s lítostí zjišťujete, kolik nádherných akcí, setkání, zážitků beze stopy zmizelo – pokud jste si nepsalí deník a nefotografovali. Co byste za písemné záznamy dali, když začínáte víc žít minulostí než budoucností, protože otřepané heslo pankáčů „no future“ přesně sedí na vaši životní situaci!

O šestnáct let dřív než vy, v roce 1977, po krachu chimérického plánu na společnou výpravu starších členů oddílu na sever, vyrazil jsem koncem května za polární kruh sám. Mně výjezdni doložku dali, ačkoliv jsem už byl v klatbě a na černé listině, nesměla mi vyjít žádná kniha. Za povolení k cestě mohu děkovat tomu, že mi tehdy právě vycházely knihy v Západním Německu, Japonsku i jinde a ministerstvo financí mi milostivě dovolilo využít z honorářů ve valutách na „studijní cestu“ do kapitalistické ciziny celých 600 DM. A soudruzi patrně očekávali, že se nevrátím, zůstanu v exilu a tím se mě zbaví. Což byl jejich kardinální omyl, říkal jsem si, ať emigrují oni do SSSR, já jsem tu doma!

Jel jsem stejnou trasou jako vaše expedice až do Stockholmu, ale vlakem, a z hlavního města polárním expresem před celé Švédsko (Kirunu) do norského Narviku. Odtamtud pěšky přes hory a doly, od fjordu ke fjordu, vždycky tisíc metrů od moře na hřeben, tisíc metrů dolů, osamělá pouť krajem hřmících vodopádů a nakonec poštovním parníčkem na Lofotské ostrovy. Za první tři dny jsem potkal na horských stezkách jediného člověka, děvče, které vandrovalo opačným směrem, prastarými cestami přes hory už nikdo nechodil, všichni jezdili autem ohromnými oklikami do míst vzdálených vzdušnou čarou třeba jen deset kilometrů.

Nikdy nezapomenu na sobí stádo, na žulové planiny vyhlazené a vyleštěné ledovcem, na

rajská údolí, kde rostly jen břízy, na brodění ledovými řekami.

O rok později se mi podařilo znovu a skoro nepochopitelně získat druhou výjezdní doložku a ta mi umožnila putování vlakem po trase Liberec – Sassnitz – Trelleborg – Oslo – Bergen, odtud lodí do Thorshavenu na Faerských ostrovech a dál do Seydisfjorduru na Islandu. Odtud pěšky, stopem, autobusem kolem celého Islandu, byl počátek června, loď plula na Island obsazená jen z deseti procent, ještě nezačala turistická sezóna, a tak jsem putoval zcela liduprázdnými krajinami, dala by se o tom napsat kniha, měl jsem na zádech jídlo na dva týdny, ministánek pro jednoho, a mnohými zajímavými místy jsem procházel asi jako první po zimě, ve sněžných polích byla jen moje stopa.

Obě moje výpravy na sever byly na konci jara, proto mě nikde neobtěžovali komáři, ani na Islandu u pověstného jezera Mývatn čili Komářího. Po konci islandského putování jsem plul lodí opět ze Seydisfjorduru do Thorshavenu, ale odtud do severního Skotska. Dál zase vlakem, do Londýna za Jovišem a Švestkou.

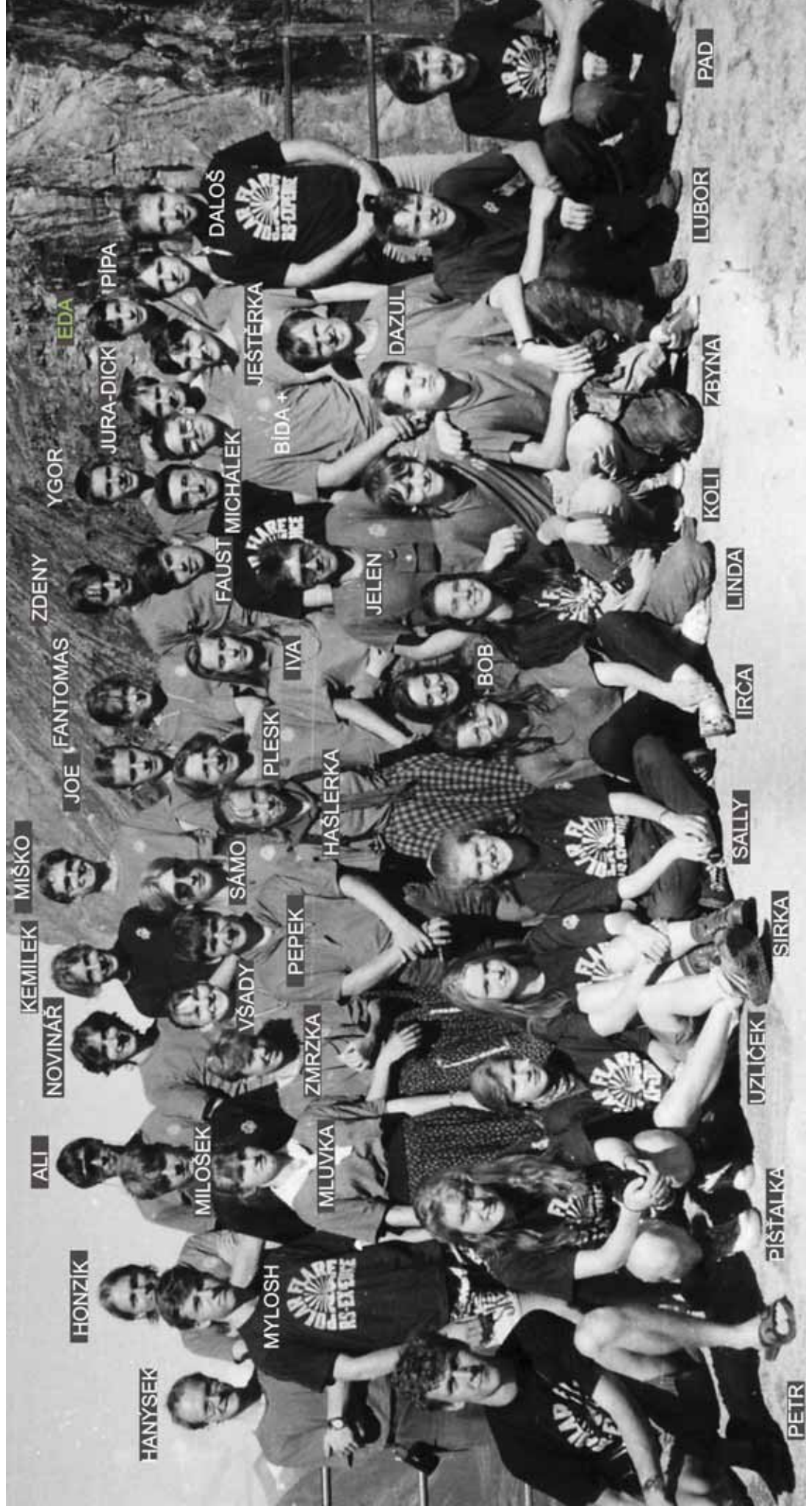
Islandskou výpravu a její zdar mi umožnila skautská výchova, kterou jsem v mládí prošel. Bez dlouholetého tréninku v oddíle bych se na tak dlouhou osamělou cestu pustými kraji asi neodvážil. Ale především bych se na Island vůbec nedostal! Reykjavické úřady za studené války zásadně nedávaly lidem z Východu turistická

víza, obávaly se zřejmě špionáže, na ostrově byla velká americká základna. Jeden člen Kruhu, našeho roverského kmene, mi však islandské vízum vyjednal. Pracoval v rejdařské společnosti Čechofracht jako ekonom a přimluvil se u svého kolegy, islandského rejdaře, aby se za mě zaručil, ačkoliv mě vůbec neznal. Když naše loď přistála v Thorshavenu, kotvila vedle nás malá loď, na kterou právě nakládala faerská vlčata táborové vybavení, plula tábořit na sousední ostrov. Bylo to 1. června, prázdniny tam začínají o měsíc dřív než u nás. Pěkně jsme si popovídali. A ještě jednou mě na islandské cestě zachránila příslušnost ke světovému skautskému hnutí. Když jsem procházel v Seydisfjorduru pasovou a celní kontrolou, mladý celník mi řekl, že se na Island nesmějí dovážet žádné potraviny. A já měl v krosně patnáct kilogramových balíčků, v každém jídlo na jeden den, na celou cestu kolem Islandu jsem měl rozpočet 50 dolarů, hlavně na autobus! Snažil jsem se mu vysvětlit, že prostě nemám dost peněz a že jsem zvyklý už od skautských let spát pod stanem a nosit si zásoby na hřbetě. Když ten člověk – mohlo mu být tak třicet let – slyšel slovo skaut, rozzářil se a řekl mi, že také chodil do skautského oddílu. Pak jen mávl rukou a já mohl pokračovat i se zásobami.

Ale už dost řečí. Pozdravuju vás všechny a doufám, že kromě tištěných exemplářů budete své zážitky z expedice Polar Flare šířit i po internetu.

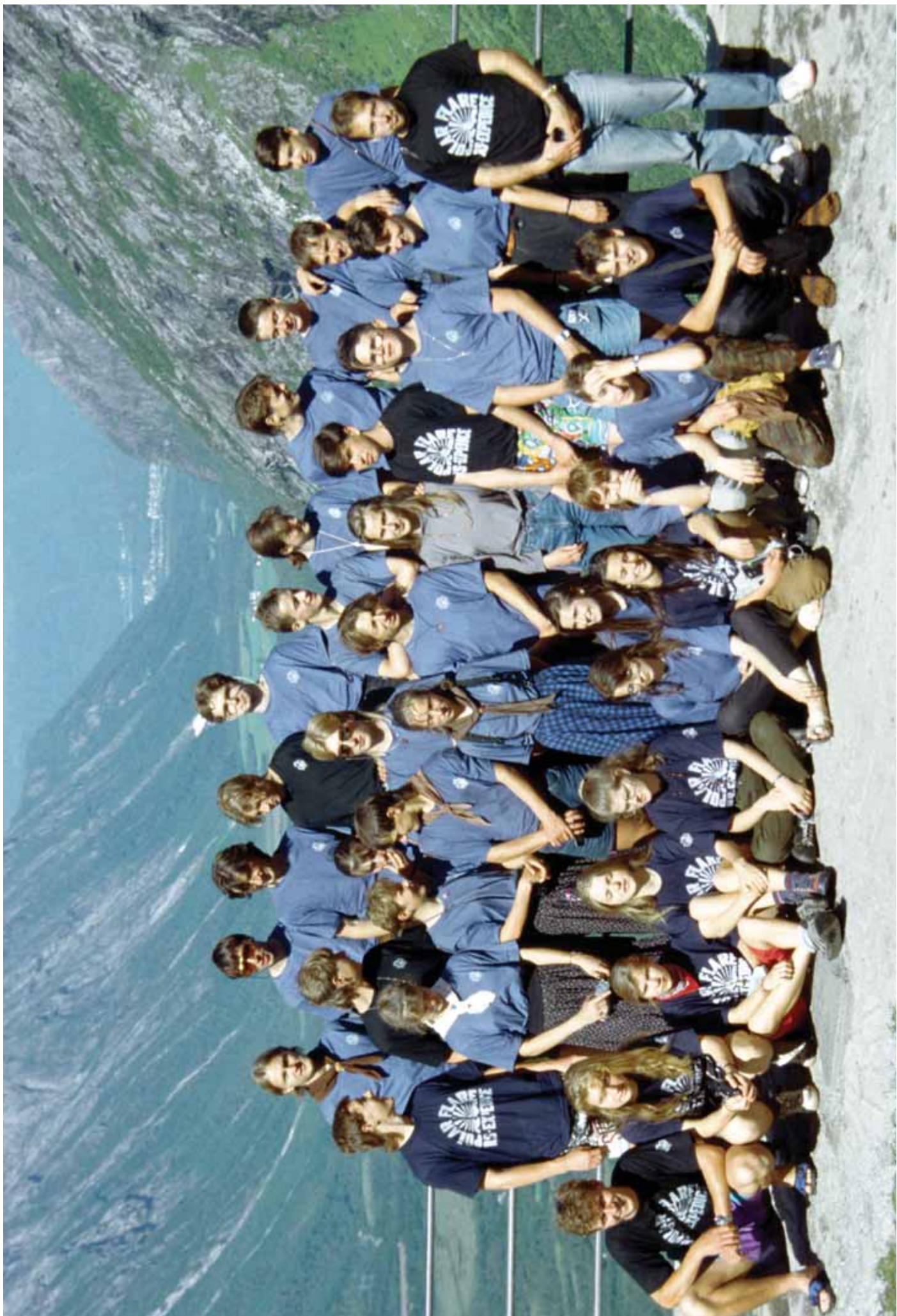
9.den Expedice POLAR FLARE - brodíme říčku za polárním kruhem - pár kilometrů od státní hranice Norska a Švédska. Říčku, kterou nikdo nehlídal

Toto je jediná fotografie, kde jsou pohromadě všichni účastníci expedice POLAR FLARE (42 účastníků). Na poslední straně expediční knihy je také skupinové foto - ale je na něm jen 37 účastníků (odskočili si naši fotografové, kameramani a fluktuanti Dazul, Pad, Hanyšek, Pípa a Jelen).

Všechny dochované fotografie a diapositivity, které se podařilo pro potřeby této expediční knihy shromáždit (včetně těch, které se do této publikace nevezly) jsou na DVD č.3 - uspořádány chronologicky a podbarvené hudbou.

*Expediční kniha POLAR FLARE byla vydána v březnu 2008 - k příležitosti
15.výročí roverské expedice POLAR FLARE.
Za vydatné pomoci většiny účastníků této akce
knihu uspořádal a nasázel Dazul.*

*www.skauti.cz
www.oldskauti.cz
www.dobrepisne.cz*